

SONNEWIJZER
OOSTERWIJS

Oss

SCHOOLPLANGIDS SONNEWIJZER ROUTE

VERVOLGONDERWIJS OSS

2026-2027

Datum: Juli 2026

1 Voorwoord

Dit is de schoolplangids 2026-2027 van Sonnewijser route vervolgonderwijs Oss.

In deze schoolplangids vind je veel informatie over onze school. Je kunt er lezen over onze missie en visie, over ons onderwijs en onze begeleiding en hoe we deze vormgeven. Ook beschrijven we onze doelen en ambities, dat wat we met ons onderwijs willen bereiken, welke resultaten we behalen én hoe we ons als school verder willen ontwikkelen. Daarnaast vind je in deze gids praktische informatie. Voor leerlingen en ouders¹ die al bij ons op school zitten, is er, naast deze uitgebreide schoolplangids, ook een informatieboekje beschikbaar.

Door in deze digitale gids in de inhoudsopgave op een onderwerp te klikken, kom je meteen bij informatie over het betreffende onderwerp. In de tekst vind je regelmatig links naar andere hoofdstukken in het document. Daarnaast vind je er links naar bijvoorbeeld onze website voor aanvullende informatie. Op deze links kun je op klikken om direct bij de betreffende informatie uit te komen.

In deze schoolplangids vind je alle informatie die we als school moeten beschrijven om te voldoen aan de wettelijke eisen die gesteld worden aan het schoolplan én de schoolgids. De schoolplangids is voorgelegd aan de medezeggenschapsraad.

Interne documenten, zoals protocollen en formulieren, die horen bij de beschrijvingen in deze schoolplangids zijn voor alle medewerkers beschikbaar.

We hopen dat de schoolplangids de informatie geeft die je zoekt. Heb je vragen of wil je kennismaken met onze school, neem dan gerust contact met ons op. Wij plannen graag een kennismakingsgesprek in. Contactgegevens voor het maken van een afspraak vind je in het [hoofdstuk 'Contactgegevens'](#).

Team Sonnewijser route vervolgonderwijs Oss

¹ Daar waar we in deze schoolgids schrijven over 'ouders', bedoelen we ook wettelijk vertegenwoordiger(s)/verzorger(s).

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	2
	Inhoudsopgave	3
2	Wie zijn wij?	7
2.1	Stichting Oosterwijs	7
2.1.1	Missie Oosterwijs	7
2.1.2	Visie Oosterwijs	7
2.1.3	Scholen Oosterwijs	8
2.1.4	Organisatiestructuur	8
2.1.5	Doelgroep	8
2.2	Onze school	9
2.2.1	Onze missie	9
2.2.2	Onze visie	9
2.2.3	Voor wie bieden wij onderwijs en begeleiding?	9
	Onze leerlingpopulatie	10
2.2.4	Onze medewerkers	10
3	Ons onderwijsproces	10
3.1	Basisvaardigheden (OP0)	11
3.1.1	Nederlandse taal	11
3.1.2	Rekenen-wiskunde	12
3.1.3	Burgerschap	13
3.1.4	Digitale geletterdheid	14
3.2	Aanbod (OP1)	14
3.2.1	Leergebied specifieke kerndoelen	14
3.2.2	Leergebied overstijgende kerndoelen	16
1.	Studievaardigheden	16
2.	Sociale vaardigheden	17
3.	Werken aan competenties	17
4.	Ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief	18
3.2.3	Leerwegen	18
	vmbo-basisberoepsgerichte en vmbo-kaderberoepsgerichte leerweg	19
	Vmbo-theoretische leerweg	20
	Leerweg havo	20
3.3	Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)	20
3.3.1	Het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)	21
3.3.2	Landelijk doelgroepenmodel	22
3.3.3	Instroom nieuwe leerlingen	22
	Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)	22
	Aanmelding en plaatsing	22
	Starten op school	23

De eerste zes weken na plaatsing	23
3.3.4 Opbrengstgericht werken in 4D	23
Monitoring en sturing	24
Methode gebonden of vakspecifieke toetsing	24
De methode-onafhankelijke toetsing	24
3.3.5 Leerlingvolgsysteem	24
3.3.6 De 4D cyclus op leerlingniveau	25
3.3.7 Overgangsnormen	25
3.3.8 De 4D cyclus op groepsniveau	26
3.3.9 Ondersteuningsstructuur	26
3.3.10 Basisondersteuning	26
3.3.11 Extra ondersteuning	28
Traject op Maat (TOM)	28
3.3.12 Niveaus van leerlingenzorg	30
Niveau 1: Preventieve ondersteuning op het niveau van de klas	30
Niveau 2: Commissie van Begeleiding (CvB)	30
Niveau 3: De inzet van externe deskundigen	30
Niveau 4: Ontwikkelingsperspectief aanpassen of doorverwijzen	31
3.3.13 Samenwerking ouders en school	31
Oudercontact	31
Weekmail	32
Nieuwsbrief	32
SomToday	32
Oudergesprekken	32
Informatievoorziening ouders en anderen	33
Rol ouders in de medezeggenschapsraad (MR)	34
Ouderklankbordgroep	34
3.3.14 Samenwerking ketenpartners	34
3.3.15 Samenwerkingsverband Passend Onderwijs	34
Ouder- en Jeugdsteunpunt 30 06	36
3.4 Pedagogisch en didactisch handelen (OP3)	36
3.4.1 Pedagogisch klimaat en pedagogisch handelen	36
3.4.2 Didactisch handelen	36
3.4.3 Ondersteuningsniveaus	37
1. Ondersteuningsniveau basis	37
2. Ondersteuningsniveau Intensief (weer terug op koers)	40
3. Ondersteuningsniveau Zeer intensief (passend met anderen)	40
4. Ondersteuningsniveau verdiepend – “Extra uitdaging waar mogelijk”	41
3.5 Onderwijstijd (OP4) en schoolaanwezigheid	41
3.5.1 Schooltijden	42
3.5.2 Vakanties en studiedagen	42
3.5.3 Onderwijsactiviteiten	43
3.5.4 Onderwijstijd per vakgebied	44
3.5.5 Leerplicht en kwalificatieplicht	46
3.5.6 Aanwezigheid en verzuim	46
Aanwezigheid	46

Vormen van geoorloofd verzuim	47
Ongeoorloofd verzuim	48
3.5.7 Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en thuiszitten	49
3.5.8 Vervanging van leerkrachten	49
3.6 Praktijkvorming en stage (OP5)	49
3.7 Afsluiting (OP6)	50
Tussentijdse uitstroom	50
Einduitstroom	50
Bestendiging	51

4 Veiligheid 52

4.1 Veiligheid (VS1)	52
4.1.1 Gedragsverwachtingen en gedragscode medewerkers	52
4.1.2 Online gedrag: protocol sociale media	53
4.1.3 Vertrouwenspersoon	53
4.1.4 Meldcode Huiselijk Geweld en kindermishandeling	54
4.1.5 Meld-, overleg- en aangifteplicht bij seksueel misbruik	54
4.1.6 Anti-pestprotocol en anti-pestcoördinator	55
4.1.7 Schorsing	55
4.1.8 Verwijdering	55
4.1.9 Klachtenregeling	56
4.1.10 Arbobeleid	56
4.1.11 Bedrijfshulpverleners	56
4.1.12 Preventiemedewerker	57
4.1.13 Samenwerken met de politie	57
4.1.14 Cameratoezicht	57
4.2 Schoolklimaat (VS2)	57
School- en klassenregels	58
Veilig werken	59
Achterwacht	61
Inrichting pauzes	61
Anti-pestbeleid	61

4 Onderwijsorganisatie: Sturen, kwaliteitszorg en ambitie 61

5.1 Kwaliteitsbeleid	63
5.1.1 Doel en uitgangspunten kwaliteitsbeleid	63
5.1.2 Organisatie kwaliteitsbeleid	63
5.2 Personeelsbeleid	64
5.2.1 Doel en uitgangspunten personeelsbeleid	65
5.2.2 Organisatie personeelsbeleid	65
5.2.3 Stagiairs	65
5.3 Financieel beleid	65
5.3.1 Uitgangspunten en doel financieel beleid	66
5.3.2 Organisatie financieel beleid	66
5.3.3 Sponsoring en schenkingen	66

5.3.4	Ouderbijdrage	66
5.4	Visie, ambities en doelen (SKA1)	66
5.4.1	Onze visie	66
5.4.2	Ambities en doelen	67
5.5	Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2)	67
5.5.1	Kwaliteitscyclus	67
5.5.2	Professionele leer- en verbetercultuur	67
5.5.3	Deskundigheidsbevordering	67
5.5.4	Samenwerking	67
5.6	Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3)	68
5.6.1	Medezeggenschapsraad (MR)	68
5.6.2	Leerlingenraad	68
5.6.3	Hoorrecht leerlingen	68
5.6.4	Interne verantwoording	69

6 Kwaliteitsmetingen 69

6.1	Terugblik schooljaar 2025-2026	69
6.2	Leerlingpopulatie	70
	Cognitieve mogelijkheden	70
	Classificaties	70

Onderwijsbehoeften 71

6.3	Pijlers onderwijskwaliteit	71
6.3.1	Uitstroom, doorstroom en bestendiging	71
6.3.2	Ononderbroken en veilige deelname aan het onderwijsleerproces	74
	Sociale veiligheid	74
	Incidenten, schorsingen, verwijderingen en fysiek ingrijpen	75
6.3.3	Onderwijsresultaten	76
	Didactische resultaten	76
	Sociaal-maatschappelijke resultaten	77
6.3.4	Kwaliteit onderwijsleerproces	77
6.3.5	Tevredenheid	78
6.3.6	Interne audits	79
6.3.7	Inspectie van het Onderwijs	79
6.3.8	Klachten	80

7 Schoolontwikkeling 80

7.1	Ambities schoolplan 2026-2030	80
7.2	Jaarplan 2026-2027	86

8 Informatiebeveiliging en informatiedeling 92

8.1	Informatiebeveiliging en privacy	92
8.2	Informatieverstrekking ouders	92

9	Praktische zaken	92
8.3	Gymmen	92
8.4	Kledingvoorschriften	93
8.5	Schoolspullen	93
8.6	Leerlingenvervoer	94
8.7	Medicijngebruik en medisch handelen op school	94
8.8	Verzekeringen	94
	Ongevallenverzekering	94
	WA-verzekering zelf afsluiten	94
8.9	Mobiele telefoons en smartwatches	94
8.10	Meegebrachte eigendommen	95
10	Contactgegevens	96
	Kennismaken of een intake plannen	96
	Preventiemedewerker	96
	Aanspreekpunt pesten	96
	Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling	96
	Vertrouwenspersonen	96
	Medezeggenschapsraad (MR)	97
	Samenwerkingsverband passend onderwijs	97
	Onderwijsconsulenten	97
	Geschillencommissie Passend Onderwijs	97

2 Wie zijn wij?

2.1 Stichting Oosterwijs

Sonnewijser route vervolgonderwijs Oss is onderdeel van Stichting Oosterwijs, een stichting van 6 schoollocaties voor (voortgezet) speciaal onderwijs voor kinderen en jongeren in de leeftijd van 4 tot 20 jaar. Contactgegevens van de stichting en onze schoollocaties vind je in het [hoofdstuk 'Contactgegevens'](#).

2.1.1 Missie Oosterwijs

Onze missie komt samen in de drie kernwoorden **Samen Leven Leren**.

De kracht van ons onderwijs en onze begeleiding zit in het samen doen. Samen werken, samen ontwikkelen, samen leven. We doen dit in nauwe samenwerking met kinderen en jongeren, ouders, externe partners² én binnen onze eigen organisatie. Want alleen door verbinding en afstemming kunnen we kinderen en jongeren zo goed mogelijk begeleiden.

Vanuit onze maatschappelijke opdracht zorgen wij voor een passende plek voor alle kinderen en jongeren met ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag. Maar onze verantwoordelijkheid gaat verder: we zien het ook als onze taak om de samenleving bewust te maken van de behoeften en talenten van onze doelgroep. Zo dragen we bij aan meer begrip, betere begeleiding en een inclusievere samenleving.

Wij leren kinderen en jongeren leven en richten ons hierbij op brede vorming: taal, rekenen-wiskunde, wereldkennis, sociale vaardigheden, mentaal welbevinden, burgerschap, werk en vrije tijdsbesteding. Onze leerlingen zijn volwaardig onderdeel van de samenleving en wij ondersteunen hen in hun ontwikkeling, zodat zij een betekenisvolle plek kunnen innemen.

Leren en ontwikkelen gebeurt het best in levensechte, veilige situaties, samen met anderen. Onze scholen zijn mini-maatschappijen waarin ruimte is voor individuele groei, altijd in verbinding met het samenleven in de maatschappij.

2.1.2 Visie Oosterwijs

Stichting Oosterwijs ontwikkelt zich tot regionaal expertisecentrum voor de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren met ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag. Wij geloven dat passende vormen van onderwijs en leren bijdragen aan persoonlijke én maatschappelijke groei.

Binnen onze organisatie werken gedreven medewerkers vanuit kennis en ervaring nauw samen met ouders, kinderen en jongeren en externe partners.

Vanuit onze expertise bieden wij als professionele lerende organisatie onderwijs en ondersteuning bij het omgaan met complexe ontwikkelvragen op het gebied van gedrag. Ook zoeken we met lef naar

² Met externe partners bedoelen we binnen Oosterwijs samenwerkingsverbanden, zorgpartners, gemeenten, onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en andere partijen.

mogelijkheden en nog niet gebaande paden voor onze kinderen en jongeren. Zo dragen wij vanuit onze missie 'Samen Leven Leren' actief bij aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen.

Alle scholen binnen Stichting Oosterwijs zijn neutraal bijzonder. Neutraal bijzonder scholen behandelen alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen gelijkwaardig.

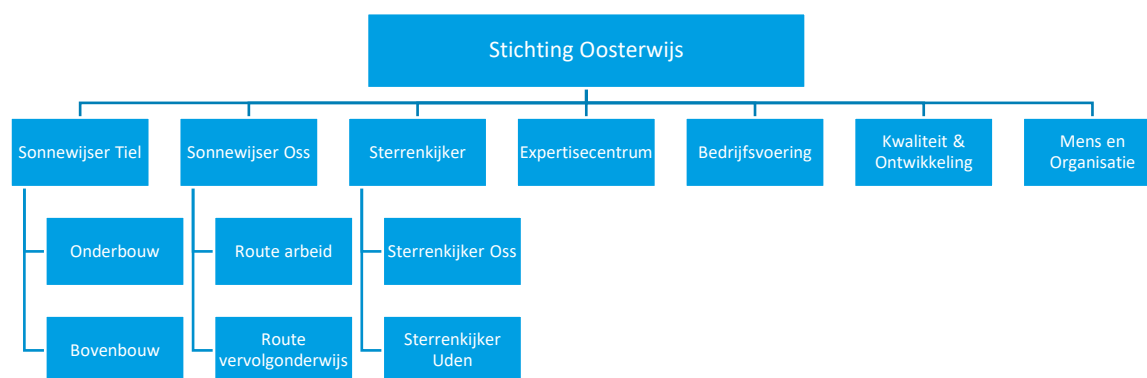
2.1.3 Scholen Oosterwijs

De scholen van Stichting Oosterwijs zijn

- de Sterrenkijker Oss en Uden
- de Sonnewijser route vervolgonderwijs Oss
- de Sonnewijser route arbeid Oss
- de Sonnewijser Tiel route arbeid en vervolgonderwijs, onderbouw en bovenbouw

Kijk op www.oosterwijs.nl voor meer informatie over onze stichting en de scholen.

2.1.4 Organisatiestructuur

Stichting Oosterwijs heeft een eenhoofdig bestuur en een Raad van Toezicht bestaande uit drie leden. De scholen van stichting Oosterwijs worden aangestuurd door een directieteam bestaande uit een directeur en afdelingsdirecteuren. Naast de scholen is er ook een Expertisecentrum dat wordt aangestuurd door een directeur. De afdelingen Bedrijfsvoering, Kwaliteit en ontwikkeling en Mens en organisatie worden aangestuurd door een manager.

2.1.5 Doelgroep

De scholen van stichting Oosterwijs bieden onderwijs aan leerlingen van 4 tot 20 jaar ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag. Onze leerlingen hebben allen onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die vragen om specifieke expertise. We bieden, vanuit expertise, een veilige, gestructureerde leeromgeving, nabijheid, vertrouwen en duidelijke grenzen. Door dit te bieden, voelen leerlingen zich veilig, gezien en gehoord en ontstaat er ruimte om te leren, nieuwe ervaringen op te doen en zich stap voor stap verder te ontwikkelen.

2.2 Onze school

2.2.1 Onze missie

Wij begeleiden leerlingen met een uitdaging in hun leer- en ontwikkelingsproces naar een diploma en een passende vervolgplek in de maatschappij.

2.2.2 Onze visie

Bij de Sonnewijser hebben we een passie voor jongeren met uitdagingen in hun leer- en ontwikkelingsproces. Wij creëren een veilige leeromgeving door voorspelbaar te zijn in ruimte, tijd, taal en handelen. Samen met de ouder(s) en partners om ons heen begeleiden wij onze leerlingen naar een diploma en een passende vervolgplek. In kleine, overzichtelijke groepen, wordt doelgericht gewerkt aan didactische groei en sociale vaardigheden. Ons toegewijde team geeft leerlingen vertrouwen en waardevolle bagage mee, zodat zij groeien tot verantwoordelijke, zelfstandige en sociaal bewuste individuen. Wij helpen iedere leerling om inzicht te krijgen in zijn of haar sterke en zwakke kanten, deze te accepteren, ontwikkelen en benutten. De ondersteuning die we bieden, staat altijd in de context van het onderwijs en de ontwikkeling van de leerling.

We zetten in op talentontwikkeling en persoonlijke groei waarbij elke leerling en elke medewerker de kans krijgt competenties optimaal te benutten en ontwikkelen. Zo halen we het beste uit elkaar.

2.2.3 Voor wie bieden wij onderwijs en begeleiding?

Onze locatie biedt onderwijs dat aansluit bij het uitstroomprofiel vervolgonderwijs.

Binnen het uitstroomprofiel vervolgonderwijs bieden we onderwijs in de volgende leerwegen:

- vmbo basisberoepsgerichte leerweg
- vmbo kaderberoepsgerichte leerweg
- vmbo theoretische leerweg
- havo tot en met leerjaar 2

De eerste twee leerjaren van het vmbo en de eerste drie leerjaren van de havo heten 'onderbouw'.

De onderbouw bereidt leerlingen voor op het vervolgonderwijs in de bovenbouw.

Meer informatie over de leerwegen en de keuze van een leerweg lees je in het hoofdstuk 'Onderwijsproces'.

De inzet van voortgezet speciaal onderwijs (vso) is in principe tijdelijk. Dat betekent dat wij, waar passend, inzetten op doorstroom naar een reguliere onderwijssetting. Het kan dus voorkomen dat leerlingen gedurende hun onderwijsloopbaan bij ons op school een overstap maken naar een reguliere setting. Voor andere leerlingen blijft de setting van het speciaal onderwijs het meest passend.

Voor het vso geldt dat de doorstroom voornamelijk plaatsvindt tijdens of aan het einde van de onderbouwperiode (leerjaar 1 en 2). In de bovenbouw (vanaf leerjaar 3) is dat minder gebruikelijk,

omdat dan gericht wordt ingezet op het programma van toetsen en afsluiting (PTA) of doorstroom naar een passende vervolgplek.

Onze leerlingpopulatie

De Sonnewijser route vervolgonderwijs Oss is een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Wij bieden onderwijs aan leerlingen van 11 tot 20 jaar met psychosociale problemen, die zich kunnen vertalen in (ernstige) gedragsproblemen. Onze leerlingen hebben behoefte aan een veilige en gestructureerde leeromgeving, waarin nabijheid, vertrouwen en duidelijke grenzen hen helpen tot leren te komen. Door dit te bieden ontstaat er ruimte om te leren van fouten, nieuwe ervaringen op te doen en zich stap voor stap verder te ontwikkelen.

Door hun problematiek kunnen onze leerlingen vaak niet goed meekomen binnen een reguliere onderwijssetting. Zij worden belemmerd in hun leer- en/of ontwikkelproces en hebben baat bij extra ondersteuning. Binnen de Sonnewijser bieden wij deze ondersteuning en voelen leerlingen zich gezien en gehoord. In een kleinschalige omgeving met een voorspelbaar dagprogramma is er rust en ruimte om te leren. De school is een oefenplek: de wereld in het klein.

Binnen de Sonnewijser, route vervolgonderwijs, werken we samen met leerlingen toe naar een diploma of een andere passende uitstroombestemming. We bieden de volledige vmbo-basisberoepsgerichte leerweg, vmbo-kaderberoepsgerichte leerweg en vmbo-theoretische leerweg aan, evenals de eerste twee leerjaren van de havo.

Waar mogelijk stimuleren we doorstroom naar het regulier voortgezet onderwijs. Wanneer dat (nog) niet haalbaar is, begeleiden we leerlingen naar een diploma binnen onze eigen setting.

2.2.4 Onze medewerkers

Op onze school werken veel verschillende medewerkers samen aan goed onderwijs voor alle leerlingen. Elk met een duidelijke functie of taak en vanuit een eigen expertise. Deze verschillende functies en rollen zijn beschreven. Meer informatie hierover lees je in het [hoofdstuk 'Personeelsbeleid'](#).

Voor leerlingen die al bij ons op school zitten en voor hun ouders is de mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor verzorgt ook de meeste theorielessen aan de leerlingen, daarnaast hebben de leerlingen les van praktijk- en vakdocenten. Wanneer een leerling meer ondersteuning nodig heeft, kunnen onze interne deskundigen, dit zijn de intern begeleider, gedragswetenschapper, uitstroomcoördinator, verzuimcoördinator of schoolmaatschappelijke werker, betrokken worden. De intern deskundigen maken deel uit van onze Commissie van Begeleiding (CvB), waarvan een van onze afdelingsdirecteuren voorzitter is. Meer informatie over de CvB en onze ondersteuningsstructuur lees je in het [hoofdstuk 'Niveaus van Leerlingenzorg'](#).

3 Ons onderwijsproces

Zoals je in de visie van Oosterwijs en onze locatiespecifieke visie hebt kunnen lezen, richten wij ons op de brede vorming van onze leerlingen. Ons onderwijs is erop gericht onze leerlingen een

betekenisvolle plek te kunnen laten innemen in de maatschappij, uiteraard op een manier die passend is bij de ontwikkelingsfase. We werken toe naar een goede aansluiting met vervolgonderwijs.

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we ons onderwijsproces hebben ingericht. Ons aanbod is gebaseerd op de kerndoelen en examenprogramma's en werkt toe naar het behalen van de referentieniveaus. We werken op De Sonnewijzer toe naar de volgende referentieniveaus, afhankelijk van de leerroute en mogelijkheden van de leerling:

- 1F: basisniveau voor taal en rekenen, passend bij praktijkonderwijs of vmbo-basisberoepsgerichte leerweg
- 1S: voorbereidend op mbo-niveau 2 of 3
- 2F/2S: vereist voor vmbo-kaderberoepsgerichte en –theoretische leerweg en toegangseis voor mbo niveau 3 of 4

Niet iedere leerling bereikt hetzelfde niveau. We kijken daarom zorgvuldig naar wat haalbaar is en stemmen het onderwijs daarop af. In de onderbouw werken we methodisch en doelgericht, met duidelijke leerdoelen en tussendoelen. Zo zorgen we voor een goede voorbereiding op de bovenbouw van het vmbo of de havo en houden we zicht op het te behalen eindniveau.

Bovenal richten we ons op een goede aansluiting met de vervolgplek waar een leerling naar toe uitstroomt.

3.1 Basisvaardigheden (OP0)

Binnen het onderwijs worden Nederlandse taal, rekenen-wiskunde, burgerschap en digitale geletterdheid benoemd als basisvaardigheden. Voor het onderwijs in de basisvaardigheden hebben we een samenhangend, doelgericht aanbod, dat aansluit bij onze leerlingen en bijdraagt aan het behalen van de kerndoelen en/of de examenprogramma's.

3.1.1 Nederlandse taal

Onze visie op het taal- en leesonderwijs is dat de leerlingen plezier ervaren in het lezen en herkennen dat taal en woordenschat in het bijzonder niet iets is wat alleen bij het vak Nederlands hoort, maar ook een onderdeel is van andere vakken en dus het dagelijkse leven. Door het bezitten van de benodigde taal- en leesvaardigheden, kunnen de leerlingen een vervolgopleiding gaan volgen en weten ze ook beter hun weg te vinden in de maatschappij.

Binnen het vak Nederlands streven wij ernaar leerlingen te begeleiden naar het behalen van de wettelijk vastgestelde referentieniveaus taal waarbij onze leerlingen aan het einde van leerjaar 4 het streefniveau 2F bereiken, het algemeen maatschappelijk niveau. Als een leerling dit streefniveau niet zal kunnen behalen, wordt dit vermeld in het OPP.

Het referentiekader taal kent vier hoofdonderwerpen (domeinen):

- Leesvaardigheid; onder andere zakelijke en literaire teksten lezen.

- Mondelinge taalvaardigheid; gesprekken voeren, luisteren en spreken.
- Schrijfvaardigheid; bijvoorbeeld een opstel of sollicitatiebrief schrijven.
- Begrijpenlijst en taalverzorging; taal correct toepassen.

We maken gebruik van de methode *Talent*, die aansluit bij de belevingswereld van vmbo-leerlingen door te werken met betekenisvolle en herkenbare contexten. De methode is ontwikkeld vanuit de referentieniveaus en biedt doorlopende leerlijnen voor alle taalvaardigheden. Daarbij sluit Talent aan op de kerndoelen en referentieniveaus. Voor het verbeteren van de leesvaardigheid van de leerlingen wordt dagelijks klassikaal gelezen.

Onze school streeft ernaar taalachterstanden vroegtijdig te signaleren en leerlingen passende ondersteuning te bieden. Taalontwikkeling zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle vakken. Met behulp van observaties en toetsgegevens brengen wij de taalontwikkeling van leerlingen in kaart. We werken doelgericht aan woordenschat, lezen, schrijven, spreken en luisteren en bieden waar nodig extra ondersteuning. Daarbij stimuleren we leesplezier en werken we toe naar de passende referentieniveaus.

Ons aanbod voor Nederlands staat beschreven in het onderwijsplan. Het onderwijsplan bestaat uit:

- De kerndoelen voor de onderbouw en het examenprogramma voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs
- Leerstofjaarplanner, waarin we beschrijven hoe we per leerjaar en niveau planmatig en doelgericht toewerken naar het behalen van de kerndoelen.
- De kwaliteitskaart, waarin te lezen is hoe we differentiëren op leerstofaanbod, toetsing en, indien van toepassing, op leertijd.

3.1.2 Rekenen-wiskunde

Binnen rekenen en wiskunde streven wij ernaar de leerlingen de kennis en vaardigheden te laten ontwikkelen die zij nodig hebben voor hun verdere schoolloopbaan, vervolgonderwijs en dagelijks functioneren in de maatschappij. Binnen rekenen streven wij ernaar leerlingen te begeleiden naar het behalen van de wettelijk vastgestelde referentieniveaus rekenen, waarbij onze leerlingen aan het einde van leerjaar 4 streefniveau 2F bereiken. Dit niveau is de landelijke standaard en zorgt ervoor dat leerlingen voldoende gecijferd zijn voor het dagelijks leven, de maatschappij en een vervolgonderwijs.

In het onderwijsaanbod komen de verschillende rekendomeinen aan bod, zoals getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden. Leerlingen leren rekenen en wiskundige inzichten toe te passen in zowel praktische als theoretische contexten. Daarbij besteden we aandacht aan het ontwikkelen van inzicht, strategieën en het vergroten van zelfvertrouwen in rekenen en wiskunde.

Voor het vak wiskunde maken wij gebruik van de methode 'Moderne Wiskunde'. Deze methode biedt een gestructureerde opbouw en sluit aan bij de belevingswereld van leerlingen door theorie en praktijk met elkaar te verbinden. Voor rekenen werken wij met de methode 'Deviant', waarmee leerlingen gericht oefenen en werken aan het versterken van basisvaardigheden en het behalen van passende doelen. Door differentiatie en begeleiding op maat krijgt iedere leerling de mogelijkheid zich op zijn of haar eigen niveau verder te ontwikkelen.

Ons aanbod voor rekenen staat beschreven in het onderwijsplan. Het onderwijsplan bestaat uit:

- De kerndoelen voor de onderbouw en het examenprogramma voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs
- Leerstofjaarplanner, waarin we beschrijven hoe we per leerjaar en niveau planmatig en doelgericht toewerken naar het behalen van de kerndoelen.
- De kwaliteitskaart, waarin te lezen is hoe we differentiëren op leerstofaanbod, toetsing en, indien van toepassing, op leertijd.

3.1.3 Burgerschap

Burgerschapsonderwijs bereidt leerlingen voor op een actieve, betrokken en verantwoordelijke rol in de samenleving. Ons burgerschapsonderwijs ondersteunt leerlingen om, vanuit hun eigen normen, waarden en idealen, te functioneren binnen een diverse maatschappij. Daarbij richten we ons op het ontwikkelen van kennis, houding én vaardigheden die nodig zijn om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Het vak richt zich op de bevordering van persoonlijke vorming, maatschappelijke betrokkenheid en voorbereiding op de toekomst.

We besteden expliciet aandacht aan de basiswaarden van de Nederlandse samenleving:

- Vrijheid – iedereen mag zijn mening uiten en eigen keuzes maken.
- Gelijkwaardigheid – iedereen is gelijkwaardig en discriminatie wordt afgewezen.
- Solidariteit – we zorgen voor elkaar, helpen elkaar en nemen verantwoordelijkheid.

Van leerlingen en medewerkers verwachten we dat zij handelen in lijn met deze waarden. Onze gedragsverwachtingen – zichtbaar in elke ruimte op school – sluiten hierbij aan. Ook schoolactiviteiten zijn in overeenstemming met deze uitgangspunten.

De Sonnewijzer streeft ernaar dat leerlingen:

- Inzicht verwerven in democratische waarden en rechtsstaatprincipes;
- Leren omgaan met diversiteit, respect en onderlinge verschillen;
- Competenties ontwikkelen op het gebied van communicatie, samenwerking en kritisch denken;
- Bewust worden van hun rol en verantwoordelijkheid binnen de maatschappij;
- Praktische vaardigheden opdoen die hen voorbereiden op arbeid, vervolgonderwijs en zelfstandig wonen.

Het onderwijs in burgerschap sluit aan bij de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van de vso-leerling en kenmerkt zich door een praktisch toepasbare en ervaringsgerichte aanpak. Dit maakt dat leerlingen de vertaalslag kunnen maken naar herkenbare situaties in hun eigen leefwereld.

Veilig en positief schoolklimaat

Goed burgerschapsonderwijs kan alleen bestaan binnen een veilig en voorspelbaar schoolklimaat. De Sonnewijser is een plek waar leerlingen zich geaccepteerd, gerespecteerd en veilig moeten kunnen voelen. We bouwen aan een cultuur van vertrouwen, structuur en ruimte om fouten te maken, te herstellen en te groeien. Zo oefenen leerlingen dagelijks met verantwoordelijkheid nemen, samenwerken en samenleven.

3.1.4 Digitale geletterdheid

Digitale geletterdheid betekent kennis hebben van digitale technologie en digitale media en beschikken over vaardigheden om deze te gebruiken. Binnen digitale geletterdheid wordt gewerkt aan drie domeinen:

- Praktische kennis en vaardigheden;
- Ontwerpen en maken;
- De gedigitaliseerde wereld.

Binnen ons onderwijs wordt breed gewerkt aan de digitale geletterdheid van onze leerlingen. In de onderbouw krijgen de leerlingen het vak ICT en daarnaast zitten digitale vaardigheden verweven in andere vakken zoals expeditie D&P. In de bovenbouw van de vmbo-basisberoepsgerichte en vmbo-kaderberoepsgerichte leerweg volgen de leerlingen het profiel dienstverlening en producten (D&P). Binnen dit profiel speelt digitale geletterdheid een centrale rol.

Binnen onze school leren leerlingen onder andere:

- Digitale basisvaardigheden, zoals het werken met Word, Excel en Powerpoint
- Digitale informatie zoeken, verwerken en presenteren
- Veilig en verantwoord omgaan met digitale middelen
- Digitale producten ontwerpen en realiseren
- Kritisch omgaan met media en sociale informatie.

3.2 Aanbod (OP1)

Naast het werken aan de basisvaardigheden bieden we uiteraard een breder aanbod, gericht op de kerndoelen en/of de examenprogramma's. Dit aanbod sluit aan bij wat onze leerlingen nodig hebben om door te kunnen stromen naar een passende vervolgplek. Hieronder beschrijven we aan welke onderwijsinhoud wij werken en met welke methoden en materialen we dit doen.

3.2.1 Leergebied specifieke kerndoelen

Vakgebied	Methode / leerlijn
-----------	--------------------

Biologie	Methode: biologie voor jouw Biologie gaat over mens, dier en natuur. Leerlingen leren hoe het lichaam werkt en hoe organismen samenleven. Ook thema's als gezondheid en milieu komen aan bod.
Economie	Methode: pincode Bij economie leren leerlingen hoe geld en handel werken. Ze krijgen inzicht in onderwerpen zoals sparen, werken, prijzen en keuzes maken. Ook leren ze hoe de economie invloed heeft op hun dagelijks leven.
Engels	Methode: Stepping Stones. Bij Engels ontwikkelen leerlingen hun vaardigheden in spreken, luisteren, lezen en schrijven. Ze leren zich verstaanbaar maken in alledaagse situaties. Daarnaast maken ze kennis met de Engelse taal en cultuur.
NASK	Methode: NOVA Bij NaSK onderzoeken leerlingen hoe de natuur en techniek werken. Onderwerpen als energie, krachten, stoffen en reacties komen aan bod. Theorie wordt afgewisseld met praktische opdrachten en proefjes.
Duits	Methode: Neue Kontakte Bij Duits leren leerlingen zich verstaanbaar maken in het Duits. Ze oefenen met spreken, luisteren, lezen en schrijven in alledaagse situaties. Daarnaast maken ze kennis met de Duitse cultuur en gebruiken.
Aardrijkskunde	Methode: BuitenLand Bij aardrijkskunde ontdekken leerlingen hoe de wereld in elkaar zit. Ze leren over landen, klimaat, bevolking en het gebruik van de ruimte. Er is aandacht voor actuele vraagstukken.
Geschiedenis	Methode: Memo Geschiedenis laat zien hoe het verleden invloed heeft op het heden. Leerlingen leren over belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen. Ze ontwikkelen inzicht in tijd, veranderingen en samenlevingen.
Koken	Zelf ontwikkeld materiaal. Bij koken leren leerlingen hoe ze zelfstandig eenvoudige en gezonde maaltijden kunnen bereiden. Ze werken met verschillende ingrediënten en technieken en leren hygiënisch en veilig werken in de keuken. Daarnaast is er aandacht voor samenwerken, plannen en bewust omgaan met voeding.

Techniek	Methode: werkportfolio techniek. Techniek laat leerlingen kennismaken met ontwerpen en maken. Ze werken aan praktische opdrachten en leren hoe dingen in elkaar zitten. Probleemoplossend denken staat centraal.
Beeldende vorming	Zelf ontwikkeld materiaal. Bij beeldende vorming leren leerlingen zich creatief uiten. Ze werken met verschillende materialen en technieken. Er is aandacht voor kunst, vormgeving en eigen ideeën.
ICT	Zelf ontwikkeld materiaal. Bij ICT leren leerlingen omgaan met computers en digitale middelen. Ze ontwikkelen vaardigheden zoals tekstverwerken, presenteren en informatie zoeken. Ook wordt aandacht besteed aan veilig en verantwoord gebruik van technologie.
Gym	Zelf ontwikkeld materiaal. Bij gym werken leerlingen aan hun conditie, samenwerking en sportvaardigheden. Ze doen verschillende sporten en spellen. Plezier in bewegen staat centraal.

3.2.2 Leergebied overstijgende kerndoelen

Binnen ons onderwijs vinden wij het belangrijk dat leerlingen zich niet alleen ontwikkelen op cognitief gebied, maar ook groeien in vaardigheden die hen voorbereiden op hun toekomst in het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving. Naast de vakgerichte leerdoelen werken wij daarom op de Sonnewijzer ook aan leergebied overstijgende kerndoelen. Deze doelen zijn in alle vakken en situaties van belang, ze ondersteunen niet alleen het leren, maar ook de persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling van leerlingen. Deze vaardigheden helpen leerlingen effectief samen te werken, zelfstandig te leren en bewust deel te nemen aan de samenleving. Ze vormen daarmee de basis van het onderwijs, overstijgen de grenzen van afzonderlijke vakken en dragen bij aan de brede persoonlijke ontwikkeling van leerlingen.

Op de Sonnewijzer begeleiden wij leerlingen in hun ontwikkeling van persoonsafhankelijke ondersteuning naar meer structuurafhankelijk leren, met uiteindelijk het doel: zelfstandig functioneren. Deze ontwikkeling verloopt stapsgewijs. Wij differentiëren daarin per bouw en binnen de klas.

1. Studievaardigheden

In ons onderwijs ondersteunen wij leerlingen in het ontwikkelen van effectieve studievevaardigheden zodat zij zelfstandig, met plezier en zelfvertrouwen kunnen leren. Door structuur, strategieën en

motivatie te combineren, helpen we hen niet alleen betere schoolprestaties te behalen, maar ook levenslange leercompetentie op te bouwen.

De leerlijn studievvaardigheden is opgebouwd uit vijf opeenvolgende hoofdthema's, namelijk:

- 1) Basisvaardigheden leren leren
- 2) Plannen en structureren
- 3) Zelfstandig werken en leerstrategieën
- 4) Toepassen in complexere opdrachten
- 5) Voorbereiding op vervolgonderwijs en de toekomst.

2. Sociale vaardigheden

Dit thema is binnen de Sonnewijser van groot belang, omdat veel leerlingen sociale, emotionele en communicatieve vaardigheden niet vanzelf verwerven.

In ons onderwijs begeleiden wij leerlingen in het ontwikkelen van sociale vaardigheden die hen in staat stellen om respectvol, empathisch en verantwoordelijk met zichzelf en anderen om te gaan. Wij creëren een veilige en inclusieve leeromgeving waarin samenwerking, communicatie en zelfbewustzijn centraal staan.

De leerlijn sociale vaardigheden is opgebouwd uit 5 opeenvolgende hoofdthema's:

- Basisvaardigheden
- Contact- en communicatieve vaardigheden
- Sociale verantwoordelijkheid en samenwerking
- Zelfstandig functioneren en maatschappelijke vaardigheden
- Voorbereiding op volwassenheid en toekomst.

Door sociale vaardigheden structureel en vakoverstijgend te integreren in ons onderwijs, versterken wij het pedagogisch klimaat en dragen wij bij aan de brede persoonsvorming van onze leerlingen.

3. Werken aan competenties

Daarnaast werken wij doelgericht aan de ontwikkeling van competenties. Een competentie is een mix van kennis, vaardigheden, houding en persoonlijke eigenschappen. Het expliciet werken aan deze competenties helpt leerlingen om inzicht te krijgen in hun kwaliteiten en ontwikkelpunten.

Schoolbreed werken wij bij alle vakken aan de volgende competenties:

- Samenwerking
- Plannen en organiseren
- Onderzoeken en informatie verwerken
- Verstandig handelen
- Beslissen en acties ondernemen
- Omgaan met veranderingen
- Ondernemend zijn
- Presenteren

- Reflecteren en evalueren.

Deze competenties zijn terug te vinden op de rapporten bij de praktijkvakken. Daarnaast sluiten ze nauw aan bij de verwachtingen die het mbo, de arbeidsmarkt en de maatschappij aan onze leerlingen stellen. Door deze competenties al in het voortgezet onderwijs te ontwikkelen, versterken wij de doorlopende leerlijn en het toekomstperspectief van de leerlingen.

Elke week staat één competentie centraal. Deze competentie wordt geïntroduceerd geoefend en benoemd in alle lessen alle lessen. Tevens worden de competenties verbonden aan ons burgerschapsonderwijs. De competenties zijn zichtbaar gemaakt in de school en in alle lokalen. Aan het einde van de week worden ze kort geëvalueerd door de leerlingen en mentoren.

4. Ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief

Leerlingen ontdekken bij ons hun kwaliteiten, mogelijkheden en grenzen. Positieve zelfbeeldvorming en een realistische blik op de eigen toekomst zijn hierbij sleutelbegrippen. Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) speelt hierin een centrale rol. LOB is er om leerlingen te helpen ontdekken wie ze zijn, waar hun talenten en motivatie liggen en om ze te ondersteunen bij de oriëntatie op een toekomstig beroep en passende vervolgopleiding. LOB in onze school richt zich op:

- Het ontwikkelen van zelfkennis bij leerlingen (talenten, interesses, waarden)
- Oriëntatie op beroepen, sectoren en opleidingen
- Ontwikkelen van loopbaanvaardigheden (reflecteren, keuzes maken, netwerken)
- Voorbereiding op een passende en duurzame uitstroomrichting

Het programma van LOB vormt een doorlopende leerlijn en is praktijkgericht, met stages, projecten en samenwerking met ouders en externe partners.

Leerlingen werken met digitale instrumenten zoals AMN, waarin zij hun interesses, talenten en keuzes onderzoeken en vastleggen in een loopbaandossier. Daarnaast worden diverse testen en hulpmiddelen ingezet om inzicht te krijgen in persoonlijkheid, leerstijl en studiekeuze.

Praktijkervaring staat centraal via een opbouwend stageprogramma, bedrijfsbezoeken en kennismaking met het mbo. Leerlingen worden begeleid bij hun overstap naar vervolgonderwijs en gestimuleerd open dagen en meeloopdagen te bezoeken.

3.2.3 Leerwegen

Zoals in hoofdstuk 2 beschreven bieden we binnen het uitstroomprofiel vervolgonderwijs vier verschillende leerwegen:

- vmbo basisberoepsgerichte leerweg
- vmbo kaderberoepsgerichte leerweg
- vmbo theoretische leerweg
- havo tot en met leerjaar 2

Binnen De Sonnewijser wordt de leerweg niet vrij gekozen door de leerling of ouders. Natuurlijk vindt overleg plaats, maar de uiteindelijke bepaling gebeurt op basis van een zorgvuldige afweging van de ontwikkelingsmogelijkheden, ondersteuningsbehoeften en het perspectief van de leerling. Zo zorgen we ervoor dat iedere leerling onderwijs volgt dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en toekomstperspectief.

Bij leerlingen die instromen vanuit het primair onderwijs bepaalt het niveau-advies van de basisschool het niveau waarop een leerling minimaal geplaatst wordt. Het kan wel voorkomen dat we een leerling in een brede brugklas plaatsen, waarin meerdere leerwegen gecombineerd worden. Mochten wij, ondanks het niveau-advies, denken aan een ander niveau dan gaan we hierover het gesprek aan met ouders en leerling.

vmbo-basisberoepsgerichte en vmbo-kaderberoepsgerichte leerweg

Binnen de Sonnewijser is voor de bovenbouw van de vmbo-basis- en –kaderberoepsgerichte leerweg gekozen voor het profiel Dienstverlening en Producten (D&P). Er is voor dit profiel gekozen om de leerlingen zo breed en goed mogelijk voor te bereiden op hun vervolgopleiding en de maatschappij. Met het profiel D&P kunnen leerlingen aan alle opleidingen starten op het mbo, passend bij het niveau. Binnen D&P staat de oriëntatie op verschillende arbeidsgebieden en de loopbaanbegeleiding van de leerlingen centraal. D&P gaat over alles wat je doet of maakt in opdracht van een ander. Binnen het profiel D&P krijgen de leerlingen een aantal verplichte algemeen vormende vakken namelijk:

- Nederlands
- Engels
- Maatschappijleer
- Lichamelijke opvoeding

Daarnaast volgen alle leerlingen wiskunde en kunnen ze kiezen uit biologie of economie.

In uitzonderlijke gevallen kan een leerling ervoor kiezen om geen wiskunde te volgen en in plaats daarvan deel te nemen aan de landelijke rekentoets. De school adviseert deze route nadrukkelijk niet, omdat het vak wiskunde belangrijke kennis en vaardigheden biedt voor vervolgonderwijs, arbeid en dagelijks functioneren. Daarnaast heeft deze keuze gevolgen voor het totale vakkenpakket en het aantal examenvakken van de leerling.

Het profieldeel bestaat uit de praktijkvakken techniek, zorg & welzijn, media en basiskennis. Voor deze vakken krijgen de leerlingen PTA-toetsen. PTA staat voor het Programma Toetsing en Afsluiting. Dit is een combinatie van toetsen en opdrachten die de leerlingen moeten afronden.

Naast het profieldeel hebben leerlingen vier keuzevakken. In leerjaar 3 krijgen alle leerlingen de keuzevakken Bijzondere Keuken en Patisserie. Tijdens de eerste helft van leerjaar 4 volgen de leerlingen twee van de volgende keuzevakken:

- Meubel maken
- Schoonmetselwerk

- Fotografie
- Webshop
- Begeleiden van sport- en bewegingsactiviteiten
- Voorkomen van ongevallen en EHBO

Vmbo-theoretische leerweg

De leerlingen binnen de vmbo-theoretische leerweg volgen allemaal een aantal verplichte algemeen vormende vakken namelijk:

- Nederlands
- Engels
- Maatschappijleer
- Lichamelijke opvoeding
- Profielwerkstuk

Daarnaast volgen alle leerlingen binnen het profieldeel het vak wiskunde. In uitzonderlijke gevallen kan een leerling ervoor kiezen om geen wiskunde te volgen en in plaats daarvan deel te nemen aan de landelijke rekentoets. De school adviseert deze route nadrukkelijk niet, omdat het vak wiskunde belangrijke kennis en vaardigheden biedt voor vervolgonderwijs, arbeid en het dagelijks functioneren. Daarnaast heeft deze keuze gevolgen voor het totale vakkenpakket en het aantal examenvakken van de leerling.

Binnen de Sonnewijser bieden we vier profielen aan, te weten:

- Economie
- Landbouw
- Techniek
- Zorg & welzijn

Naast de algemeen vormende vakken en wiskunde, volgen de leerlingen nog één vak in het profieldeel en twee vakken in het vrije deel. Afhankelijk van hun profiel kunnen de leerlingen hierbij kiezen uit: economie, biologie, NASK1 (natuurkunde), geschiedenis of aardrijkskunde.

Leerweg havo

Op de locatie Sonnewijser route Vervolgonderwijs Oss wordt leerjaar 1 en 2 havo aangeboden. Hier kunnen leerlingen, afhankelijk van hun ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften, meerdere richtingen op:

- Leerlingen stromen, waar mogelijk, door naar het regulier voortgezet onderwijs.
- Leerlingen stromen door naar een andere school voor speciaal onderwijs die wel bovenbouw havo biedt.

3.3 Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)

We vinden het belangrijk om goed zicht te hebben op de ontwikkeling van onze leerlingen. We bieden onze leerlingen vanuit onze gespecialiseerde aanpak basisondersteuning en, waar nodig, extra ondersteuning. Zo sturen we gericht vanuit hoge verwachtingen en zetten we zoveel mogelijk

in op kansengelijkheid. We werken cyclisch en opbrengstgericht in 4D (Data, Duiden, Doelen en Doen) aan de resultaten van ons onderwijs op leerling-, groep- en schoolniveau. Aan deze 4D's hebben wij een vijfde D, van Dialoog, toegevoegd, omdat wij het belangrijk vinden om in gesprek met betrokkenen uitvoering te geven aan het cyclisch werken. Op schoolniveau hebben we schoolambities opgesteld en vastgelegd aan welke tussendoelen we werken. Dit beschrijven we in de paragraaf 'ambities en doelen'. Op leerlingniveau leggen we de individuele ambities en doelen, wanneer deze afwijken van dat wat we op schoolniveau en per leerjaar doen, vast in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

3.3.1 Het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

In deze schoolplangids beschrijven we welk aanbod en welke ondersteuning we alle leerlingen (kunnen) bieden. Daarnaast werken we voor elke leerling met een ontwikkelingsperspectiefplan, het OPP. In het OPP beschrijven we de ontwikkeling van de leerling én leggen we leerlingsspecifieke doelen en afspraken over de ondersteuning vast. Binnen zes weken na plaatsing stellen wij het OPP vast. Daarna evalueren we het OPP tweemaal per jaar met ouders en leerling en stellen we de inhoud indien nodig bij.

Het OPP bestaat uit een algemeen deel en een handelingsdeel. In het algemene deel staat de leerontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling beschreven. In dit deel maken we ook een inschatting van de ontwikkelmogelijkheden van de leerling op basis van alle gegevens die we op dat moment hebben. Dit betreft gegevens uit testen en toetsen, maar zeker ook uit observaties en gesprekken met ouders en, indien van toepassing, de school van herkomst. Op basis van deze gegevens stellen we het uitstroomperspectief vast. Het uitstroomperspectief is het verwachte vervolg waar de leerling naar toe uit kan stromen na de periode op onze school. We beschrijven dit bij het onderdeel 'zienswijze'. Ook ouders vragen we om dit in te vullen, omdat we het belangrijk vinden om het gezamenlijke beeld vast te leggen.

Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel, dat wil zeggen dat zij mogen meebeslissen over de ondersteuning die aan hun kind wordt geboden. Door het OPP te ondertekenen, geven ouders aan akkoord te gaan met het handelingsdeel, zoals dat beschreven is in het OPP. Wanneer een leerling meerderjarig is, hebben we het akkoord van de leerling zelf nodig.

Wij kiezen ervoor om alle leerlingen op onze school het OPP te laten ondertekenen. Door ondertekenen geven leerlingen aan dat het OPP met hen is besproken.

We streven er altijd naar om overeenstemming te bereiken met ouders en leerling. Het kan voorkomen dat ouders het niet eens zijn met door ons ingeschatte uitstroomprofiel. In dat geval zullen we opnieuw met hen in gesprek gaan. Als het uiteindelijk niet lukt om tot overeenstemming te komen, informeren we ouders over de mogelijkheden die zij dan hebben. Zij kunnen de interne klachtenprocedure volgen, een onderwijsconsulent raadplegen of een geschil voorleggen aan de landelijke geschillencommissie passend onderwijs. Contactgegevens vind je in het hoofdstuk 'Contactgegevens'.

3.3.2 Landelijk doelgroepenmodel

Het landelijk doelgroepenmodel is een model dat scholen ondersteunt om onderbouwd en transparant het ontwikkelingsperspectief in te schatten en de benodigde ondersteuning in beeld te brengen. Relevante informatie, zoals de intelligentie (indien bekend), verschillende ontwikkeldomeinen, schoolse vaardigheden en ondersteuningsbehoeften, wordt hierbij benut om een passende ontwikkelambitie te stellen.

Voor elke leerling brengen we de verschillende onderdelen in kaart, bespreken dit met elkaar en komen zo tot een zo passend mogelijk uitstroomperspectief. Dat uitstroomperspectief beschrijven we in het OPP én bespreken we met ouders en leerling in het op overeenstemmingsgericht overleg over het OPP. We gebruiken het model als een bespreekmodel wat ons ondersteunt in onze besluitvorming en in communicatie met ouders, leerlingen en bijvoorbeeld in gesprek met andere scholen.

3.3.3 Instroom nieuwe leerlingen Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Voor toelating tot de Sonnewijser is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Als de leerling vanuit groep 8 doorstroomt naar de Sonnewijser, en niet eerst is aangemeld bij een andere school voor voortgezet onderwijs, vragen wij de TLV aan bij het samenwerkingsverband horende bij de gemeente waar de leerling woont.

Als de leerling vanuit het reguliere voortgezet onderwijs doorstroomt naar de Sonnewijser of eerst is aangemeld op het reguliere voortgezet onderwijs maar daar niet de juiste ondersteuning kan krijgen om te kunnen starten, vraagt de school van herkomst de TLV aan bij het samenwerkingsverband waarbij de school van herkomst is aangesloten. Een leerling kan niet geplaatst worden zonder een TLV.

Het samenwerkingsverband geeft de TLV af voor een bepaalde periode. We bespreken tijdens de rapportgesprekken met ouders en leerling of het speciaal onderwijs nog steeds de best passende plek is voor de leerling, passend bij de ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften. Wanneer de TLV eindigt en we vinden met elkaar dat het speciaal onderwijs de best passende plek blijft voor de leerling, dan vragen wij een nieuwe TLV aan bij het samenwerkingsverband waar de eerdere TLV ook is afgegeven.

Aanmelding en plaatsing

Ouders en scholen kunnen contact opnemen met onze school om informatie te krijgen over onze aanmeldprocedure. Het zijn de ouders die uiteindelijk het initiatief nemen om hun kind op onze school aan te melden. Als ouders besluiten om hun kind aan te melden, vullen zij een aanmeldformulier en toestemmingsverklaring in, zodat wij het startdossier van de leerling compleet kunnen gaan maken. Vanaf het moment van aanmelding hebben wij zorgplicht. Dit betekent dat we gaan onderzoeken of wij een passende onderwijsplek kunnen bieden en tot plaatsing van de leerling kunnen overgaan.

We vragen om de dossierinformatie bij ouders en de school van herkomst. Het kan voorkomen dat onze gedragswetenschapper of intern begeleider een observatie uitvoert op de huidige school. Daarnaast kan onze schoolmaatschappelijk werker op huisbezoek komen. Op basis van de verzamelde informatie bepaalt onze Commissie van Begeleiding (CvB) of onze school passend onderwijs kan bieden en we de jongere daadwerkelijk kunnen plaatsen. Dat besluit volgt binnen 6 weken na aanmelding. We informeren ouders hierover schriftelijk. In bijzondere omstandigheden, wanneer bijvoorbeeld nog meer informatie nodig is, gebeurt dit binnen 10 weken. Wanneer deze extra tijd nodig is, informeren we ouders hierover en geven we ook aan wat de reden is voor deze verlenging.

Het kan voorkomen dat we tot de conclusie komen dat wij niet de juiste onderwijsondersteuning kunnen bieden. In dat geval denken we vanuit onze zorgplicht actief mee over een passend alternatief. Ook wanneer het samenwerkingsverband besluit geen Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af te geven, bieden wij ondersteuning in het vervolgtraject. De verschillende samenwerkingsverbanden hebben voor deze situatie ook eigen procedures beschreven.

Starten op school

Gaat de leerling starten bij ons op school, dan neemt de mentor contact op voor een startgesprek. Tijdens dit startgesprek zal er nader kennis worden gemaakt met de mentor, krijgen ouders en leerling uitleg over de dagelijkse gang van zaken op school, zal de eerste periode worden toegelicht en is er ruimte voor vragen. Daarnaast is de bedoeling van dit gesprek dat de mentor antwoord krijgt op de vraag 'Wat moet ik (de mentor) vanuit jullie perspectief (de ouders en eventueel de leerling) weten om het schooljaar c.q. de plaatsing tot een succes te maken.

De eerste zes weken na plaatsing

Zoals je al eerder hebt kunnen lezen in de paragraaf over het OPP stellen we het eerste OPP binnen zes weken na plaatsing vast. Onze gedragswetenschapper stelt het eerste OPP op, op basis van dossieranalyse en met input vanuit de intern begeleider en schoolmaatschappelijk werk. De gegevens uit het startdossier vormen de basis voor het OPP dat wordt aangevuld met observaties uit de eerste schoolweken. De gedragswetenschapper legt het opgestelde OPP ongeveer vier schoolweken na de plaatsing voor aan de mentor die het onderwijs verzorgt. De mentor vult het OPP aan op basis van observaties, gesprekken en ervaringen in de eerste weken. In uiterlijk de vijfde schoolweek wordt het OPP voorgelegd aan de CvB ter vaststelling, zodat binnen zes schoolweken het overleg met ouders en leerling kan plaatsvinden. De mentor voert dit overleg met ouders en leerling.

3.3.4 Opbrengstgericht werken in 4D

We werken opbrengstgericht en cyclisch in 4D (Data, Duiden, Doelen, Doen) aan onze onderwijsopbrengsten. In het [hoofdstuk 'Kwaliteitsbeleid'](#) lees je hier meer over. Hieronder beschrijven we hoe we doelgericht inzetten op de ontwikkeling van onze leerlingen en hoe we de ontwikkeling volgen op het niveau van de leerling en de groep.

Monitoring en sturing

Wij volgen en monitoren de voortgang van onze leerlingen cyclisch op verschillende manieren. Leerkrachten bepalen dagelijks op basis van de les die zij geven en het bijbehorende lesdoel welke instructie passend is én welke leerlingen verlengde instructie nodig hebben. Tijdens de les gaan zij na of er begrip ontstaat bij leerlingen en aan het einde van de les gaan zij na of de lesdoelen behaald zijn. Dit wordt meegenomen bij de vervolgaanpak.

Naast monitoring in deze korte cyclus, monitoren we de voortgang met behulp van methodegebonden of vakspecifieke en methodeonafhankelijke toetsen. De methodeonafhankelijke toetsen nemen we af volgens een jaarkalender.

Methode gebonden of vakspecifieke toetsing

Methode gebonden toetsen en vaktoetsen zijn gekoppeld aan leer- en instructiedoelen waaraan tijdens de lessen gewerkt is. Per leerjaar is vastgelegd welke toetsen worden ingezet, in het programma toetsing onderbouw en het programma toetsing bovenbouw. Wanneer leerlingen een methode gebonden toets of vaktoets hebben gemaakt, analyseert de leerkracht de resultaten. De leerkracht bepaalt op basis van de resultaten of de gestelde doelen zijn behaald en wat er mogelijk toe heeft geleid dat doelen niet behaald zijn (Duiden). De leerkracht bepaalt vervolgens op basis van deze analyse passende vervolgmaatregelen (Doelen en Doen).

De methode-onafhankelijke toetsing

Op basis van toetsgegevens voortkomend uit methode-onafhankelijke toetsen bepalen we of de leerling ten opzichte van het uitstroomperspectief beschreven in het OPP op koers blijft. Tijdens de OPP-evaluatiemomenten bespreken we met ouders en leerling of de huidige aanpak heeft geleid tot een passende ontwikkeling, of dat we onze aanpak of ondersteuning moeten aanpassen. Als dat het geval is, dan leggen we dat vast in het handelingsdeel van het OPP.

We gebruiken op onze school de volgende methodeonafhankelijke toetsen:

Methodeonafhankelijke toets	Vakgebieden	Leerjaren	Maand van afname
Cito-Leerling in beeld VO toets 0 – 3 Per lesniveau	Nederlands leesvaardigheid Nederlands woordenschat Engels leesvaardigheid Engels woordenschat Rekenen-wiskunde	1, 2, 3	Toets 0: binnen de eerste 6 weken van het schooljaar Toets 1 t/m 3 april-mei
SCOL (Sociale Competentie ObservatieLijst)	Sociaal emotioneel functioneren	Leerkrachtvragenlijst: 1, 2, 3, 4 Leerlingvragenlijst: 1, 2, 3, 4	November en april/mei
Burgerschap Meten	Maatschappelijke vaardigheden	1, 2, 3, 4	Mei/juni

3.3.5 Leerlingvolgsysteem

We werken met het leerlingvolgsysteem Somtoday. In dit leerlingvolgsysteem slaan we informatie beveiligd op. Het gaat om informatie die we nodig hebben om onze leerlingen goed te kunnen volgen

en begeleiden. Meer informatie over informatiebescherming en privacy vind je in het hoofdstuk 'Informatiebeveiliging en informatiedeling'.

We slaan op leerlingniveau dossierinformatie op die we bij de start en gedurende de schoolloopbaan aangeleverd krijgen van ouders en/of de school van herkomst. Dit zijn bijvoorbeeld administratieve gegevens. Ook slaan we didactische en sociaal-maatschappelijke toets- en testresultaten op, leggen we gespreksverslagen vast en noteren we gebeurtenissen die van belang zijn voor de ontwikkeling van de leerling, zoals bijvoorbeeld gedragsescalaties. In de groeps- en leerlingbesprekingen benutten we deze informatie om de begeleiding van leerlingen goed af te kunnen stemmen.

3.3.6 De 4D cyclus op leerlingniveau

Op basis van de verzamelde toets- en observatiegegevens bepaalt de mentor of de leerling zich ontwikkelt zoals dat verwacht wordt op basis van het gestelde uitstroomperspectief, de vastgestelde aanpak en de individuele doelen in het OPP.

Bij leerlingen die onder of boven het beoogde niveau scoren of bepaalde persoonlijke doelen niet behalen, wordt gekeken hoe dit verklaard kan worden en wordt op basis daarvan een passende vervolgaanpak bepaald en vastgelegd in het OPP. Wanneer blijkt dat een leerling zich niet ontwikkelt zoals verwacht of er andere zorgen zijn over de ontwikkeling, wordt de leerling aangemeld voor de leerlingbespreking in het CvB. Dit is ook het geval wanneer een leerling zich boven verwachting ontwikkelt. Dit wordt altijd met ouders en, afhankelijk van de leeftijd, de leerling besproken.

Drie keer per schooljaar vinden er leerlingbesprekingen plaats. Tijdens deze overleggen wordt iedere leerling kort besproken met alle betrokken docenten en ondersteuners. We brengen de voortgang in beeld, maken gezamenlijke afspraken en stemmen de ondersteuning zorgvuldig af.

De leerlingbesprekingen vormen een belangrijk onderdeel van het werken met het Ontwikkelingsperspectief (OPP) én geven input aan de groepsbespreking. Bevindingen uit de bespreking worden waar nodig verwerkt in het OPP, zodat doelen, aanpak en ondersteuning actueel en op elkaar afgestemd blijven.

3.3.7 Overgangsnormen

Binnen de Sonnewijser streven we naar een soepele en succesvolle doorstroom van leerlingen vanuit de onderbouw naar de bovenbouw en uiteindelijk het examen. Hiervoor hanteren we onder andere overgangsnormen waarbij wordt gekeken of de leerling op basis van zijn cijfers over kan naar het volgende leerjaar van dezelfde leerweg. Jaarlijks vinden er overgangsbesprekingen plaats waarin wordt besproken wat een passende route is voor een leerling wanneer deze niet aan de overgangsnormen voldoet. De overgangsnormen kunt u vinden bij downloads op onze website: <https://sonnewijser-vervolgonderwijs.nl/praktische-zaken/downloads-sonnewijser-oss>

3.3.8 De 4D cyclus op groepsniveau

De individuele opbrengsten op leerlingniveau worden samengevat per vakgebied. De mentor bekijkt op basis hiervan of de onderwijsresultaten passend zijn bij de gestelde ambitie. Hierbij duidt de mentor de data aan de hand van beïnvloedbare aspecten van het onderwijsleerproces, zoals het aanbod en het leerkracht handelen. De mentoren leggen dit vast in het format voor de groepsbespreking.

Mentoren bespreken twee keer per jaar de voortgang van hun klas met de gedragswetenschapper en de intern begeleider. Deze momenten worden groepsbesprekingen genoemd.

Tijdens deze groepsbesprekingen worden de functioneringsniveaus van leerlingen afgezet tegen de streefdoelen. Hierbij worden zowel methodegebonden als methodeonafhankelijke toetsresultaten, evenals SCOL-gegevens, betrokken. De effectiviteit van het onderwijsaanbod wordt besproken en kansen tot verbetering worden geïdentificeerd. De groepsbesprekingen worden bijgewoond door de mentor, intern begeleider en gedragswetenschapper.

Op basis van deze analyse wordt een groepsplan opgesteld. Hierin staat per ontwikkelgebied wat de doelen zijn, welke aanpak wordt gekozen, met welke middelen gewerkt wordt, en op welke termijn de evaluatie plaatsvindt. De mentor en vakdocenten werken vervolgens gericht met deze doelen in de klaspraktijk.

Daarnaast voeren de intern begeleider en gedragswetenschapper regelmatig observaties in de klas uit. Zij leren de leerlingen hierdoor beter kennen, kunnen docenten coachen in passende aanpakken en bouwen op hun beurt ook een relatie op met de leerlingen. De ervaring leert dat de drempel naar hulpverlening buiten de klas daardoor lager wordt.

De data die we op leerlingniveau ophalen, benutten we ook voor de groepsontwikkeling.

3.3.9 Ondersteuningsstructuur

Binnen onze school staat preventief en proactief handelen centraal. We hebben onze onderwijsaanpak en de basisondersteuning zo ingericht dat deze aansluit bij de ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen. Onze leerlingen zijn in beginsel leerlingen met een grotere ondersteuningsbehoefte, waarbij er vertrouwen is dat door de specifieke setting waarin zij zijn geplaatst, zij naar hun mogelijkheden kunnen profiteren van het onderwijs dat hen wordt geboden en zich zo verder kunnen ontwikkelen. Wanneer de ontwikkeling van een leerling of groep leerlingen stagneert zetten we erop in dit tijdig te signaleren, zodat zo snel mogelijk passende ondersteuning ingezet kan worden. Spil in onze ondersteuningsstructuur zijn dan ook onze leraren, zij werken dagelijks met de leerling.

3.3.10 Basisondersteuning

Alle scholen van stichting Oosterwijs bieden vanuit een stevige basisondersteuning een gestructureerde, voorspelbare en begeleide onderwijssetting die aansluit bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van onze doelgroep. Dit ziet er als volgt uit:

- Voorspelbaar lesprogramma
- Balans tussen inspanning en ontspanning

- Voorbereiding op de maatschappij
- Een gestructureerde, voorspelbare en begeleide leeromgeving. Wij bieden structuur en voorspelbaarheid op meerdere niveaus:
 - In tijd: vast dagindeling en duidelijke roosters;
 - In activiteiten; lessen worden gegeven volgens de SW-les
 - In ruimte: leerlingen hebben een eigen werkplek en blijven zoveel mogelijk in hetzelfde lokaal
 - In gedragsverwachtingen; schoolbrede afspraken zorgen voor voorspelbaarheid. De gedragsverwachtingen zijn door de hele school visueel terug te vinden;
 - In pedagogisch handelen; wij werken duidelijk, voorspelbaar en ondersteunend.
- Klassikale dagstart en –afsluiting.
- Differentiatie in instructie
- Ondersteuning door technologie (voorleessoftware) en extra tijd bij leerlingen met dyslexie of andere leerstoornissen
- Rustige leeromgeving;
 - Onze leeromgevingen zijn overzichtelijk ingericht. Wanddecoraties, zoals posters en informatiemateriaal, worden uitsluitend aan de achterwand van het lokaal geplaatst om visuele rust te bewaren. De ruimtes zijn ordelijk en opgeruimd: kasten zijn gesloten, werkbladen zijn leeg en vensterbanken worden niet gebruikt voor opslag of decoratie.
- Groene achterwacht: rust en ontspanning.
- Rode achterwacht: de-escalatie
- Ondersteunen in sociale situaties
- Oudercommunicatie met vaste regelmaat

Deze aanpak zorgt ervoor dat onze leerlingen zich veilig voelen, zich kunnen ontwikkelen in hun eigen tempo en de stap naar vervolgonderwijs of een passende uitstroombestemming goed voorbereid kunnen zetten. We starten met veel structuur en ondersteuning en bouwen dit, afhankelijk van de ontwikkeling van de leerling, geleidelijk af richting (meer) zelfstandigheid. Hierbij werken we zoveel mogelijk doelgericht toe naar het ontwikkelen van vaardigheden en competenties die op de vervolgbestemming worden verwacht.

3.3.11 Extra ondersteuning

Bovenop de basisondersteuning kunnen afspraken gemaakt worden over extra ondersteuning. We zetten extra ondersteuning altijd planmatig in, gekoppeld aan leerlingsspecifieke doelen.

Extra leerlingsspecifieke ondersteuning kan bijvoorbeeld bestaan uit het bieden van hulpmiddelen, extra inzet op het aanleren van coping-strategieën, het aanleren van gedragsalternatieven, het leren door sociale interactie, het aanleren van communicatievaardigheden en het versterken van sociaal inzicht, modeling van goed gewenst gedrag. Ook kunnen schooltijden afwijken en kan er ondersteuning vanuit zorg worden geboden.

Leerlingsspecifieke afspraken over de basis- of extra ondersteuning en begeleiding leggen we vast in het OPP.

Traject op Maat (TOM)

Binnen de Sonnewijzer bieden we, naast de hierboven genoemde basisondersteuning, het Traject op Maat (TOM) aan voor leerlingen voor wie het onderwijs in een reguliere VSO-klas (tijdelijk) niet passend of toereikend is. Een plek in de TOM-klas is tijdelijk van aard. De leerlingen hebben vaak zeer intensieve ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling, stressregulatie of motivatie. In een reguliere klasomgeving zoals wij die binnen onze school kennen, kan onvoldoende worden voldaan aan hun ondersteuningsbehoeften, waardoor deze leerlingen onvoldoende tot ontwikkeling komen.

De TOM-klas biedt een kleinschalige, veilige en voorspelbare leeromgeving. Leerlingen krijgen zeer intensieve begeleiding, meer individuele structuur en ruimte voor opbouw. Er wordt gewerkt aan persoonlijke ontwikkeling, schoolse vaardigheden, sociaal-emotionele groei, weerbaarheid en het leren omgaan met anderen. Pedagogische nabijheid, vaste routines en duidelijke grenzen vormen hierbij de basis.

De schooltijden in de TOM-klas kunnen afwijken van ons reguliere rooster, bijvoorbeeld door een opbouwrooster of kortere dagen. Zo sluiten we beter aan op de belastbaarheid en draagkracht van de leerling.

Plaatsing in de TOM-klas vindt plaats na bespreking in de Commissie van Begeleiding (CvB), waarbij het TOM-team meedenkt. Bij instroom worden de IDS-2 en de educatiemeter afgenomen, om zicht te krijgen op de cognitieve capaciteiten, sociaal-emotionele ontwikkeling en leervoorwaarden van de leerling.

De eerste zes weken in de TOM-klas gelden als observatie- en onderzoeksperiode. Daarna vindt een gesprek plaats met de leerling, ouders en betrokkenen over het plan van aanpak. In dit plan worden de doelen, het gewenste perspectief (zoals terugkeer naar een reguliere VSO-klas) en evaluatiemomenten vastgelegd. Elke drie weken vindt een intern overleg plaats waarin we gezamenlijk bepalen of het plan wordt behouden, bijgesteld of versneld, afhankelijk van de ontwikkeling van de leerling.

Ouders worden actief betrokken bij de evaluaties en via vaste contactmomenten op de hoogte gehouden van de voortgang.

De TOM-klas is gericht op:

- Terugkeer naar de reguliere VSO-klas. Als dit niet mogelijk blijkt, dan werken we toe naar een realistische, passende uitstroombestemming;
- Het opbouwen van een volledige schoolgang;
- Het ontwikkelen van sociaal-emotionele en schoolse vaardigheden;
- Het herstel van welbevinden, motivatie en zelfvertrouwen;
- Het voorbereiden op een zinvolle plek in de maatschappij, zoals vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.

Leerlingen stromen in principe niet vanuit de TOM-klas door naar vervolgonderwijs (mbo). Zij zullen eerst de stap naar een reguliere klas binnen de Sonnewijser moeten maken. Wij stemmen dit zorgvuldig af met alle betrokkenen en leggen dit vast in het OPP. Alleen in uitzonderlijke gevallen, waarin de ontwikkeling, belastbaarheid en zelfredzaamheid dit onderbouwd mogelijk maken, wordt deze optie overwogen.

Niet alle ondersteuningsvragen zijn automatisch passend binnen de TOM-klas. Een belangrijke voorwaarde is dat de leerling (ten minste gedeeltelijk) belastbaar is voor onderwijs. Wanneer sprake is van ernstige psychische of sociale problematiek waardoor onderwijs (nog) niet haalbaar is, moet eerst passende zorg worden ingezet. Pas wanneer onderwijs weer mogelijk is, kan een traject in de TOM-klas worden gestart.

Binnen de TOM-klas werken we met leerlingen met uiteenlopende ondersteuningsvragen. We maken daarbij onderscheid tussen:

- Externaliserende problematiek, zoals boosheid, impulsiviteit of conflicten;
- Internaliserende problematiek, zoals angst, somberheid of teruggetrokken gedrag.

De begeleiding wordt afgestemd op het type gedrag en de onderliggende behoeften. Veiligheid, rust, voorspelbaarheid en herstelgericht werken staan hierbij centraal.

3.3.12 Niveaus van leerlingenzorg

We hebben vier verschillende niveaus van leerlingenzorg. Deze niveaus beschrijven wie er actief betrokken zijn bij de begeleiding van de leerling.

Niveau 1: Preventieve ondersteuning op het niveau van de klas

Spil in onze structuur van leerlingenzorg zijn de mentoren. Het zijn de mentoren die op klassenniveau de ondersteuning voor hun leerlingen coördineren. Als de ontwikkeling van een leerling niet verloopt zoals verwacht, bijvoorbeeld omdat de ontwikkeling op een bepaald vakgebied of ontwikkeldomein achterblijft of juist voorloopt, raadpleegt de leerkracht de directe collega's. Dit noemen we 'collegiale consultatie'. Hierbij gaat de leerkracht in overleg aan de hand van vragen als 'hoe kunnen we deze leerling het beste ondersteunen?' en 'wat heeft deze leerling nodig?' De input van collega's zet de leerkracht om in interventies die worden ingezet in de klas.

Niveau 2: Commissie van Begeleiding (CvB)

Als de interventies die tijdens de collegiale consultatie zijn afgesproken niet leiden tot de gewenste ontwikkeling, volgt er overleg met één van onze interne deskundigen uit de CvB: de intern begeleider, gedragswetenschapper of schoolmaatschappelijk werker. Dit overleg noemen we een smal CVB. Als er na dit overleg nog vragen blijven bestaan of als blijkt dat de problematiek van de leerling veel dieper gaat en complexer is dan eerder gedacht, meldt de mentor de leerling aan voor de brede CvB. Dit gebeurt ook als blijkt dat de interventies die afgesproken zijn binnen het smal CvB niet leiden tot het gewenste resultaat.

Leerlingen die zijn aangemeld voor een CvB-bespreking, zijn opgenomen in het systeem van leerlingenzorg op schoolniveau. De interne deskundige monitort vanaf dat moment het vervolgtraject; de mentor is bij alle vervolgstappen betrokken.

We brengen ouders vooraf op de hoogte van een bespreking in de brede CvB en geven na het overleg een terugkoppeling van de gemaakte afspraken. Afspraken en/of interventies worden vastgelegd in het OPP.

De CvB bestaat uit een afdelingsdirecteur, tevens voorzitter, de intern begeleider, de gedragswetenschapper, de betrokken mentor en indien gewenst de schoolmaatschappelijk werker, uitstroomcoördinator, verzuimcoördinator, achterwachtcoördinator, vak- of praktijkdocenten en de onderwijsondersteuners. De schoolarts wordt daarnaast altijd betrokken wanneer een wijziging wordt doorgevoerd in het uitstroomperspectief.

Niveau 3: De inzet van externe deskundigen

Wanneer de ondersteuning die de school heeft geboden onvoldoende blijkt, betrekken we onze ketenpartners of externe deskundigen. Onze vaste samenwerkingspartners zijn onder andere de gemeente (Ons Welzijn), leerplicht, de GGD en het samenwerkingsverband. Het betrekken van externe deskundigen gebeurt altijd in overleg met ouders.

Een aantal keer per jaar vindt er een CVB groot plaats, waarbij deze extern deskundigen aanwezig zijn. Op dit overleg worden de leerlingen besproken waarbij er al inzet is van de extern deskundige of

waarvoor wordt gedacht dat dit ondersteunend kan gaan zijn. Daarnaast worden in dit overleg ook de thuiszitters en de leerlingen met maatwerk in onderwijstijd besproken.

Het advies dat voortkomt uit overleg met de externe deskundigen wordt met ouders en leerling besproken. Daarna worden in samenspraak passende vervolgstappen gezet. Als ouders niet kunnen of willen meewerken aan het inschakelen van een ketenpartner, gaan we hierover samen in gesprek. We leggen gezette stappen en gespreksverslagen vast in het leerlingdossier.

Voor inzet van extra ondersteuning kan het zijn dat extra financiële middelen nodig zijn vanuit het samenwerkingsverband of de gemeente.

Niveau 4: Ontwikkelingsperspectief aanpassen of doorverwijzen

Nadat alle zorgniveaus zijn doorlopen en geen ontwikkeling heeft plaatsgevonden kan de CvB besluiten het ontwikkelingsperspectief van de leerling bij te stellen. Dit kan ook wanneer de leerling een ontwikkeling doormaakt die groter is dan vooraf werd ingeschat. Voordat we het ontwikkelingsperspectief bijstellen, vragen we altijd de expertise van alle interne én externe CvB leden.

Wanneer blijkt dat we op onze school niet de juiste ondersteuning kunnen bieden of wanneer een onderwijsplek met minder ondersteuning passend is, kunnen we doorverwijzen naar een andere passende onderwijsplek of onderwijsoverstijgende voorziening. De CvB begeleidt ouders en leerlingen hierbij.

3.3.13 Samenwerking ouders en school

We hechten veel waarde aan het contact tussen ouders en school. Ouders kennen hun kind door en door en maken het mee in de thuissituatie en vrije tijd. Wij zien de leerlingen op schooldagen in een schoolse omgeving. Door met elkaar in gesprek te gaan, ontstaat er een completer beeld en kunnen we beter inspelen op wat een jongere op een bepaald moment in zijn of haar ontwikkeling nodig heeft. Samenwerking en afstemming is hierbij zeer waardevol en noodzakelijk.

Ouders worden op verschillende manieren bij onze school betrokken.

Oudercontact

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor zowel de leerling als de ouders. Aan het begin van elk schooljaar, of op het moment dat een leerling start op de Sonnewijser, vindt een startgesprek plaats. Dit gesprek dient niet alleen als kennismaking, maar heeft als doel om samen met ouders en leerling te verkennen wat nodig is om het schooljaar tot een succes te maken. Daarbij stelt de mentor expliciet de vraag: “Wat vindt u belangrijk dat ik weet, zodat ik uw kind zo goed mogelijk kan begeleiden dit schooljaar?” Tijdens dit gesprek worden ook afspraken gemaakt over de manier van communicatie gedurende het schooljaar.

Weekmail

Een vast onderdeel van die communicatie is de weekmail, waarmee ouders worden geïnformeerd over de gang van zaken in de klas. De frequentie van deze weekmail verschilt per leerjaar: in leerjaar 1 ontvangen ouders wekelijks een brief, in leerjaar 2 en 3 om de week, en in leerjaar 4 alleen wanneer dit nodig is, bijvoorbeeld rond vakanties of bij belangrijke gebeurtenissen. Elke weekbrief bevat drie vaste onderdelen: een planning van toetsen en huiswerk (minimaal één week vooruit), informatie over aankomende uitjes (zoveel mogelijk gepland tussen de vakanties), en een samenvatting van algemene klassenzaken die zich die week hebben voorgedaan, zonder in te gaan op individuele leerlingen. Indien relevant, kan aan de weekbrief ook een schoolbreed bericht worden toegevoegd dat door de directie of een collega wordt aangeleverd.

Nieuwsbrief

Elke maand ontvangen ouders een nieuwsbrief van de directie van de Sonnewijser. In deze nieuwsbrief blikken we terug op de afgelopen maand, delen we belangrijke ontwikkelingen binnen de school en kijken we vooruit naar de komende periode. U vindt hierin onder andere informatie over:

- Schoolbrede activiteiten en projecten;
- Bijzonderheden of veranderingen in het onderwijsaanbod;
- Belangrijke data en praktische zaken;
- Ontwikkelingen binnen de leerlingenzorg of organisatie;
- Actuele thema's die spelen binnen school of onderwijs.

De nieuwsbrief wordt digitaal verstuurd naar alle ouders. Zo zorgen we ervoor dat alle ouders goed op de hoogte blijven van wat er speelt binnen de Sonnewijser.

SomToday

Voor het delen van algemene informatie, zoals bovengenoemde nieuwsbrieven, maar ook informatie omtrent bijvoorbeeld een excursie, worden gedeeld middels de app van somtoday. Dit betreft nu enkel nog berichten waarin geen directe reactie noodzakelijk is.

Daarnaast kunnen ouders en leerlingen binnen de Somtoday app de cijfers en het huiswerk zien.

Ouders van nieuwe leerlingen ontvangen bij de start van de leerling op onze school per mail informatie over hoe in te loggen op somtoday.

Oudergesprekken

Gedurende het schooljaar nodigen we ouders minimaal drie keer uit voor een oudergesprek. Deze gesprekken worden gevoerd door de mentor en co-mentor en indien noodzakelijk sluit een lid van de Commissie van Begeleiding (CvB) aan. In het oudergesprek staat de ontwikkeling van de leerling centraal, zowel op cognitief als sociaal-emotioneel vlak. Omdat we het belangrijk vinden dat leerlingen actief betrokken zijn bij hun eigen leerproces, nemen zij in principe deel aan het gesprek. Zo leren zij reflecteren op hun ontwikkeling en worden zij eigenaar van hun leerdoelen.

Tijdens het oudergesprek wordt ook het ontwikkelingsperspectief (OPP) besproken, geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Zowel ouders als leerling leveren input op de doelen en de benodigde ondersteuning die in het OPP zijn opgenomen.

Naast deze vaste contactmomenten organiseert de Sonnewijser gedurende het schooljaar ook informatieavonden, bijvoorbeeld over profielkeuzes en het examenprogramma. Ouders ontvangen hiervoor een aparte uitnodiging.

Informatievoorziening ouders en anderen

Hoewel we in deze schoolplangids schrijven over 'ouders' en daarbij in het voorwoord hebben aangegeven dat we hiermee ook verwijzen naar wettelijk vertegenwoordigers én verzorgers kan er een formeel verschil zijn in rechten en plichten.

Ons uitgangspunt is dat iedere ouder in beginsel recht heeft op informatie van de school over zijn of haar kind. Maar er zijn verschillen in het recht op informatie. Dat heeft te maken met de persoonlijke situatie. Hierbij houden wij ons aan wet- en regelgeving. Wij zijn verantwoordelijk voor zorgvuldige informatieverstrekking, maar niet voor de onderlinge communicatie tussen ouders.

Ouders die getrouwd zijn of samenwonen én beide het gezag over hun kinderen hebben, krijgen gezamenlijk alle informatie over hun kind en uitnodigingen voor informatieavonden en gesprekken. Dit geldt ook voor gescheiden ouders die beiden het gezag hebben. Uitgangspunt hierbij is dat beide gezaghebbende ouders op hetzelfde moment op gesprek komen.

Ook ouders die geen gezag (meer) hebben over hun kind, hebben recht op informatie. Zij kunnen de school hierom zelf vragen. We zijn als school niet wettelijk verplicht om uit eigen beweging contact op te nemen met de ouder(s) zonder gezag. Een ouder zonder gezag ontvangt uitsluitend informatie over belangrijke feiten en omstandigheden, zoals leerprestaties, schoolontwikkeling en gedrag. Bij het verstrekken van informatie zetten wij het belang van de jongere voorop.

Voogden hebben hetzelfde recht als ouders met gezag. Andere naasten, zoals grootouders of pleegouders, waarbij geen sprake is van voogdij, hebben geen wettelijk recht op informatie over de leerling. Wanneer er sprake is van een gezinsvoogd vanwege een ondertoezichtstelling (OTS), blijven ouders het eerste aanspreekpunt. Wel heeft de gezinsvoogd een wettelijk recht op informatie voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de OTS. De school mag zonder toestemming vragen van de gezinsvoogd in het kader van een OTS beantwoorden en op eigen initiatief informatie verstrekken die in het belang is van de OTS. Hierbij mag er niet meer informatie worden verstrekt dan noodzakelijk. Ouders en/of leerling worden, bij voorkeur vooraf, geïnformeerd over de informatieverstrekking.

We vragen ouders:

- bij de inschrijving aan te geven wie het ouderlijk gezag heeft. Hierbij gaan we af op de informatie die we ontvangen van de ouder waarmee contact is. Als wordt aangegeven dat

één ouder het gezag heeft en indien sprake van tegenstrijdige verklaringen of twijfel, vragen we extra informatie op. We doen dit door het opvragen van een uittreksel uit het gezagsregister ([Centraal Gezagsregister](#)) of vragen de ouder om de rechterlijke beschikking waaruit het eenhoofdig gezag blijkt.

- de school op de hoogte te houden van wijzigingen in de afspraken rondom gezag en wijzigingen in contactgegevens (adres, telefoonnummer, emailadres).
- onderling afspraken te maken over wie het contact met de school onderhoudt.
- bij twijfel of bijzondere omstandigheden contact op te nemen met de afdelingsdirectie om samen te bekijken wat in het belang is van de leerling.

Rol ouders in de medezeggenschapsraad (MR)

De scholen van stichting Oosterwijs hebben één gezamenlijk MR, MR Oosterwijs. In deze MR zitten ouders van leerlingen, medewerkers en leerlingen van onze vso-scholen. De MR denkt met het bestuur en de scholen mee namens alle ouders, medewerkers en leerlingen.

De MR heeft als doel om namens alle ouders, medewerkers en leerlingen mee te denken, te overleggen met het bestuur van de stichting en inspraak uit te oefenen vanuit de verschillende rechten die beschreven zijn in de 'Wet medezeggenschap op scholen'. De MR kan zo invloed uitoefenen op de koers en het beleid van de stichting en de scholen en daarmee op het onderwijs aan de kinderen en jongeren. Door middel van verkiezingen wordt er bepaald wie in de MR komt. Informatie over aanmelden en verkiezingen wordt gedeeld door de MR.

De MR vindt het belangrijk om informatie te krijgen van ouders, zodat zij weten wat er leeft. De MR is bereikbaar via het e-mailadres: mr@oosterwijs.nl.

Ouderklankbordgroep

Vanuit onze aanname dat ouders onze partners zijn in opvoeding en ontwikkeling, hechten wij een grote waarde aan de bijdrage van u als ouder in de ontwikkeling van onze school. Om de verbinding tussen ouders, kind en school te versterken hebben wij een ouderklankbordgroep opgericht. De ouderklankbordgroep wordt geleid door een directielid en bestaat verder uit u als ouders van onze leerlingen. De klankbordgroep komt een aantal keer per jaar samen en in deze bijeenkomsten komen onderwerpen als communicatie en organisatie aan bod.

Ouders kunnen zich via de mentor van hun kind aanmelden voor de klankbordgroep.

3.3.14 Samenwerking ketenpartners

Zoals al vaker beschreven in deze schoolplangids werken wij nauw samen met ketenpartners, meer hierover lees je onder andere in de paragraaf [Niveaus van leerlingenzorg](#).

3.3.15 Samenwerkingsverband Passend Onderwijs

Alle scholen voor regulier en speciaal onderwijs in de regio zijn - met uitzondering van instellingen voor cluster 1 en 2 - aangesloten bij een samenwerkingsverband Passend Onderwijs. De scholen binnen het samenwerkingsverband zorgen er samen voor dat elke leerling een passende

onderwijsplek kan krijgen door te werken aan een dekkend ondersteuningsaanbod en inzet van expertise.

Onze school is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06. Ook leerlingen uit andere samenwerkingsverbanden kunnen onze school bezoeken. Contactgegevens van de samenwerkingsverbanden vind je in het hoofdstuk 'Contactgegevens'.

De samenwerkingsverbanden bepalen, via de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV), of een leerling onderwijs binnen het speciaal onderwijs kan gaan volgen. Als een samenwerkingsverband de TLV heeft afgegeven voor een leerling en de leerling is ingeschreven op een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs, volgt automatisch de bijbehorende bekostiging. Het kan ook voorkomen dat onze expertise wordt ingezet op een andere school. In dat geval worden specifieke afspraken gemaakt met de school of het samenwerkingsverband over bekostiging.

Meer informatie over passend onderwijs en over de procedure om een toelaatbaarheidsverklaring te verkrijgen, vind je op passendonderwijs.nl.

Het kan voorkomen dat leerlingen specifieke ondersteuning nodig hebben, die onze basisondersteuning overstijgt. Wanneer hiervoor extra financiële middelen nodig zijn vanuit het samenwerkingsverband of de gemeente, bespreken we dit met betrokken partijen.

Arrangement maatwerk

De school kan, wanneer de bekostiging ontoereikend blijkt te zijn om de benodigde ondersteuning voor een jongere te organiseren een beroep doen op extra financiële middelen vanuit het samenwerkingsverband. Doel voor deze extra financieringsmogelijkheid is om jongeren vanuit tijdelijke extra (individuele) inzet weer met plezier naar school te laten gaan, weer tot ontwikkeling te laten komen en/of zonder problemen te laten functioneren in contact met de omgeving. Trajecten zijn gericht op het behouden van jongeren binnen onderwijs, jongeren weer binnen het onderwijs te krijgen en thuiszitten of een residentiële plaatsing/opname te voorkomen.

Wanneer wij een aanvraag tot een maatwerkarrangement passend vinden, vindt er altijd overleg plaats met ouders en leerling over het onderliggende plan.

Begeleider samenwerkingsverband

Vanuit het samenwerkingsverband is Gerie van Bortel gekoppeld als begeleider aan onze school. De begeleiders van het samenwerkingsverband versterken de scholen en richten zich op het begeleiden van het primaire proces binnen de school. De begeleider adviseert en ondersteunt bij ondersteuningsvragen rondom de structuur van de ondersteuning, het proces rondom de ondersteuning en bij inhoudelijke ondersteuningsvraagstukken rondom jongeren die extra expertise nodig hebben versterkt. Ook bespreken de begeleiders belangrijke thema's en trends voor de regio met als doel hier samen van te leren. De begeleiders zijn op de hoogte van de lokale ontwikkelingen van onder andere de gemeenten en andere ketenpartners.

Ouder- en Jeugdsteunpunt 30 06

Het Ouder- en Jeugdsteunpunt 30 06 is er speciaal voor ouders en jongeren met vragen over passend onderwijs. Dit steunpunt biedt laagdrempelige en onafhankelijke informatie over ondersteuningsmogelijkheden, rechten, procedures en samenwerking tussen school en ouders. Ouders kunnen hier terecht als zij advies nodig hebben of ergens niet uitkomen met de school of het samenwerkingsverband. Contactgegevens vindt u [hier](#).

3.4 Pedagogisch en didactisch handelen (OP3)

Het basisleerklimaat vormt de onderlegger van onze aanpak en onze ondersteunings- en leerlingenzorgstructuur. Dit basisleerklimaat is opgesteld op basis van een analyse van onze leerlingpopulatie, onze missie, visie en de opdracht die wij hebben als gespecialiseerd onderwijs. Het omvat gezamenlijke afspraken over gedrag, routines, inrichting van ruimtes en pedagogisch-didactisch handelen. De elementen uit dit basisleerklimaat komen in dit hoofdstuk terug onder de verschillende ondersteuningsniveaus. Jaarlijks wordt het basisleerklimaat geëvalueerd en bijgesteld middels de 4D-cyclus en opgenomen in het jaarplan.

3.4.1 Pedagogisch klimaat en pedagogisch handelen

Bij de Sonnewijser vinden we het belangrijk dat iedere leerling zich veilig voelt. Een veilige omgeving is de basis om tot leren en persoonlijke groei te komen. Daarom zorgen wij voor een duidelijke structuur, voorspelbaarheid en een warme, respectvolle omgang met leerlingen. We werken met vaste routines en regels, en geven elke dag ruimte voor contact, rust en ontwikkeling.

Een belangrijk onderdeel van onze aanpak is de methode Veilig Werken, ontwikkeld door de Zuiderbos Academie. Deze methode helpt ons om op een professionele en zorgvuldige manier om te gaan met gedrag en emoties. De kern van Veilig Werken is: veiligheid en stabiliteit bieden, zodat er ruimte ontstaat voor vertrouwen, ontwikkeling en herstel. De aanpak richt zich op het opbouwen van een betrouwbare relatie tussen leerling en medewerker.

De uitgangspunten uit deze plannen zijn zichtbaar in onze dagelijkse werkwijze: in de klas, in de begeleiding en in hoe wij omgaan met spanningen of conflicten. Zo ervaren leerlingen duidelijkheid, voorspelbaarheid en steun.

De werkwijze van Veilig Werken is vastgelegd in het plan Veilig Werken, net als ons bredere veiligheidsplan, waarin ons beleid rond veiligheid, de-escalatie en pedagogisch handelen wordt toegelicht. Beide plannen vormen de basis van ons handelen binnen het voortgezet speciaal onderwijs en zijn vindbaar op onze website:

<https://sonnewijser-vervolgonderwijs.nl/praktische-zaken/downloads-sonnewijser-oss>

3.4.2 Didactisch handelen

Om nieuwe lesstof effectief aan te leren, gebruiken wij voor de vormgeving van onze lessen 'de Sonnewijser les'. Hierbij bestaat elke les uit een opening, start, essentie en afsluiting. Bij de opening worden de leerlingen welkom geheten. In de start vindt een terugblik op de vorige les plaats, wordt voorkennis geactiveerd en het lesdoel besproken. Vervolgens wordt in de essentie leerlingen nieuwe

kennis en vaardigheden aangeboden, activerende didactiek ingezet en is er ruimte voor differentiatie. In de essentie is er voor de leerlingen een duidelijke koppeling met het lesdoel. Tot slot vindt een afsluiting plaats; hierin wordt geëvalueerd (zowel op proces als het lesdoel), indien van toepassing huiswerk opgegeven en is er nog ruimte voor vragen.

Wij koppelen leerlingen die moeite hebben met het verwerken van de lesstof niet los van de groep, maar geven hen – naast de basisinstructie - aanvullende instructie (verlengde instructie). We verlagen de doelen niet, maar breiden de leertijd en de instructie van de leerkracht uit. In de verlengde instructie gebruiken we dezelfde materialen en dezelfde didactiek als in de basisinstructie. Daarmee voorkomen we didactische verwarring. Na de verlengde instructie volgt zo nodig ‘verlengde begeleide inoefening’. In deze fase gaan de leerlingen ook zelf met de leerstof aan de slag. De leerkracht stelt vragen en laat hen verwoorden hoe ze de opgaven moeten aanpakken. Als blijkt dat leerlingen het lesdoel beheersen, mogen zij de verlengde instructie en/of inoefening verlaten en de leerstof zelfstandig gaan verwerken.

3.4.3 Ondersteuningsniveaus

Om goed aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen, hebben wij gekozen voor een gestructureerde, voorspelbare en begeleide onderwijssetting, zoals ook te lezen in de paragraaf ‘[basisondersteuning](#)’. We starten met veel houvast en ondersteuning, en bouwen dit – afhankelijk van de ontwikkeling van de leerling, geleidelijk af richting zelfstandigheid, met name in de bovenbouw.

We werken met vier verschillende ondersteuningsniveaus. Deze ondersteuningsniveaus gaan over wat een leerling nodig heeft in de klas of op school om goed te kunnen leren en functioneren. Bij elk ondersteuningsniveau hoort ook een verschillend niveau van leerlingenzorg, zoals beschreven in de paragraaf ‘[Niveaus van leerlingenzorg](#)’.

1. Ondersteuningsniveau basis

Dit ondersteuningsniveau vormt de basis van onze pedagogische en didactische aanpak. Wanneer een leerling wordt ingedeeld in dit niveau, sluit de basisondersteuning voldoende aan bij leerling.

Ondersteuningsniveau basis: pedagogisch

Op de Sonnewijser bieden we een pedagogische basis die is afgestemd op onze doelgroep. De leerlingen hebben baat bij veiligheid, duidelijkheid, voorspelbaarheid, nabijheid en erkenning. Vanuit een stevige pedagogische basis bouwen wij met elke leerling aan vertrouwen, relatie, groei en zelfregie. Hieronder beschrijven we de elementen die voor ons centraal staan in het dagelijks handelen van iedere medewerker.

Structuur, voorspelbaarheid en fysieke ondersteuning

- Een vaste, prikkelarme werkplek.
- Gebruik van ondersteunende middelen zoals wiebelkussens of kleine handmateriaal bij lichamelijke onrust.
- Werken met visuele ondersteuning (bijv. pictogrammen, dagschema’s).

- Voorbereiden op onverwachte of nieuwe situaties, zodat spanning wordt voorkomen.
- Schakeltijd inbouwen bij overgangsmomenten of bij spanning.
- Duidelijke, eenvoudige taal gebruiken en communicatie visueel ondersteunen.
- Een heldere dagstructuur hanteren met duidelijke grenzen en routines.

Relatie en nabijheid

- Nabijheid bieden, en die geleidelijk afbouwen naarmate de leerling meer zelfstandigheid aankan (afstand aansturen).
- Elke leerling expliciet welkom heten aan het begin van de dag.
- Erkenning geven bij moeilijke momenten; laten merken dat je meeleeft, zonder direct oplossingen te bieden.
- Wij zijn betrokken en nabij, maar nemen niet het gevoel van de leerling over.
- We staan naast de leerling in plaats van tegenover de leerling.

Sociaal-emotionele ontwikkeling en gedragsondersteuning

- Gedrag 'ondertitelen' om sociale situaties begrijpelijk te maken (bijv.: "Dat was een grapje" of "Hij bedoelt het niet boos").
- Sociale interactie begeleiden door het geven van schakeltijd en pas in gesprek gaan als de leerling weer in rust is.
- Sociale doelen differentiëren op basis van de zone van naaste ontwikkeling van de leerling (wat kan deze leerling met hulp leren?).
- Sociale vaardigheden aanleren in kleine, herhaalbare stapjes.
- Begeleid oefenen met samenwerken (bijv. via coöperatieve werkvormen).
- Hulp bieden bij het verplaatsen in een ander.
- Indien passend humor gebruiken om contact te versterken, spanning te verlichten en om de leerling te helpen situaties wat luchtiger te bekijken.

Begeleiding in gedrag en zelfregulatie

- Duidelijke en positieve feedback geven op een neutrale manier.
- Gedrag begrenzen en een alternatief aanreiken of voordoen.
- Niet in discussie gaan bij escalatie; rust en tijd geven voordat het gesprek plaatsvindt.
- Erkenning geven aan negatieve gevoelens én wijzen op successen of kleine overwinningen.
- Leerling helpen bij het benoemen van wat zij denken, voelen en willen.
- Leerling begeleiden in 'eerst denken, dan doen'.
- Ondersteunen bij het leren omgaan met uitgestelde aandacht.
- Leerling ruimte geven om verantwoordelijkheid te nemen, fouten te maken en daarvan te leren binnen een veilige setting.
- Geleidelijk de verantwoordelijkheid bij de leerling leggen voor eigen handelen en gedrag.

Ondersteuningsniveau basis: didactisch

Op de Sonnewijser stemmen we het didactisch handelen af op de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Dit betekent dat we niet alleen aandacht besteden aan wat een leerling moet leren, maar ook aan hoe hij of zij het beste leert. Hieronder staan de belangrijkste elementen van onze didactische basisondersteuning.

Structuur en zelfstandigheid

- We bieden visuele ondersteuning (bijv. stappenplannen, dagkaarten, pictogrammen).
- We gebruiken hulpmiddelen zoals een timer of stoplicht op het digibord om structuur te geven bij zelfstandig werken.
- We bouwen ontspanningsmomenten in tijdens het zelfstandig werken, om overbelasting te voorkomen.
- We delen het werk op in kleine, overzichtelijke taken, zodat leerlingen niet verdwalen in de opdracht.
- We helpen leerlingen bij het plannen en organiseren van hun werk, bijvoorbeeld via een agenda.
- We geven korte en duidelijke instructies en controleren of de leerling deze begrepen heeft.
- Beurten in de klas worden op een voorspelbare manier gegeven, zodat leerlingen weten wanneer ze aan de beurt zijn.

Hulp en begeleiding tijdens het leerproces

- We ondersteunen bij het opstarten van een taak (startronde).
- We geven tussentijdse en procesgerichte feedback, waarbij we benoemen wat goed gaat en waar verbetering mogelijk is.
- We helpen leerlingen bij het vragen van hulp en maken afspraken over hoe dat gebeurt (bijv. hand opsteken)
- Aan het eind van de opdracht begeleiden we leerlingen bij de reflectie op hun werk (evaluatieronde).

Ontwikkeling en motivatie

- We sluiten zoveel mogelijk aan bij het ontwikkelingsniveau van de leerling en stemmen daar het aanbod op af.
- We benutten de talenten en interesses van de leerling als ingang om motivatie en betrokkenheid te vergroten.
- We laten leerlingen zien dat zij vooruitgang boeken door hun eigen inzet en vieren die successen bewust.
- We leren leerlingen dat fouten maken mag en een kans is om te leren.

Didactische hulpmiddelen en vakken

- Begrijpend lezen wordt vakoverstijgend aangeboden volgens een vast stappenplan. Leerlingen leren leesstrategieën die hen helpen om teksten beter te begrijpen – niet alleen bij Nederlands, maar ook bij vakken zoals geschiedenis, biologie en aardrijkskunde.

- Toetsen worden tijdig ingepland via de leerjaarplanners en zijn zichtbaar voor leerlingen en ouders in Somtoday.
- Toetsmomenten worden klassikaal voorbereid: de leerlingen krijgen uitleg over de inhoud, verwachtingen en aanpak. Na afloop worden de toetsen klassikaal nabesproken, zodat leerlingen inzicht krijgen in hun resultaten en kunnen leren van hun fouten.

2. Ondersteuningsniveau Intensief (weer terug op koers)

Wanneer het basisaanbod in de klas onvoldoende blijkt aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van een leerling, kan worden opgeschaald naar ondersteuningsniveau intensief. Deze ondersteuning wordt zoveel mogelijk binnen de klascontext geboden, maar met een meer individuele en op maat gemaakte aanpak.

Het doel van intensieve ondersteuning is altijd om tijdelijk te bieden wat nodig is om de leerling weer terug op koers te krijgen, waarna geleidelijk kan worden teruggeschakeld naar basisondersteuning.

- Verlengde of herhaalde instructie, toegespitst op de leerling.
- Gebruik van lees- en spraaksoftware op de computer (Textaid).
- Extra ondersteuning bij het opstarten van zelfstandig werk.
- Toetsvoorbereiding in kleine groepjes, met extra uitleg en begeleiding op inhoud en aanpak.
- Toetsen laten voorlezen, en naast schriftelijke ook mondelinge toetsing aanbieden indien passend.
- Compacte verwerking van de lesstof, afgestemd op de kerndoelen.
- Stappenplannen inzetten voor het aanleren van (leer)vaardigheden.
- Gebruik van picto's of visuele ondersteuning bij communicatie en instructie.
- Inzet van gedragskaarten of een signaleringsplan om gedrag te monitoren en bespreken.
- Extra schakelmomenten of beweegmomenten gedurende de dag.
- Toegang tot de groene achterwacht bij overprikkeling of oplopende spanning.
- Mentorgesprekken met leerling en/of ouders over welbevinden, gedrag of voortgang.
- Ondersteuning vanuit een lid van de Commissie van Begeleiding (CvB), bijvoorbeeld via observaties in de klas, gerichte adviezen of extra gesprekken met ouders.

3. Ondersteuningsniveau Zeer intensief (passend met anderen)

Wanneer blijkt dat intensieve ondersteuning in de klas onvoldoende effect heeft, kan worden opgeschaald naar zeer intensieve ondersteuning. Deze ondersteuning vindt buiten de klas plaats en is gericht op het bieden van een tijdelijke, alternatieve aanpak. De inzet van deze begeleiding is altijd doelgericht, tijdelijk en planmatig.

- Individuele gesprekken met de gedragswetenschapper of schoolmaatschappelijk werker
Deze begeleiding is beperkt inzetbaar en vindt alleen plaats als er concrete doelen worden opgesteld. Ook de duur en de frequentie worden vooraf afgesproken. De voortgang wordt geëvalueerd en de afspraken worden vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief (OPP).
- Individuele begeleiding door een onderwijsassistent buiten de klas
Deze ondersteuning wordt ingezet wanneer tijdelijk 1-op-1 begeleiding nodig is voor bijvoorbeeld emotieregulatie, taakgerichtheid of rust. De inzet wordt besproken en

vastgesteld in het brede CvB, waarin ook wordt afgesproken hoelang deze ondersteuning duurt en wanneer evaluatie plaatsvindt.

- Plaatsing in de TOM-klas (Traject Op Maat)

De TOM-klas is bedoeld voor leerlingen bij wie het tijdelijk nodig is om in een zeer kleinschalige, rustige setting te werken aan gedrag, schoolhouding en basisvaardigheden.

Plaatsing in de TOM-klas vindt uitsluitend plaats op basis van besluitvorming in het CvB.

Daarbij wordt altijd gewerkt volgens een vaste procedure, en ouders en leerling zijn hierbij actief betrokken. Het doel van plaatsing is altijd: terugstromen naar intensieve ondersteuning in de reguliere klas, zodra dit weer mogelijk is.

4. Ondersteuningsniveau verdiepend – “Extra uitdaging waar mogelijk”

Sommige leerlingen op de Sonnewijser hebben extra uitdaging nodig, op cognitief of sociaal, emotioneel gebied. Voor deze leerlingen bieden wij verdiepende ondersteuning, met als doel hen te blijven prikkelen, motiveren en stimuleren in hun ontwikkeling.

De manier waarop deze uitdaging wordt vormgegeven, hangt af van de mogelijkheden en interesses van de leerling. In de meeste gevallen stemmen we dit individueel af, eventueel in samenwerking met een reguliere vo-school, wanneer een leerling daar al een deel van het onderwijs kan volgen of verrijking kan krijgen.

- Aanbieden van verdiepte of verrijkte leerstof binnen een vakgebied.
- Werken op een hoger niveau bij specifieke vakken (bijv. TL-stof in plaats van basisstof).
- Instructie overslaan bij bewezen beheersing, en zelfstandig aan de slag gaan.
- Compacte lesstof, zodat ruimte ontstaat voor verbreding of verdieping.
- Gebruik van vrijere of meer open werkvormen, waarin eigen inbreng gestimuleerd wordt.
- Samenwerkingsopdrachten waarbij een leerling sturende of leidende rollen krijgt.
- Mede-instructie geven aan klasgenoten (“expertrol”).
- Gedifferentieerde leerdoelen afgestemd op de zone van naaste ontwikkeling.

Verdiepende ondersteuning draagt bij aan motivatie, eigenaarschap en zelfvertrouwen. Het is bedoeld om leerlingen uit te dagen binnen hun mogelijkheden, zonder overvraging. We zoeken hierbij altijd de balans tussen zelfstandigheid, begeleiding en haalbaarheid in de praktijk.

3.5 Onderwijstijd (OP4) en schoolaanwezigheid

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen voldoende tijd krijgen om zich het aanbod eigen te maken. We hebben onze onderwijstijd zo ingericht dat we voldoen aan de wettelijke verplichtingen op dit vlak. Urentabellen waaruit dit blijkt zijn op te vragen bij de school.

Daarnaast zetten we in op zoveel mogelijk aanwezigheid op school. Dit draagt eraan bij dat wij leerlingen goed kunnen blijven begeleiden in hun ontwikkeling. In dit hoofdstuk lees je over onze onderwijstijd, onderwijsactiviteiten, vakanties en studiedagen, hoe wij inzetten op aanwezigheid en hoe we omgaan met verlof en verzuim.

3.5.1 Schooltijden

Onze schooltijden zijn als volgt:

Dag	Tijd
Maandag tot en met vrijdag	8.20 uur tot 14.15 uur

Lestijden	
Dagopstart	08.20 – 08.35 uur
Lesuur 1	08.35 – 09.25 uur
Lesuur 2	09.25 – 10.15 uur
Pauze	10.15 – 10.30 uur
Lesuur 3	10.30 – 11.20 uur
Lesuur 4	11.20 – 12.10 uur
Pauze	12.10 – 12.30 uur
Lesuur 5	12.30 – 13.20 uur
Lesuur 6	13.20 – 14.10 uur
Dagafsluiting	14.10 – 14.15 uur

De eerste bel gaat om 08.18 uur, wanneer deze bel gaat, lopen de leerlingen naar hun mentorlokaal. Om 08.20 uur gaat de tweede bel en start de effectieve lestijd. De dag wordt gestart middels een dagopstart. De mentor is vrij om de start van de dag in te vullen met sociale vaardigheden, studievaardigheden, (jeugd)journaal kijken, stillezen en cetera passend bij de behoefte van de groep.

Tussen de lessen door gaat de bel één keer kort. Dit signaal betekent dat er een leswissel is; de leerlingen wisselen van boek of zij gaan naar een praktijk-/vakleerkracht.

De Sonnewijser heeft ook TOM-klassen. In deze klassen werken alle leerlingen met een Traject Op Maat. Dit betekent dat de schooltijden (kunnen) afwijken.

3.5.2 Vakanties en studiedagen

Vakanties	
Herfstvakantie	19 t/m 23 oktober 2026
Kerstvakantie	Maandag 21 december 2026 t/m vrijdag 1 januari 2027
Voorjaarsvakantie	Maandag 8 februari 2027 t/m vrijdag 12 februari 2027
2 ^e paasdag	Maandag 29 maart 2027
Meivakantie	Maandag 26 april 2027 t/m vrijdag 7 mei 2027
Hemelvaart	6 mei 2027 (valt in meivakantie)

2 ^e pinksterdag	Maandag 17 mei 2027
Zomervakantie	Maandag 19 juli 2027 t/m vrijdag 27 augustus 2027

Lesvrije studie(mid-)dagen

Maandag 24 augustus 2026	Studiedag: startgesprekken
Woensdag 9 september	Studiedag leerjaar 2 en 4
Donderdag 10 september	Studiedag leerjaar 1
Vrijdag 11 september	Studiedag leerjaar 3
Dinsdag 29 september	Studiemiddag (leerlingen 12.10 uur uit)
Maandag 2 november	Studiedag
Donderdag 26 november	Studiemiddag
Dinsdag 8 december	Studiemiddag
Dinsdag 15 december	Studiedag
Dinsdag 26 januari	Studiemiddag
Vrijdag 5 februari	Studiedag leerjaar 1 en 2
Maandag 1 maart	Studiemiddag
Dinsdag 20 april	Studiedag
Donderdag 3 juni	Studiedag
Vrijdag 18 juni	Studiedag leerjaar 3 en 4
Dinsdag 29 juni	Studiemiddag
Donderdag 22 juli	Studiemiddag
Vrijdag 23 juli	Studiedag

3.5.3 Onderwijsactiviteiten

Ons onderwijs bestaat uit verschillende activiteiten waaraan onze leerlingen moeten deelnemen vanuit de leerplichtwet. Het kan voorkomen dat deze activiteiten niet tijdens de gewone lestijden vallen. Deze activiteiten maken wel deel uit van ons onderwijsprogramma, waarin wij doelgericht werken aan ons aanbod. De activiteiten worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de school.

Onze onderwijsactiviteiten zijn:

- dagopstart
- alle vaklessen
- schoolreisjes en geplande activiteiten, zoals uitstapjes
- voorlichtingen, voorstellingen of sprekers in de klas
- kamp

Pauses maken geen onderdeel uit van ons onderwijsprogramma en tellen dan ook niet mee als onderwijstijd.

3.5.4 Onderwijstijd per vakgebied

Hieronder staat voor elk vak per leerjaar en leerroute weergegeven hoeveel lesuren (50 minuten) per week wordt besteed aan het betreffende vak.

Leerjaar 1

	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-t	Havo
Nederlands	4	4	4	4
Expeditie D&P Incl. burgerschap, LOB, ICT en Nederlands	3	3		
Engels	3	3	3	3
Wiskunde	3	3	4	4
Rekenen	1	1	1	1
Biologie	2	2	2	2
Geschiedenis	2	2	3	3
Aardrijkskunde	2	2	2	2
Gym	2	2	2	2
Burgerschap	1	1	1	1
Stuva/Sova/LOB	1	1	2	2
ICT	0	0	2	2
Beeldende vorming/tekenen	2	2	2	2
Koken	2	2	2	2
Techniek	2	2	-	-
Mentoruur	0	0	0	0
TOTAAL	30	30	30	30

Leerjaar 2

	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-t	Havo
Nederlands	4	4	4	4
Expeditie D&P Incl. burgerschap, LOB, ICT en Nederlands	3	3		
Engels	3	3	3	3
Duits	-	-	2	2

Wiskunde	3	3	3	3
Rekenen	1	1	1	1
Biologie	1.5	1.5	2	2
Economie	1.5	1.5	2	2
Geschiedenis	1.5	1.5	1.5	1.5
Aardrijkskunde	1.5	1.5	1.5	1.5
NASK	1	1	2	2
Gym	2	2	2	2
Burgerschap	1	1	1	1
Sova/Stuva/LOB	1	1	1	1
ICT	0	0	1	1
Beeldende vorming/tekenen	2	2	1	1
Koken	2	2	2	2
Techniek	1	1	-	-
TOTAAL	30	30	30	30

Leerjaar 3

	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-t
Nederlands	4	4	4
Engels	3	3	3
Wiskunde	4	4	4
Rekenen	1	1	1
Biologie			2
Economie			2
Biologie / economie	2	2	
Geschiedenis/natuurkunde			2
Aardrijkskunde/scheikunde			2
Maatschappijleer	2	2	3
Keuzevak	2	2	
D&P	8	8	
Sova/Stuva/lob	2	2	2
ICT			2
Gym	2	2	2
Mentoruur	0	0	1
TOTAAL	30	30	30

Leerjaar 4

	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-t
Nederlands	4	4	4
Engels	3	3	3
Wiskunde	4	4	4
Rekenen	1	1	1
Biologie			2.5
Economie			2.5
Biologie/economie	3	3	
Geschiedenis			3
Aardrijkskunde			3
Profielwerkstuk			1
Keuzevak	4	4	2
D&P	8	8	
ICT			1
Gym	2	2	2
Mentoruur/Stuva	1	1	1
TOTAAL	30	30	(30)

3.5.5 Leerplicht en kwalificatieplicht

In de leerplichtwet is vastgelegd dat leerlingen vanaf hun 5^e levensjaar tot het einde van het schooljaar waarin zij 16 jaar worden naar school moeten. Zij zijn leerplichtig. Jongeren tussen 16 en 18 jaar die geen startkwalificatie hebben, hebben een kwalificatieplicht. Een startkwalificatie is (minimaal) een diploma havo, vwo of mbo niveau 2 of hoger. Ook leerlingen met een kwalificatieplicht moeten onderwijs volgen, dit kan ook plaatsvinden in een combinatie 'leren en werken'. De kwalificatieplicht geldt niet voor jongeren die een uitstroomprofiel arbeidsmarktgericht of dagbesteding hebben.

Leerlingen zijn verplicht deel te nemen aan alle onderwijsactiviteiten die voor hen zijn vastgesteld. Hieronder vallen onder andere de lessen, stages, excursies en andere schoolgebonden activiteiten.

3.5.6 Aanwezigheid en verzuim

Aanwezigheid

We zetten in op een zo groot mogelijke aanwezigheid van leerlingen bij de geplande onderwijsactiviteiten. Dit doen we onder andere door in te zetten op een sterk schoolklimaat waarin leerlingen zich veilig voelen, het zorgvuldig volgen van de aanwezigheid, signalering van afwezigheid en samenwerking met ouders en externe partners.

Het kan voorkomen dat een leerling niet aanwezig kan zijn op school. Wanneer dit een geldige reden heeft, noemen we dit 'geoorloofd verzuim'. Wanneer de reden ongeldig is, noemen we dit 'ongeorloofd verzuim'. Meer informatie over de verschillende vormen van verzuim, lees je hierna.

Vormen van geoorloofd verzuim

Vrijstelling onderwijsactiviteit

Op verzoek van ouders, of van de leerling zelf indien deze meerderjarig is, kan een leerling vrijstelling krijgen van een onderwijsactiviteit. De aanvraag dient schriftelijk te worden ingediend bij de afdelingsdirectie. De afdelingsdirectie beoordeelt het verzoek en bepaalt welke vervangende activiteit wordt aangeboden.

Afwijking onderwijstijd

Voor leerlingen die tijdelijk niet het volledige onderwijsprogramma kunnen volgen om psychische of lichamelijke redenen, kunnen we in samenspraak met ouders een aangepast rooster maken. In het handelingsdeel van het OPP leggen we vast waarom en voor welke periode het volgen van het volledige programma niet mogelijk is en voor welke onderdelen van het programma dit geldt. Ook leggen we vast op welke manier de tijd wordt ingevuld dat de leerling niet naar school komt en maken we een ingroeiplan. Om de onderwijstijdverkorting en het bijbehorende plan uit te kunnen voeren is instemming nodig van de Inspectie van het Onderwijs. De aanvraag bij de inspectie doen we voordat het plan ingaat. Ouders dienen in te stemmen met de aanvraag én met het plan om tot uitvoering over te kunnen gaan.

Buitengewoon verlof

In bepaalde, bijzondere omstandigheden kan het noodzakelijk zijn om extra verlof aan te vragen. Bij bepaalde bijzondere omstandigheden kan de directie extra verlof geven. Deze omstandigheden zijn beschreven in het aanvraagformulier 'verlof' dat te vinden is op onze website.

De directie kan onder specifieke voorwaarden, op verzoek van ouders, extra vakantie toestaan. Dit kan echter alleen als aan de volgende voorwaarden, beschreven in de Leerplichtwet, wordt voldaan:

- Ten minste één van de ouders heeft een beroep met seizoensgebonden werkzaamheden, of is werkzaam in een bedrijfstak die een piekdruk kent, waardoor het onmogelijk is om tijdens één van de schoolvakanties vakantie op te nemen.
- Het gezin kan in dat schooljaar in geen van de andere schoolvakanties met vakantie;
- De extra vakantie valt niet in de eerste twee weken van het schooljaar.

Elk verlof moet formeel worden aangevraagd met het verlofformulier. Dat is een wettelijke vereiste. Het extra verlof waarvoor de directie toestemming mag geven, mag nooit meer dan tien schooldagen per schooljaar zijn. Bij meer dan tien schooldagen verlof per schooljaar dient de directie dit aan te vragen bij de leerplichtambtenaar van de woonplaats van de leerling.

Het formulier waarmee het buitengewoon verlof aangevraagd kan worden, vind je op onze website bij 'praktische zaken': <https://www.sonnewijser-vervolgonderwijs.nl/praktische-zaken/abc-begrippenlijst>

Daar vind je ook een uitgebreide toelichting op de regels en de mogelijke uitzonderingen. Zo kun je daarin ook lezen voor welke zaken je wel of geen verlof krijgt.

Ziekmelden en geoorloofd verzuim met geldige reden

Wanneer een leerling ziek is dan melden ouders dit tijdig (tussen 08.00 en 08.20 uur) bij school door te bellen. Als een leerling tijdens de schooldag ziek wordt en naar huis wil dan moet hij of zij daarvoor toestemming vragen aan de verzuimcoördinator. De verzuimcoördinator neemt dan contact op met ouders over de mogelijkheid om naar huis te gaan of opgehaald te worden.

Leerlingen gaan niet naar huis zonder dat er vanuit school contact is geweest met thuis.

Bij veelvuldig ziekteverzuim zonder dat hiervoor bij ons een geldige reden bekend is, nodigen we ouders en de leerling uit voor een gesprek. Doel van dit gesprek is om met elkaar te kijken wat er nodig is om de aanwezigheid op school te vergroten en verder schoolverzuim en risico op voortijdige schooluitval zoveel mogelijk te voorkomen.

Ongeoorloofd verzuim

Is een leerling zonder geldige reden afwezig, dan is er sprake van ongeoorloofd verzuim. Ook te laat komen valt hieronder. Wanneer leerlingen die met een taxi reizen te laat komen registreren we dit als geoorloofd verzuim. Wanneer dit herhaaldelijk gebeurt, gaan we hierover in gesprek met het vervoersbedrijf.

Bij ongeoorloofd schoolverzuim houden we ons aan de wettelijke regels. Als een leerling in 4 aaneengesloten lesweken in totaal 16 uur afwezig is, melden we dit daarom bij het verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Uiteraard bespreken we dit ook met ouders en leerling.

DUO geeft de melding vervolgens door aan de leerplichtambtenaar van de gemeente. Die onderzoekt de oorzaak van de afwezigheid, gaat hierover in gesprek met ouders en schakelt zo nodig hulpverlening of begeleiding in.

Luxe verzuim

Een specifieke vorm van ongeoorloofd verzuim is luxe verzuim. Er is sprake van luxe verzuim wanneer een leerling buiten de vastgestelde schoolvakanties om afwezig is voor een vakantie of extra vrije dagen, zonder dat de directie hiervoor vooraf toestemming heeft gegeven. Dit geldt ook voor het eerder vertrekken of later terugkomen van een reguliere vakantie.

Als school zijn wij wettelijk verplicht om luxe verzuim direct digitaal te melden bij de leerplichtambtenaar via het verzuimloket van DUO. In tegenstelling tot regulier ongeoorloofd

verzuim (waar de drempel van 16 uur geldt), moet luxe verzuim altijd worden gemeld, ongeacht het aantal uren.

Na een melding zal de leerplichtambtenaar de zaak onderzoeken. Dit kan leiden tot een officiële waarschuwing, proces-verbaal of een geldboete.

Te laat komen

Leerlingen die te laat komen, melden zich bij de receptie en krijgen een briefje mee. Zonder dit briefje word je ook niet toegelaten in de les. Als je te laat bent gekomen meld je je de volgende schooldag om 08.00 uur bij de achterwacht. Bij de receptie zal de verzuimcoördinator aanwezig zijn. Ouders worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

3.5.7 Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en thuiszitten

Onze pedagogisch-didactische aanpak is erop gericht om het welbevinden en de ontwikkeling van leerlingen in beeld te houden. Middels onze ondersteuningsstructuur, onze cyclische werkwijze, de nauwe samenwerking met ouders en ketenpartners en de inzet op aanwezigheid van leerlingen zetten we in op het vroegtijdig signaleren van problemen en het bieden van tijdige, passende ondersteuning gericht op het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en/of thuiszitten.

3.5.8 Vervanging van leerkrachten

Wanneer een docent afwezig is, worden de lessen zoveel mogelijk opgevangen door teamleden of worden leerlingen, indien mogelijk, verdeeld over andere klassen. Toch is het niet altijd mogelijk om een goede oplossing te vinden, bijvoorbeeld wanneer meerdere teamleden ziek zijn. Soms zijn wij genooddaakt om, in het belang van de rust en veiligheid in de school, een klas thuisonderwijs te geven. Wanneer het niet mogelijk is dat een leerling thuis blijft, bieden wij noodopvang.

3.6 Praktijkvorming en stage (OP5)

Als school hechten wij veel belang aan loopbaanleren. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen stapsgewijs zicht krijgen op waar ze goed in zijn en wat ze leuk vinden om te doen. Ook willen we leerlingen graag laten kennismaken met de wereld van werk. Dit doen we het liefst aan de hand van praktijkervaringen. Leerlingen uit leerjaar 1 gaan één dag kijken bij het werk van hun ouders. In leerjaar 2 gaan leerlingen twee dagen rondkijken bij het werk van hun ouders of iemand uit de naaste omgeving. De leerlingen uit leerjaar 3 gaan twee weken stagelopen bij een bedrijf dat zij zelf hebben gevonden. Voor de leerlingen uit leerjaar 4 kan een stage worden gezocht als dit bij de individuele leerling past. Hierbij wordt rekening gehouden met het examenprogramma.

3.7 Afsluiting (OP6)

We bereiden onze leerlingen goed voor op de overgang naar een volgende bestemming. Dit doen we door het uitstroomperspectief zo passend mogelijk op te stellen aan de hand van observaties en toetsen.

Tussentijdse uitstroom

Ons uitgangspunt is dat elke leerling onderwijs volgt in een omgeving die het beste aansluit bij zijn of haar mogelijkheden, met als doel een optimale ontwikkeling. Waar mogelijk is doorstroom naar het regulier voortgezet onderwijs (VO) een belangrijk doel. Gedurende de schoolloopbaan volgen wij de ontwikkeling van leerlingen nauwgezet. Tijdens de evaluatie van het OPP wordt dan ook de vraag meegenomen of een overstap naar het regulier vo haalbaar en wenselijk is. Daarbij wordt rekening gehouden met het sociaal-emotioneel functioneren en de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Het beoogde moment van uitstroom en het uitstroomperspectief van de leerling zijn een vast onderdeel in het OPP. Mogelijke doorstroom gebeurt altijd in goed overleg met de leerling, ouders en eventueel externe partijen.

Overstaplunch

Vanuit het samenwerkingsverband vo 30.06 wordt tweemaal per jaar een overstaplunch georganiseerd. Hiervoor worden vso en vo-scholen uitgenodigd. Tijdens deze lunch wordt verkend of de vo-scholen een passende onderwijsplek kunnen bieden aan de leerling. Voorafgaand aan de bespreking wordt altijd eerst aan ouders toestemming gevraagd om de leerling te bespreken en informatie te delen. Tijdens de overstaplunch worden ook concrete vervolgafspraken gemaakt.

Vertraagd overstapplan

Voor leerlingen vanuit het reguliere po, waarbij er twijfel is of een reguliere vo-school al volledig passend is op basis van onduidelijke- of complexe ondersteuningsbehoeften, geldt in overeenstemming met ouders een tijdelijke plaatsing op het vso. Een reguliere vo-school is dan altijd betrokken en samen worden afspraken gemaakt over hoe en wanneer leerlingen vanuit het vso doorstromen naar het vo. Dit heet een vertraagd overstapplan wat wordt vastgelegd in het OPP van de leerling.

Einduitstroom

Binnen het uitstroomprofiel vervolgonderwijs werken we toe naar het behalen van een diploma of certificaten. Hiervoor is het nodig dat een leerling een examen aflegt. De Sonnewijser neemt zelf geen examens af. Leerlingen krijgen de mogelijkheid om hun schoolloopbaan af te sluiten via staatsexamens. Deze examens worden georganiseerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Wanneer een leerling voor een vak slaagt, ontvangt hij of zij een certificaat. Als een leerling in alle vakken examen heeft gedaan en voldoet aan de slaagregeling, ontvangt de leerling een diploma. Dit diploma is gelijkwaardig aan een diploma van een reguliere school voor voortgezet onderwijs. Het staatsexamen bestaat uit twee onderdelen: het centraal examen en het college-examen. Het eindcijfer voor een vak is het gemiddelde van de behaalde cijfers voor beide onderdelen.

Centraal examen

Het centraal examen is identiek aan dat van het reguliere voortgezet onderwijs en wordt op hetzelfde moment afgenomen, elk schooljaar in mei en juni. Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) is verantwoordelijk voor de inhoud en de exameneisen.

College-examen

Het college-examen is een mondeling examen dat in plaats van de reguliere schoolexamens wordt afgenomen. De college-examens vinden plaats tussen mei en juli. De exacte data voor deze examens worden landelijk vastgesteld en verschillen per jaar en per regio. Examenkandidaten ontvangen hierover tijdig bericht.

Beroepsgerichte vakken

Beroepsgerichte programma's kunnen niet via het staatsexamen worden afgesloten. Daarom werkt De Sonnewijser samen met een reguliere school voor voortgezet onderwijs (het Udens College). Voor deze vakken volgen wij het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) van het Udens College, inclusief de bijbehorende eisen. De praktijkexamens worden afgenomen op de Sonnewijser, in aanwezigheid van examinatoren van het Udens College om de juiste procedure te waarborgen.

Herexamen

Herexamens zijn alleen mogelijk in het diploma-afsluitende schooljaar en uitsluitend voor vakken waarin de leerling dat schooljaar examen heeft gedaan. Een kandidaat mag maximaal twee centraal examens én maximaal twee college-examens herkansen, elk in een ander vak.

Meer informatie over de examens is te vinden in het informatieboekje 'Examens', te downloaden via onze website:

<https://sonnewijser-vervolgonderwijs.nl/praktische-zaken/downloads-sonnewijser-oss>

Andere, passende uitstroom

De Sonnewijser bereidt leerlingen voor op een betekenisvolle plek in de maatschappij. Binnen de route Vervolgonderwijs begeleiden we leerlingen stap voor stap richting het behalen van een diploma en uitstroom naar een mbo-opleiding. Dit is het gezamenlijke streven voor iedere leerling binnen deze route. We realiseren ons dat niet elke leerling deze eindstreep op dezelfde manier of in hetzelfde tempo bereikt. Soms blijkt gaandeweg dat uitstroom naar een mbo-opleiding, ondanks intensieve begeleiding, niet haalbaar is. Dan zoeken we samen met de leerling, ouders/verzorgers en de Commissie van Begeleiding (CvB) naar een realistisch en passend alternatief.

Bestendiging

We monitoren hoe het met onze leerlingen gaat, nadat ze onze school hebben verlaten. We volgen daarom de voortgang van onze oud-leerlingen. We monitoren na de uitstroom naar hun beoogde bestemming twee jaar hun voortgang. Hiervoor neemt onze uitstroomcoördinator tweemaal per jaar

contact op met oud-leerlingen of hun ouders. Soms lukt dat niet, omdat ouders en/of leerling deze informatie niet willen delen of contactgegevens niet kloppend meer zijn.

4 Veiligheid

Binnen stichting Oosterwijs zetten we stevig in op sociale en fysieke veiligheid van alle betrokken bij onze scholen. Om tot ontwikkeling te kunnen komen is een gevoel van veiligheid essentieel. Een gevoel van veiligheid heeft een positief effect op schoolprestaties van leerlingen, het werkplezier van medewerkers en het welzijn en de psychische gezondheid van alle betrokkenen. We bouwen daarom samen aan een veilige basis voor iedereen door in te zetten op fysieke veiligheid, het schoolklimaat, het bevorderen van sociaal gedrag én op het aanpakken van ongewenst en grensoverschrijdend gedrag.

Hoe we inzetten op een veilig schoolklimaat, beschrijven we in [de paragraaf 'Schoolklimaat'](#). Naast inzet op een veilig schoolklimaat, hebben we binnen Oosterwijs structuren ingericht, taken belegd, uitgangspunten en procedures beschreven waarop we kunnen terugpakken als er zich een situatie van onveiligheid voordoet. Ook maken we afspraken met ouders en andere partners van de school. Dit alles met als doel de voorwaarden te scheppen voor een zo groot mogelijke sociale veiligheid op onze school. Onder deze voorwaarden vallen de verplichtingen die vermeld staan in onderwijswetten, cao's onderwijs en de Arbowetgeving.

In het [hoofdstuk 'Kwaliteitsbeleid'](#) beschrijven we hoe we de sociale en fysieke veiligheid monitoren en hierop middels onze 4D (data, duiden, doelen, doen) systematiek gericht inzetten. De uitkomsten zijn opgenomen in deze schoolplangids in de paragraaf ['sociale veiligheid'](#).

4.1 Veiligheid (VS1)

Het veiligheidsbeleid bestaat uit verschillende onderdelen die we op Oosterwijs- of op schoolniveau hebben uitgewerkt.

4.1.1 Gedragsverwachtingen en gedragscode medewerkers

Een belangrijke bouwsteen die preventief bijdraagt aan een positieve en veilige leer- en werkomgeving zijn onze [gedragsverwachtingen](#). Deze vormen de basis voor het handelen van zowel de leerlingen en medewerkers en dragen bij aan duidelijkheid, voorspelbaarheid en een gedeelde verantwoordelijkheid binnen de school.

Van onze medewerkers verwachten wij dat zij hierin een actieve en voorbeeldstellende rol vervullen. Zij nemen de regie in de groep, bieden structuur en zorgen voor een veilig pedagogisch klimaat waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen. Medewerkers laten in hun houding en gedrag zien wat wij van leerlingen verwachten en dragen hiermee bij aan een consistente en herkenbare aanpak binnen de school. Binnen ons handelen maken medewerkers bewuste keuzes in het bieden van

ondersteuning. Zij stemmen hun aanpak af op de ondersteuningsbehoeften van de leerling en variëren in nabijheid, sturing en begeleiding, met als doel leerlingen stap voor stap meer verantwoordelijkheid en zelfstandigheid te laten ontwikkelen.

In de [gedragscode voor medewerkers van stichting Oosterwijs](#) zijn afspraken voor alle medewerkers van Stichting Oosterwijs vastgelegd.

4.1.2 Online gedrag: protocol sociale media

Sociale media spelen een belangrijke rol in de samenleving én in het leven van onze leerlingen. Wij vinden het belangrijk dat iedereen veilig, respectvol en verantwoordelijk omgaat met online gedrag. Onze school hanteert het sociale mediaprotocol van stichting Oosterwijs. In dit protocol staan duidelijke richtlijnen over het gebruik van sociale media door leerlingen, zowel op school als daarbuiten. Het protocol is te vinden op de website van Oosterwijs:

www.oosterwijs.nl/wij-zijn-oosterwijs/informatie

Voor medewerkers zijn de afspraken over het gebruik van sociale media beschreven in de [gedragscode voor medewerkers van Stichting Oosterwijs](#).

4.1.3 Vertrouwenspersoon

Onze vertrouwenspersoon heeft een spilfunctie als het om sociale veiligheid gaat. Onze interne vertrouwenspersoon is aanspreekpunt bij vragen en problemen over grensoverschrijdend en ongewenst gedrag. Onderwerpen waarmee je terecht kunt bij de vertrouwenspersoon zijn bijvoorbeeld: (cyber)pesten, agressie, geweld, discriminatie, racisme, seksuele intimidatie en radicalisering.

Onze interne vertrouwenspersoon biedt niet alleen luisterend oor, maar biedt ook ondersteuning bij het bespreekbaar maken van het probleem binnen de organisatie. Bij moeilijke en/of precare kwesties schakelt de interne vertrouwenspersoon de externe vertrouwenspersoon in. Deze externe vertrouwenspersoon heeft geen binding met onze school, dat kan in bepaalde situaties passend zijn.

Stichting Oosterwijs heeft voor al haar scholen gekozen voor externe vertrouwenspersonen die werken bij de GGD. Meer informatie over vertrouwenspersonen vind je in onze [klachtenregeling](#).

De vertrouwenspersonen, maar ook ouders, leerlingen, medewerkers en de bestuurder kunnen (anoniem) de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs raadplegen bij problemen in en rondom de school. Meer informatie over de vertrouwensinspecteurs vind je [hier](#).

Contactgegevens van de interne en externe vertrouwenspersonen én de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs vind je [hoofdstuk 9](#).

4.1.4 Meldcode Huiselijk Geweld en kindermishandeling

De Wet 'Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' verplicht organisaties in het onderwijs om een meldcode te hebben en te hanteren. Ook moet elke organisatie in het onderwijs een aandachtsfunctionaris hebben op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op onze scholen zijn de (school-) maatschappelijk deskundigen aangesteld als aandachtsfunctionaris, contactgegevens vind je in hoofdstuk 9. Onze medewerkers weten dat zij bij een vermoeden van kindermishandeling en/of huiselijk geweld bij hen terecht kunnen.

In onze meldcode is duidelijk vastgelegd hoe wij op de scholen op zorgvuldige wijze omgaan met de signalen die wijzen op huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

De meldcode bevat vijf stappen, die de professionals die vallen onder de wet dienen te volgen. Deze stappen zijn gericht op:

- 1 Het in kaart brengen van de signalen
- 2 Overleg
- 3 Gesprek met de betrokkene(n)
- 4 Weging
- 5 Beslissing

Voor iedere school is duidelijk benoemd wie welke stappen doorlopen en zijn er altijd meerdere personen betrokken bij het wegen van de signalen en het beoordelen van gepaste acties. Als er op school een maatschappelijk werker werkzaam is, is deze altijd betrokken. Om goed op de hoogte te blijven van de actuele ontwikkeling, volgt de maatschappelijk werker regelmatig bijscholing en worden medewerkers op school van informatie voorzien om signalen te kunnen waarnemen en op de juiste wijze te handelen.

Binnen Oosterwijs hanteren we een weegformulier Huiselijk geweld en kindermishandeling en een invulhulp. Dit formulier gebruiken we bij de weging van de signalen. Melding gebeurt met het formulier 'Melding vermoeden huiselijk geweld en kindermishandeling'. Een afschrift daarvan bewaren we in de eigen administratie. Dat kan, omdat de wet Meldcode voor de AVG gaat. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is onverminderd van toepassing.

4.1.5 Meld-, overleg- en aangifteplicht bij seksueel misbruik

De Wet 'bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs' verplicht alle medewerkers die het vermoeden hebben van, of informatie krijgen over, een mogelijk zedendelict door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling onmiddellijk door te geven aan het bevoegd gedrag, het bestuur van stichting Oosterwijs. Het doel van deze wet is te voorkomen dat zedendelicten door scholen intern worden opgelost, met als mogelijk gevolg dat die medewerker op dezelfde school of elders opnieuw een zedendelict pleegt. Elke medewerker van de school is meldplichting. Daaronder vallen niet alleen personeelsleden, maar ook personen die buiten

dienstverband werkzaamheden verrichten voor de school, zoals stagiairs, schoonmaak personeel, uitzendkrachten en vrijwilligers. Ook de interne vertrouwenspersoon is meldplichtig. Het bevoegd gezag overlegt na de melding met de vertrouwensinspecteur en doet aangifte bij politie of justitie.

4.1.6 Anti-pestprotocol en anti-pestcoördinator

Als school doen wij veel aan preventie van pestgedrag. In ons anti-pestprotocol lees je hier meer over. Wie onze anti-pestcoördinator is, lees je in het hoofdstuk '[Contactgegevens](#)'.

4.1.7 Schorsing

In bepaalde situaties, bijvoorbeeld bij het herhaald overtreden van regels en afspraken, kan de bestuurder beslissen een leerling te schorsen voor maximaal vijf onderwijsdagen. Ouders worden hierover telefonisch en schriftelijk geïnformeerd. Wanneer de schorsing meer dan één dag betreft, stelt de bestuurder ook de onderwijsinspectie anoniem op de hoogte van de schorsing.

Na de schorsingsbeslissing gaan we met ouders en leerling in gesprek om te bespreken of en hoe de leerling kan terugkeren in de klas of binnen de school.

Als ouders onvrede of zorgen voelen ten aanzien van het schorsingstraject of de schorsing zelf dan kunnen ze dit in het gesprek met de directie bespreken.

Als de leerling is geschorst, mag hij of zij geen lessen volgen op school. De school maakt met de leerling en/of ouders afspraken over vervangend schoolwerk.

Bezwaar maken tegen schorsing

Als ouders vinden dat hun kind ten onrechte is geschorst, kunnen ze binnen 6 weken schriftelijk bezwaar maken tegen de schorsing bij het bestuur. Als dit bezwaar niet wordt aanvaard, kunnen zij een klacht indienen volgens de [klachtenprocedure](#).

4.1.8 Verwijdering

In uitzonderlijke gevallen kan het bestuur besluiten om een leerling te verwijderen. Dit betekent dat de leerling definitief geen toegang meer krijgt tot de school. Dit besluit kan genomen worden bij herhaald, ernstig grensoverschrijdend gedrag of ernstige conflicten, waarbij mogelijk ook ouders zijn betrokken. Of een leerling van school mag worden verwijderd, moet per situatie worden beoordeeld.

Er gelden wettelijke procedures bij verwijdering. Deze zijn als volgt:

- De beslissing tot verwijdering van een leerling ligt bij de bestuurder van stichting Oosterwijs.
- Voordat de beslissing tot verwijdering wordt genomen, hoort de bestuurder de betrokken medewerker(s), ouders, en indien van toepassing de leerling.
- De bestuurder informeert de ouders schriftelijk over de verwijdering. In de brief beschrijven we ook de redenen van de verwijdering en de mogelijkheid tot bezwaar.
- Ouders kunnen binnen 6 weken na de schriftelijke mededeling schriftelijk hun bezwaar indienen bij het bestuur.

- Het bestuur beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren, maar mag pas beslissen na:
 - Overleg met de inspecteur en desgewenst met andere deskundigen,
 - Nadat ouders inzicht hebben kunnen krijgen in de adviezen of rapporten die betrekking hebben gehad op de beslissing tot verwijdering.
 - De ouders opnieuw zijn gehoord.
- Een leerplichtige leerling kan pas definitief worden verwijderd als er een andere school is gevonden die bereid is de leerling toe te laten.
- Tijdens de bezwaarprocedure is de school niet verplicht de leerling toe te laten tot de school. De school maakt afspraken met ouders en/of leerling over vervangend schoolwerk.
- Ouders, en leerlingen ouder dan 18 jaar, hebben ook de mogelijkheid de geschillencommissie passend onderwijs te raadplegen. Contactgegevens vind je in [hoofdstuk 9](#).

4.1.9 Klachtenregeling

Het spreekt vanzelf dat wij erop uit zijn ons werk zo goed mogelijk te doen. Ondanks ons streven om een positief en veilig schoolklimaat voor iedereen te bieden, kan het zijn dat je niet tevreden bent. We horen het dan graag.

In onze klachtenprocedure lees je hoe we omgaan met klachten. Wanneer er klachten zijn, proberen wij die zo goed en snel mogelijk samen op te lossen. De klachtenregeling geldt voor alle leerlingen, ouders en medewerkers van stichting Oosterwijs. Het eerste aanspreekpunt voor ouders is altijd de mentor of de direct betrokkene(n). Kom je er samen niet uit, neem dan contact op met de directie van de school. Onze [klachtenprocedure](#) is te vinden op onze website.

4.1.10 Arbobeleid

Volgens de Arbowet zijn alle scholen verplicht om de arbo risico's in de school te beschrijven en te beoordelen. Dit wordt ook wel de Risico-inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) genoemd. Belangrijke aandachtsgebieden in de RI&E zijn: verzuim, veiligheid & gezondheid, welzijn, bedrijfshulpverlening & agressie, geweld & seksuele intimidatie. Op basis van de RI&E maken we op locatieniveau een plan om de risico's op deze gebieden te beheersen.

4.1.11 Bedrijfshulpverleners

Bedrijfshulpverleners (bhv-ers) zijn medewerkers die opgeleid zijn om in geval van nood leerlingen, werknemers en mogelijke andere bezoekers in veiligheid te brengen en de gevolgen van ongevallen zo goed mogelijk te beperken. De bhv-ers zijn verantwoordelijk voor het opstellen en evalueren van het ontruimingsplan op locatie. In het ontruimingsplan staat 'hoe er moet worden ontruimd, hoe de communicatie plaatsvindt, hoe de hulpverleningsdiensten worden opgevangen en welke persoon de leiding heeft in geval van een calamiteit'. Daarnaast is het van belang dat iedereen binnen de school weet 'hoe hij/zij bij een ontruiming het gebouw op een juiste en ordelijke wijze kunnen verlaten'. De bhv-ers plannen daartoe minimaal één keer per schooljaar een ontruimingsoefening waarbij zij het ontruimingsplan in de praktijk oefenen.

4.1.12 Preventiemedewerker

Op onze school hebben we een preventiemedewerker. De specifieke taken op het gebied van veiligheid en gezondheid omvatten onder andere:

- het verlenen van medewerking aan het opstellen en uitvoeren van de RI&E;
- de uitvoering van de uit de RI&E voortvloeiende maatregelen;
- het adviseren, het informeren van en het nauw samenwerken met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad over de te nemen en genomen maatregelen;
- het functioneren als vraagbaak voor werknemers over (de uitvoering van het) Arbobeleid;
- het fungeren als centraal meldpunt voor ongevallen en onveilige situaties in de school;
- het verzorgen van de informatievoorziening in de school op het gebied van de Arbo-wetgeving.

Wie onze preventiemedewerker is, lees je in het hoofdstuk '[Contactgegevens](#)'.

4.1.13 Samenwerken met de politie

Binnen onze school zijn de schoolmaatschappelijk werker en de achterwachtcoördinator het aanspreekpunt voor de politie. Het contact met de wijkagent is laagdrempelig, zodat zowel de school als de politie als dat nodig is snel en effectief kunnen handelen. De samenwerking is verder van belang omdat sommige taken zijn voorbehouden aan politie of justitie. Zo zijn opsporing en handhaving bijvoorbeeld politietaken die niet tot het takenpakket van de school behoren. Wij vragen de hulp van de politie ook bij het preventief werken aan de veiligheid in en rond onze school. Een voorbeeld hiervan is een HALT-voorlichting vanuit de politie of een mogelijke aanwezigheid van politie of handhaving bij een kluiscontrole.

4.1.14 Cameratoezicht

Op onze school hebben we cameratoezicht. Dat wil zeggen dat we op verschillende plekken op ons terrein camera's hebben die ons helpen bij de inzet op de veiligheid op ons terrein en in onze school. Meer informatie over de regels waaraan we ons houden bij dit cameratoezicht vind je in het '[Reglement cameratoezicht Stichting Oosterwijs](#)'.

4.2 Schoolklimaat (VS2)

Met ons schoolklimaat zetten we preventief in op sociale en fysieke veiligheid. In het [hoofdstuk 'Pedagogisch-didactisch handelen \(OP3\)'](#) beschrijven we de uitgangspunten van ons pedagogisch handelen. Onze pedagogische aanpak vormt een belangrijke basis voor een positief schoolklimaat.

De basiswaarden van onze samenleving vormen bij het vormgeven van ons schoolklimaat en ons onderwijs onze richtlijn: vrijheid (vrijheid van meningsuiting en autonomie), gelijkwaardigheid (gelijkheidsbeginsel en het afwijzen van discriminatie) en solidariteit (verdraagzaamheid, begrip, verantwoordelijkheidsbesef en het afwijzen van onverdraagzaamheid). Sociale veiligheid en ons schoolklimaat hangen dan ook nauw samen met ons onderwijsaanbod op het vlak van sociale vaardigheden en burgerschap.

We vinden het belangrijk gewenst gedrag voor te leven vanuit deze basiswaarden, zowel in contact tussen teamleden als in contact met ouders, leerlingen en andere betrokkenen. Hoe dat gewenste gedrag er uit ziet, staat onder andere in de gedragsverwachtingen die we op schoolniveau hebben vastgelegd en waarover je verderop in deze paragraaf leest, en in de gedragscode van Stichting Oosterwijs. We beschrijven daarin gedragsverwachtingen, maar geven ook aan waar grenzen liggen.

Dit voorleven van gewenst gedrag is voor ons een belangrijke manier om het schoolklimaat en de schoolcultuur te beïnvloeden. Een professionele, open cultuur op teamniveau kan het veiligheidsgevoel van leerlingen en hun ouders versterken en heeft een positief effect op de tevredenheid van medewerkers. Binnen Oosterwijs werken de teams aan een professionele cultuur en een open klimaat, bijvoorbeeld tijdens studiedagen en teambijeenkomsten of middels collegiale consultatie of intervisie. Ook zetten we in op het ontwikkelen van specifieke expertise bij onze medewerkers, bijvoorbeeld gericht op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen, communicatie of specifieke onderwerpen gerelateerd aan veiligheid, zoals de meldcode of bhv.

Inzet op sociale veiligheid en een positief schoolklimaat betekent niet dat het op school altijd goed moet gaan. We vinden het belangrijk dat school ook een plek is waar je fouten mag maken en waar je kunt oefenen binnen veilige kaders, met begeleiding vanuit nabijheid en relatie.

School- en klassenregels

Op de Sonnewijser vinden we het belangrijk om allemaal dezelfde taal te spreken en hetzelfde uit te stralen naar onze leerlingen. Daarom werken we met schoolbrede gedragsverwachtingen. Bij aanvang van elk schooljaar worden deze gedragsverwachtingen besproken in alle klassen en wanneer nodig worden deze nog herhaald. Daarnaast zijn de gedragsverwachtingen visueel zichtbaar in de klas en binnen het schoolgebouw.

Algemeen:

- Leerlingen lopen via de kelderingang of via de aula naar hun klaslokaal.
- Het schoolgebouw is mobiel- en smartwatchvrij. Mobiele telefoons en smartwatches worden ingeleverd bij de docent en zijn tijdens schooltijd niet zichtbaar.
- Leerlingen dragen geen petjes, capuchons of mutsen in het schoolgebouw.
- Buik, billen en borsten zijn bedekt.
- De personeelskamer is een leerlingvrije zone.
- Leerlingen nemen zelf drinken of een fles voor water mee, er worden geen bekertjes gegeven.
- Leerlingen lopen op een rustig tempo over de gang.
- Leerlingen bergen hun jassen op in hun kluisje of aan de kapstok. In de pauzes of wanneer leerlingen naar de gymles gaan mogen ze hun jas aan.
- Sigaretten en vapes zijn niet zichtbaar binnen en buiten de school.

- Alle leerlingen blijven op het schoolterrein gedurende de schooldag, behalve als ze toestemming van de docent hebben om het schoolterrein te verlaten.
- Leerlingen zorgen dat ze hun spullen op orde/bij zich hebben.

In de klas

- We luisteren naar elkaar.
- Leerlingen volgen de instructies op die de docent geeft.
- Leerlingen steken hun wijsvinger op wanneer ze iets willen vragen en wachten tot de docent ze aan het woord laat.
- Luisteren van muziek mag alleen met toestemming van de docent.
- In de klas wordt enkel gegeten met toestemming van de docent
- Leerlingen mogen tijdens lestijd water drinken uit een flesje.
- Wij ontvangen onze leerlingen bij de deur.
- Leerlingen zijn enkel in een klaslokaal als een docent aanwezig is.

In de pauze

- Pauzeplekken zijn: aula, hal (met de hoge bartafels, tot aan de klapdeuren), schoolplein (binnen de hekken). Voor de leerlingen die daarvoor toestemming hebben ook het stiltelokaal.
- Leerlingen volgen de aanwijzingen van de surveillanten op.
- Leerlingen blijven van elkaar af.
- Afval wordt in de afvalbak gooid.

Veilig werken

Door allemaal op dezelfde manier te handelen en dezelfde taal hierover te spreken creëren we een zo veilig mogelijke omgeving voor onze leerlingen en collega's. In schooljaar 2023-2024 hebben alle medewerkers deelgenomen aan de cursus 'Veilig werken' vanuit Zuiderbos Academie.

Regelmatig hebben leerlingen moeite met het adequaat reguleren van hun emoties wat soms kan leiden tot moeilijk verstaanbaar gedrag (agressie). Het is de taak van de medewerkers dat de situatie veilig blijft en/of wordt. Om hiervoor te zorgen is fysiek ingrijpen en/of het opleggen van andere vrijheidsbeperkte maatregelen soms noodzakelijk. Het doel hierbij is ten alle tijden de veiligheid voor de leerling, medeleerlingen en medewerkers kunnen borgen. De medewerker(s) zullen eerst andere interventies inzetten om te de-escaleren. Het nemen van de stap om fysiek in te grijpen in de laatste stap in het pedagogisch handelen.

Ondanks dat de medewerker(s) de-escalerend handelt, kan het negatieve gedrag van de leerlingen toch escaleren. De leerling kan dan een gevaar zijn voor zichzelf en/of voor anderen. De medewerker moet dan, met hulp van een collega, regulerend fysiek handelen. Hij of zij moet de agressie en de bewegingsruimte voor de leerling beperken. Dit gebeurt met de lichtste ingreep die passend is bij de situatie en overeenkomt met de juridische uitgangspunten van proportionaliteit en subsidiariteit. Dit moet altijd zorgvuldig gebeuren en conform de uitgangspunten van de methodiek.

Op de Sonnewijser werken met de volgende de-escalerende principes:

- Duidelijke communicatie: we spreken uit wat we doen en doen wat we zeggen; voorspelbaarheid verlaagt spanning.
- Structuur en vaste gezichten; we hanteren een stabiel rooster met bekende medewerkers om rust en veiligheid te bieden.
- Eenduidige taal: we gebruiken dezelfde gedragsverwachtingen en spreken leerlingen daarop op een consistente manier aan
- Zichtbare verwachtingen: regels en verwachtingen worden visueel gemaakt, zodat leerlingen altijd weten wat er van hen wordt verwacht.
- Kennis van leerlingen; we kennen onze leerlingen goed en stemmen onze benadering daarop af.
- Maatwerk waar nodig; voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, zetten we maatwerktrajecten in
- Time-out mogelijkheden; leerlingen kunnen gebruikmaken van een time-outplek om spanning te reguleren.
- Horen van beide kanten; we luisteren naar ieders verhaal, zodat conflicten eerlijk en volledig worden onderzocht.
- Herstelgerichte gesprekken; na een lesverwijdering volgt altijd een herstelgesprek tussen leerling en docent. Na incidenten zijn herstelgesprekken met alle betrokkenen om relaties te herstellen en gedrag te verbeteren.
- Schakeltijd: we creëren bewust momenten om af te koelen en spanning te laten zakken voordat we het gesprek vervolgen.
- Opschalen wanneer nodig: medewerkers proberen conflicten zelf op te lossen, maar schakelen tijdig de mentor of gedragswetenschapper in als de situatie dreigt te escaleren.
- Rust en nabijheid tonen: medewerkers benaderen leerlingen met een rustige houding, open lichaamstaal en voldoende fysieke afstand om spanning te verlagen.
- Gebruik van duidelijke stopmomenten: medewerkers benoemen wanneer een situatie stilgezet wordt ('we parkeren dit nu even') om escalatie te voorkomen.
- Teamafspraken over interventies: er is een gezamenlijke aanpak voor hoe en wanneer we ingrijpen, zodat leerlingen geen wisselende reacties krijgen.
- Nazorg voor medewerkers: na incidenten is er ruimte voor collega's om kort te ontladen en steun te krijgen, zodat zij de volgende situatie weer professioneel kunnen handelen.
- Focus op relationele veiligheid; we investeren actief in positieve relaties met leerlingen, omdat dit de basis is voor de-escalatie.
- Gebruik van neutrale ruimtes: gesprekken die spanning opleveren, vinden plaats in een rustige, prikkelarme ruimte.
- Korte terugkoppeling in het team; bij merkbare spanningen rond een leerling delen we dit kort met collega's, zodat iedereen alert en afgestemd is.

Achterwacht

Binnen de Sonnewijser wordt gewerkt met een achterwacht. Het doel van de achterwacht is de leerling te ondersteunen zodat hij/zij zo snel mogelijk weer passend in de klas kan zijn. Er is een groene en een rode achterwacht. De groene achterwacht is bedoeld voor leerlingen die even tot rust moeten komen. De rode achterwacht is bedoeld voor leerlingen die in de klas niet langer hanteerbaar zijn en het onderwijsleerproces ophouden. De achterwacht wordt dagelijks bezet door 1 à 2 medewerkers. Wanneer een leerling naar de achterwacht gaat, wordt de achterwacht gebeld of geappt.

Inrichting pauzes

Om te zorgen dat de pauzes voor elke leerling ook echt een pauze is en we hier voor elke leerling aansluiten bij de pauzebehoefte van deze leerling hebben we de pauzes ingericht in verschillende zones. Daarbij is de sportzone (voetbal) ook zo ingedeeld dat daar de ene pauze de onderbouw en de andere pauze de bovenbouwleerlingen zijn. Per zone zijn er afspraken opgesteld welke ook visueel bij in de zone hangen.

De pauzes zijn daarom ingericht in verschillende zones, namelijk:

- Sportzone
- Beweegzone
- Chillzone
- Spelzone

Tijdens de pauzes zijn er in elke zone surveillanten aanwezig om te zorgen dat de pauzes op een goede manier verlopen.

Anti-pestbeleid

Op de Sonnewijser is veel aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Wij bieden ze een leeromgeving aan waarin leerlingen begeleid leren omgaan met elkaar, met conflicten, (sociale) spanning, vrije ruimte et cetera.

Ondanks onze inzet komen soms pestsituaties voor. We proberen dit zoveel mogelijk te voorkomen door in te zetten op preventie. Met ons pestprotocol besteden we aandacht aan deze preventieve maatregelen. Hiernaast bevat het protocol richtlijnen bij geconstateerd en ervaren pestgedrag. Bij onze leerlinge is de perceptie en beleving van pestgedrag soms anders. Ook hier gaat het pestprotocol op in.

4 Onderwijsorganisatie: Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

Oosterwijs staat voor kwaliteit en expertise. We werken aan onze onderwijskwaliteit op niveau van de stichting, de locaties, de groepen en de leerlingen. We werken toe naar vastgestelde doelen en ambities die we beschrijven in onze plandocumenten. Dit zijn documenten die sturing geven aan ons

handelen. We monitoren de voortgang en evalueren het al dan niet behalen van onze ambities, zoals je kunt lezen in de [paragraaf kwaliteitsbeleid](#), én leggen verantwoording af.

Planvorming	
Koers en kaders	In onze koers beschrijven we op stichtingsniveau waar we waar we voor staan en waar we voor gaan de komende planperiode. We stellen kaders op waarbinnen onze scholen zich kunnen bewegen.
Schoolplan (opgenomen in de paragraaf ' Schoolontwikkeling ' van deze schoolplangids)	Elke vier jaar maken we als school een schoolplan, waarin we beschrijven waar we de komende vier jaar naar toe willen werken. Dit schoolplan sluit aan bij de Koers van stichting Oosterwijs.
Jaarplan (opgenomen in de paragraaf ' Schoolontwikkeling ' van deze schoolplangids)	Op basis van het schoolplan en de kwaliteitsanalyses werken we de ontwikkelingen uit die we het komende jaar zullen oppakken. Het schoolplan wordt vastgesteld door de school, de bestuurder en de MR.
Formulier Groepsbespreking	Voor elke groep houden we groepsbesprekingen die we vastleggen en waarmee we planmatig werken aan het jaarprogramma van de groep. Meer informatie hierover lees je in de paragraaf ' De 4D cyclus op groepsniveau '.
Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)	Op leerlingniveau stellen we een OPP, waarin we individuele doelen vastleggen en evalueren. Meer informatie hierover lees je in de paragrafen ' Het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) ' en ' De 4D cyclus op leerlingniveau '

Evaluatie en verantwoording	
Analyses volgens kwaliteitsbeleid	In de paragraaf ' Kwaliteitscyclus ' lees je hoe wij aan de hand van verschillende pijlers zicht en grip houden op de onderwijskwaliteit.
Schoolplangids	We stellen de schoolplangids jaarlijks vast voor de zomervakantie. In de schoolplangids komen alle wettelijke voorgeschreven onderwerpen aan de orde die in de schoolgids én het schoolplan opgenomen moeten zijn. Ook beschrijven we hierin praktische zaken die voor ouders en leerlingen van belang zijn. We verantwoorden ons in hoofdstuk ' Onderwijsresultaten en schoolontwikkeling ' over ons onderwijs en onze ontwikkelingen.
Bestuursverslag	Na afloop van elk kalenderjaar stelt Oosterwijs het bestuursverslag op, inclusief de jaarrekening. Na

	goedkeuring door de Raad van Toezicht wordt deze voor 1 juli vastgesteld. Het bestuursverslag publiceren we op www.oosterwijs.nl
--	---

5.1 Kwaliteitsbeleid

In deze paragraaf beschrijven we hoe we ons kwaliteitsbeleid vormgeven.

5.1.1 Doel en uitgangspunten kwaliteitsbeleid

Door middel van ons kwaliteitsbeleid houden we grip op de onderwijskwaliteit en stimuleren we de continue en duurzame verbetering daarvan. Wij werken cyclisch en planmatig volgens het opbrengstgericht werken in '4D' (Data, Duiden, Doelen, Doen):

- Data: verzamelen van de beschikbare gegevens (resultaten van het onderwijs/leerproces);
- Duiden: data vergelijken met de gestelde doelen en ambities en het analyseren van de beïnvloedbare kenmerken van het onderwijsleerproces;
- Doelen: stellen van meetbare, hoge ambities;
- Doen: realiseren van de doelen met passende interventies;

We hebben hier een vijfde 'D', van Dialoog, aan toegevoegd. Deze laatste 'D' komt in alle stappen van de 4D-cyclus terug, omdat wij het belangrijk vinden om in dialoog met betrokkenen uitvoering te geven aan onze kwaliteitscyclus. Deze dialoog wordt zowel op locatieniveau als op stichtingsniveau gevoerd. Daarnaast verantwoorden wij ons over onze onderwijskwaliteit en voeren wij over deze verantwoording de dialoog met belanghebbenden, zoals de MR en de Raad van Toezicht.

5.1.2 Organisatie kwaliteitsbeleid

We beïnvloeden onze onderwijskwaliteit systematisch door het doorlopen van de 4D cyclus. We doen dit op verschillende niveaus binnen de school en de stichting:

- niveau van de leerling;
- niveau van de groep;
- het niveau van de school;
- niveau van de stichting.

De bestuurder is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen en het kwaliteitsbeleid op stichtingsniveau. De directeur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid op locatieniveau.

Hoe wij op het kwaliteitsbeleid uitvoeren op leerling- en groepsniveau lees je in het [hoofdstuk 'Zicht op ontwikkeling en begeleiding'](#). Op schoolniveau hanteren we een kwaliteitscyclus om de gerealiseerde kwaliteit vast te houden en onderwijsontwikkeling in beweging te brengen. Die beweging komt voort uit 6 pijlers waarop onze zorg voor de kwaliteit berust. Deze pijlers zijn:

- de prestatieanalyse;
- 1a: opbrengsten – uitstroom en bestendiging
1b: ononderbroken en veilige deelname aan het onderwijsleerproces

- de jaarlijkse analyse van onderwijsresultaten;
- de periodieke evaluatie kwaliteit onderwijsleerproces;
- de tevredenheidsmetingen;
- de resultaten van jaar- en meerjaren doelstellingen;
- opbrengsten interne audits.

In onderstaande tabel geven we weer welke data we per pijler verzamelen en benutten voor onze verdere ontwikkeling:

Pijler	Data
1a: opbrengsten, uitstroom en bestendinging	• Uitstroom- en bestendinging per leerjaar • Uitkomst vragenlijst uitstroomgegevens Inspectie van het onderwijs
1b: ononderbroken en veilige deelname onderwijsleerproces	• Monitor sociale veiligheid • Aan- en afwezigheid van leerlingen (op schoolniveau) • Analyse incidenten, verwijderingen, schorsingen. • Fysiek ingrijpen • Gebruik achterwacht • Populatie analyse • Thuiszitters
2. onderwijsresultaten	• Toetsen, zie hoofdstuk 3.3
3. kwaliteit onderwijsleerproces	• Observaties ICALT • Observaties CvB leden
4. tevredenheidsmetingen	• Qschool
5. evaluatie jaar- en meerjarendoelstellingen	• Koers • Schoolplan • Jaarplan
6. interne audits	• Documenten • Observaties • Gesprekken schoolleiding, CvB, team leerlingen, ouders

De komende periode ontwikkelen we ons kwaliteitsbeleid door richting kwaliteitsmanagement. De samenhang tussen kwaliteitsprocessen en beleidsontwikkeling neemt hierbij steeds verder toe, zowel op school- als op organisatieniveau, waardoor we steeds integraler én pro-actiever kunnen inzetten op het realiseren van onze ambities.

5.2 Personeelsbeleid

In deze paragraaf beschrijven we kort hoe wij binnen Oosterwijs vormgeven aan ons personeelsbeleid.

5.2.1 Doel en uitgangspunten personeelsbeleid

De kwaliteit van onze stichting wordt in belangrijke mate bepaald door de mensen die er werken. Met hun kennis, ervaring en betrokkenheid geven zij dagelijks vorm aan goed onderwijs en passende ondersteuning voor onze leerlingen. Ons personeelsbeleid is daarom gericht op het aantrekken, behouden en duurzaam inzetten van medewerkers.

Wij streven naar een fysiek en sociaal veilige werkomgeving, waarin medewerkers eigenaarschap kunnen nemen en professionele ruimte ervaren binnen duidelijke rollen en een sterke teamstructuur. Daarbij stimuleren wij voortdurende deskundigheidsbevordering en loopbaanontwikkeling.

Ons personeelsbeleid wordt uitgevoerd binnen de geldende wet- en regelgeving, waaronder de Cao PO en de Wet werk en zekerheid. Medewerkers voldoen aan de geldende bekwaamheidseisen en krijgen ruimte om hun professionaliteit verder te ontwikkelen. De schoolleiding stimuleert en faciliteert deze ontwikkeling, in lijn met de koers van de stichting en de doelen van het schoolplan.

5.2.2 Organisatie personeelsbeleid

De bestuurder is eindverantwoordelijk voor de Stichting Oosterwijs als geheel, inclusief het stafbureau. De kaders van het personeelsbeleid worden op stichtingsniveau vastgesteld. De uitvoering van het personeelsbeleid vindt plaats binnen de scholen. De directie is verantwoordelijk voor de toepassing en uitvoering hiervan op hun locatie, binnen de vastgestelde stichtingsbrede kaders.

5.2.3 Stagiairs

Binnen Stichting Oosterwijs vinden we het belangrijk om bij te dragen aan de opleiding van toekomstige professionals in het onderwijs. Daarom bieden onze scholen structureel opleidings- en stageplaatsen aan studenten van verschillende relevante opleidingen, zoals de PABO, de opleiding tot onderwijsassistent en diverse pedagogische en sociale opleidingen.

Stagiairs maken gedurende hun stageperiode actief deel uit van het schoolteam. Zij doen praktijkervaring op in het lesgeven, begeleiden en ondersteunen van leerlingen en voeren opleidingsopdrachten uit binnen de school.

De begeleiding en eindverantwoordelijkheid liggen bij een bevoegde professional zoals een leerkracht of een specialist van de school. Afhankelijk van de opleiding en de fase van de stage kunnen stagiaires, onder begeleiding, betrokken worden bij observaties, leerlingbesprekingen en oudergesprekken.

5.3 Financieel beleid

In deze paragraaf wordt beknopt weergegeven hoe we binnen Oosterwijs vorm en inhoud geven aan het financieel beheer.

5.3.1 Uitgangspunten en doel financieel beleid

Het financieel beleid geeft de kaders aan van de financiële huishouding van stichting Oosterwijs. De meerjarige financiële beleidskeuzes krijgen een plek in de meerjarenbegroting van onze stichting. Het financiële beleid beschrijft onder andere de afspraken met betrekking tot de verdeling van middelen, de verantwoordelijkheden met betrekking tot deze middelen en de wijze waarop wij verantwoording afleggen over het gevoerde financiële beleid.

Ons uitgangspunt is dat beleid en financiën zo goed mogelijk op elkaar aansluiten. We vinden een samenhang tussen het financiële beleidskader, de strategisch koers en de schoolplannen dan ook noodzakelijk. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk geld beschikbaar moet zijn voor het primaire proces en dat de verantwoordelijkheid van de besteding van die middelen op schoolniveau ligt. Directeuren zijn verantwoordelijk voor de financiën binnen de kaders zoals gesteld door het bestuur. We hebben een aantal zaken gemeenschappelijk georganiseerd, onder andere door een stafbureau in te richten, om efficiënt te kunnen werken en om bepaalde risico's centraal af te dekken.

5.3.2 Organisatie financieel beleid

De bestuurder is verantwoordelijk voor Stichting Oosterwijs als geheel, voor het stafbureau en voor de gemeenschappelijke budgetten. De directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het vastgestelde beleid op schoolniveau. In de planning & control-cyclus zijn de financiën beschreven en wordt de samenhang tussen bestuursniveau en schoolniveau weergegeven.

5.3.3 Sponsoring en schenkingen

Als het op sponsoring aankomt, zijn we zeer terughoudend. We houden ons hierbij in elk geval aan de spelregels die de overheid heeft beschreven in het [sponsorconvenant](#) voor scholen. Wel zijn we altijd blij met schenkingen, omdat daar geen tegenprestatie tegenover staat en wij dus niet beperkt worden in de wijze waarop wij ons onderwijs inrichten. Schenkingen in welke vorm dan ook zijn van harte welkom. Mocht je hierover vragen hebben, dan kun je je richten tot de directie.

5.3.4 Ouderbijdrage

Wij vinden het belangrijk dat alle leerlingen mee kunnen doen aan alle activiteiten die de school aanbiedt. Wij vragen hiervoor in principe geen extra bijdrage van ouders.

Voor de buitenlandreis die we organiseren binnen onze locatie, vragen we een vrijwillige ouderbijdrage. Deze bijdrage is vrijwillig en mag geen belemmering vormen voor deelname. De school houdt hier nadrukkelijk rekening mee. Wanneer betaling niet mogelijk is, wordt altijd in overleg gezocht naar een passende oplossing.

5.4 Visie, ambities en doelen (SKA1)

5.4.1 Onze visie

Onze visie lees je in de [paragraaf 'Onze school'](#).

5.4.2 Ambities en doelen

Op basis van de Oosterwijskoers en onze visie hebben wij ambities gesteld voor de komende 4 jaren. Deze zijn beschreven in de [paragraaf 'Schoolontwikkeling'](#). Op basis van onze meerjarenambities en de 4D analyses die we maken vanuit ons kwaliteitsbeleid stellen we een jaarplan op, waarin we concrete ontwikkeldoelen stellen voor het komende schooljaar. Deze ontwikkeldoelen beschrijven we in het jaarplan, te lezen in de [paragraaf 'Jaarplan'](#).

We werken doelgericht aan de onderwijsopbrengsten van onze leerlingen. De doelen die we met ons onderwijs willen bereiken voor onze leerlingen, lees je in het hoofdstuk '[Onderwijsresultaten en schoolontwikkeling](#)', waar we ons aan de hand van deze ambities verantwoorden.

5.5 Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2)

Zoals al vaker beschreven werken we cyclisch, doelgericht en planmatig vanuit 4D aan onze onderwijskwaliteit. We voeren het personeelsbeleid, het financiële beleid en het kwaliteitsbeleid zoveel mogelijk in afstemming tot elkaar uit.

5.5.1 Kwaliteitscyclus

In ons kwaliteitsbeleid, zoals beschreven in het [hoofdstuk 'Kwaliteitsbeleid'](#) en de daaruit voortvloeiende kwaliteitscyclus hebben we vastgelegd op welke momenten in het schooljaar we welke activiteiten plaatsvinden: welke metingen voeren we uit, wanneer analyseren we hierop en wanneer en met wie voeren we hierover het gesprek. Deze cyclus voeren we uit op niveau van de leerling, de groep en de school. De cyclus wordt jaarlijks vertaald naar onze locatiespecifieke, interne jaarkalender, waarin we op locatieniveau hebben uitgewerkt hoe onze cyclus eruitziet.

5.5.2 Professionele leer- en verbetercultuur

We vinden het belangrijk dat we ons als school blijven ontwikkelen. Implementatie en borging van ontwikkelingen hebben hierbij onze continue aandacht. Uitgangspunt bij ontwikkeling binnen Oosterwijs is het 'evidence informed' werken, dat wil zeggen dat we bewuste keuzes maken op basis van wetenschappelijke kennis, praktijkkennis en kennis van de context.

5.5.3 Deskundigheidsbevordering

In het personeelsbeleid is ook beleid over deskundigheidsbevordering opgenomen. Op basis van dit beleid en onze ontwikkelambities stellen we jaarlijks een scholingsplan op.

5.5.4 Samenwerking

Voor het uitvoeren van onze opdracht is samenwerking van groot belang, zoals we ook op verschillende plekken in deze schoolplangids beschrijven. Binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs werken we samen met andere scholen voor regulier en speciaal onderwijs aan onze opdracht om een passende plek voor alle leerlingen te kunnen bieden. Binnen het samenwerkingsverband is bijvoorbeeld het ontwikkelen van dekkend aanbod en een passende aanpak en een passend aanbod voor thuiszitters een belangrijk speerpunt evenals de opdracht tot inclusiever onderwijs. De komende jaren zetten we in op de doorontwikkeling van Oosterwijs als

expertisecentrum, zodat we met onze expertise andere scholen kunnen ondersteunen bij het verzorgen van passend en inclusief onderwijs aan leerlingen met complexe ondersteuningsvragen op het gebied van gedrag.

5.6 Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3)

5.6.1 Medezeggenschapsraad (MR)

In de MR zitten ouders van leerlingen, medewerkers van onze scholen en leerlingen van onze vso-scholen. Meer informatie over de MR lees je in paragraaf '[Samenwerking ouders](#)'.

We voeren de dialoog met onze MR en verantwoorden ons aan dit orgaan.

5.6.2 Leerlingenraad

De leerlingenraad is één van de manieren waarop onze leerlingen een stem krijgen binnen de school. In de leerlingenraad praten leerlingen mee over wat er op school gebeurt. Hiermee versterken we burgerschap van onze leerlingen.

De leerlingenraad heeft als doel om:

- leerlingen te betrekken bij de schoolorganisatie en de schoolontwikkeling
- te oefenen met overleggen, samenwerken, discussiëren, argumenteren en presenteren
- leerlingen kennis te laten maken met de grondbeginselen van een democratie
- te fungeren als klankbord voor de schoolleiding

In de leerlingenraad zitten leerlingen uit de leerjaren 1 tot en met 3, zij vertegenwoordigen de overige leerlingen. Ongeveer vijf keer per jaar komt de raad bijeen. Voorafgaand aan de vergaderingen bespreken de vertegenwoordigers de agenda in hun klas, en kunnen medeleerlingen via het ideeënbusje suggesties aandragen. De raad wordt begeleid door een docent, die ook de vergaderingen bijwoont. Van elke bijeenkomst wordt een verslag gemaakt, dat besproken wordt met de directie. De leerlingenraad denkt mee over schoolactiviteiten, brengt ideeën in voor verbeteringen en helpt om de stem van alle leerlingen hoorbaar te maken binnen de school.

5.6.3 Hoorrecht leerlingen

We vinden het belangrijk dat leerlingen meedenken over hun eigen ontwikkeling en ondersteuning. Daarbij komt dat in de wet is vastgelegd dat leerlingen gehoord dienen te worden, als het gaat om de individuele doelen en ondersteuning én als het gaat om het schoolbrede ondersteuningsaanbod.

Op onze school hebben leerlingen daarom een actieve rol bij het formuleren van hun persoonlijke ontwikkeldoelen en de ondersteuning die zij daarbij nodig hebben. Dit doen we onder andere tijdens gesprekken met de mentor en bij het opstellen of bijstellen van het ontwikkelperspectief (OPP).

Daarnaast krijgen alle leerlingen de kans om input te geven op het algemene ondersteuningsaanbod van de school. Wij geven hier invulling aan door mentoren jaarlijks een klassengesprek te laten voeren omtrent de basisondersteuning om zo input op te halen.

Op basis van de input van leerlingen kijken we als school naar trends en signalen die aanleiding geven om het ondersteuningsaanbod verder te ontwikkelen.

5.6.4 Interne verantwoording

Binnen Oosterwijs is een kwaliteitscyclus en gesprekkencyclus beschreven. Op basis van deze cycli leveren we onze schoolanalyses aan, gaan we met elkaar in gesprek en verantwoorden we ons over de kwaliteit van ons onderwijs en onze personele en financiële ontwikkelingen.

6 Kwaliteitsmetingen

Zoals beschreven in het hoofdstuk 'Kwaliteitsbeleid' monitoren we de kwaliteit van ons onderwijs op diverse manieren. In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van de verschillende analyses die we uitvoeren.

6.1 Terugblik schooljaar 2025-2026

Het afgelopen jaar hebben wij ingezet op:

- Werken vanuit een stevig basisleerklimaat: we hebben geïnvesteerd in een leeromgeving waarin voorspelbaarheid centraal staat, in taal, gedrag, lesopbouw en afspraken.
- Didactische basisaanpak, middels de Sonnewijserles: er is een duidelijke didactische basisaanpak binnen de school ontwikkeld en geïmplementeerd welke zichtbaar is in alle lessen. Dit draagt voor de leerlingen bij aan rust, duidelijkheid en een hoger leerrendement.
- Versterken van burgerschapsonderwijs: in schooljaar 2025-2026 hebben we de eerste stappen gezet in het versterken van ons burgerschapsonderwijs waarin we ons hebben ingezet op het ontwikkelen van praktische praktische burgerschapsvaardigheden, binnen en buiten de klas. Hiervoor is het afgelopen jaar onder andere ingezet op gastsprekers (o.a. veteraan in de klas) en excursies (o.a. rechtbank, tweede kamer en provinciehuis).
- Expeditie D&P in de onderbouw: het vak Expeditie D&P is geïmplementeerd in de onderbouw. Hierdoor maken de leerlingen spelenderwijs kennis met thema's als ondernemen, ontwerpen, presenteren en organiseren, passend bij hun interesses en talenten. Daarnaast is expeditie D&P een goede voorbereiding op het profiel Dienstverlening en Producten (D&P) in de bovenbouw.
- Versterken van de kwaliteit van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP): naast het uitstroomperspectief en het beoogde diploma is ook (mits beoogd) het geplande moment van doorstroom naar regulier onderwijs en daarbij behorende individuele doelen opgenomen. Dit zodat we als school samen met leerling en ouders hier planmatig en gestructureerd naartoe kunnen werken. Daarnaast zijn afspraken over extra ondersteuning

en de examenroute vastgelegd in het handelingsdeel en worden de afspraken in het handelingsdeel met regelmaat geëvalueerd met leerling en ouders.

- Lintstages in de bovenbouw: door een lintstages in leerjaar 4 helpen we leerlingen om werkervaring op te doen, zich te oriënteren op de toekomst en hun praktische vaardigheden te versterken.
- Versterken van kwaliteitszorg middels de 4D-cyclus: door het werken middels het 4D-model maken we ontwikkelingen meetbaar, bespreekbaar en sturend. Dit helpt ons om het onderwijs structureel te blijven verbeteren.
- Kennismakingskamp, projectweken en Sonnewijserdagen: deze nieuwe activiteiten dragen bij aan verbinding, groepsvorming en persoonlijke ontwikkeling. In deze activiteiten staat ontmoeting, reflectie en eigenaarschap centraal.

6.2 Leerlingpopulatie

Op basis van de beschikbare gegevens over intelligentie en classificaties is in schooljaar 2025-2026 een analyse gemaakt van de leerlingpopulatie. Deze analyse biedt inzicht in de samenstelling van onze doelgroep en de bijbehorende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.

Cognitieve mogelijkheden

Het grootste deel van de leerlingen (68%) heeft een gemiddelde intelligentie (TIQ 85-115). Daarnaast heeft 7% een laaggemiddelde score (TIQ 70-85), 4% een hooggemiddelde tot hoge intelligentie (TIQ ≥ 115) en bij 22% is het IQ onbekend. Op basis van het intelligentieprofiel van onze leerlingen mag worden verwacht dat zij in staat zijn de reguliere lesstof te kunnen volgen, mits deze wordt aangeboden binnen een gestructureerde en voorspelbare leeromgeving. Differentiatie in tempo, ondersteuning en instructie is noodzakelijk om aan te sluiten bij individuele leerbehoeften.

Classificaties

De classificaties binnen populaties laten zien dat er sprake is van een divers beeld.

- 53% van de classificatie Autismspectrumstoornis (ASS)
- 41% heeft de classificatie ADHD
- 14% heeft de classificatie hechtings- of relatieproblematiek
- 9% heeft de classificatie dyslexie
- 8% heeft de classificatie PTSS/trauma
- Daarnaast komen kleinere groepen leerlingen voor met ODD, angst- of stemmingsstoornissen, taalstoornissen en medische problematiek.

Bij 40% van de leerlingen is er sprake van comorbiditeit, wat betekent dat zij meerdere diagnoses hebben gekregen (bijvoorbeeld ASS en ADHD).

In schooljaar 2025-2026 zijn we aan de hand van deze populatie analyse een stijging in het aantal leerlingen met de classificaties ASS, ADHD, hechting, PTSS en trauma. Daarnaast zien we een stijging

in het aantal leerlingen waarbij sprake is van comorbiditeit. Het aantal leerlingen met dyslexie of stemmings- en angstproblematiek is juist afgenomen.

Onderwijsbehoeften

Op basis van bovenstaande analyse van de doelgroep komt naar voren dat onderstaande onderwijsbehoeften noodzakelijk zijn;

- Grote behoefte aan structuur, voorspelbaarheid en duidelijke communicatie.
- Voorspelbaarheid in tijd, ruimte en plaats.
- Structuur zichtbaar in lessen, regels en visuele gedragsverwachtingen.
- Rustige schoolomgeving zonder onnodige prikkels.
- Sociale ruimte om (begeleid) te oefenen met complexe interacties.
- Behoeft aan visuele ondersteuning, korte instructiemomenten en bewegingsmogelijkheden.
- Differentiatie in instructie, gebruik van ondersteunende technologie en extra tijd.

6.3 Pijlers onderwijskwaliteit

6.3.1 Uitstroom, doorstroom en bestendiging

Jaarlijks brengen we onze uitstroom, doorstroom en bestendiging in beeld.

We hanteren de grenzen die de inspectie van het Onderwijs gebruikt en hebben eigen ambities vastgesteld. Onze eigen ambities zijn als volgt:

- Minimaal 80% van onze leerlingen stroomt uit op het niveau dat is vastgesteld in het OPP. Met ingang van schooljaar 2025-2026 is deze ambitie bijgesteld naar 85%.
- Minimaal 75% van de leerlingen waarvan de bestendiging bekend is verblijft een jaar na uitstroom op 1 oktober nog op hetzelfde niveau van uitstroom.
- Minimaal 20% van de leerlingen die tussentijds uitstromen, stroomt uit naar regulier onderwijs. Met ingang van schooljaar 2025-2026 is deze ambitie bijgesteld naar 50% op basis van de eerder behaalde resultaten en onze populatieanalyse.
- Minimaal 90% van de einduitstroom stroomt uit naar vervolgonderwijs.

In onderstaande tabel geven we weer welk percentage leerlingen het uitstroomniveau heeft behaald, zoals dat is vastgesteld in het laatste OPP. Hierbij dient minimaal 75% van de leerlingen het niveau te behalen, zoals dat is vastgesteld in het OPP en was voor 2024-2025 onze eigen ambitie dat minimaal 80% van de leerlingen dit behaalt.

	2022-2023 n=51	2023-2024 n=57	2024-2025 n=30
Onder	24,5%	14,3%	3,33%
Op	71,3%	85,7%	90%
Boven	4,1%	0%	6,66%

We zien de afgelopen jaren een groei in het aantal leerlingen dat het niveau behaalt, zoals we dat hebben vastgesteld in het laatste OPP. We behalen hierbij de ondergrens en voldoen in 2024-2025 aan onze eigen ambitie. We hebben onze interne procedures en processen om te komen tot een passend uitstroomperspectief de afgelopen jaren aangescherpt. Dit zien we terug in de resultaten.

In onderstaande tabel geven we weer in hoeverre leerlingen bestendigd zijn uitgestroomd. Dat wil zeggen dat we in het oktober bekijken of de leerlingen nog op hetzelfde niveau functioneren.

	Uitstroom 2022-2023, bestendiging op 1-10- 2024 n=86	Uitstroom 2023-2024, bestendiging op 1-10- 2025 n=104
Op niveau	67,4%	83,7%
Onder niveau	14,0%	11,5%
Boven niveau	4,7%	3,8%
Onbekend	14,0%	1,0%

Het afgelopen jaar zien we een groei in het percentage leerlingen dat bestendigd is uitgestroomd. We behalen hierbij in oktober 2025 onze ambitie van 75%. De inzet op onze interne procedures en processen om te komen tot een passend uitstroomperspectief en daarmee tot een passende uitstroom heeft hier positief aan bijgedragen. De komende jaren zetten we erop in deze bestendiging vast te houden.

In onderstaande tabel geven we het percentage leerlingen weer dat tussentijds is uitgestroomd naar een reguliere setting.

Jaar	2022-2023 n=31	2023-2024 n=45	2024-2025 n=52
Tussentijdse uitstroom naar regulier onderwijs	48,4%	52,6%	58%

Onze ambitie was om 20% van onze leerlingen die tussentijds uitstromen naar een andere onderwijsinstelling te laten uitstromen naar een reguliere setting. Deze ambitie behalen we de afgelopen twee jaren, we hebben de ambitie vanaf 2025-2026 daarom bijgesteld naar 50%. Een hogere ambitie hierop vinden we niet passend, omdat we ook zien dat een deel van onze leerlingpopulatie een steeds intensievere ondersteuningsbehoefte heeft. We houden de ondersteuningsbehoeften van leerlingen goed in beeld, sturen hier gericht op en monitoren de ontwikkeling hiervan, wanneer doorstroom naar een reguliere onderwijsinstelling mogelijk is, zetten we hierop in, in samenspraak met ouders en leerling. Onze samenwerkingsconstructie met het Mondriaan College is de afgelopen jaren zeer waardevol geweest bij de succesvolle inzet op doorstroom naar regulier onderwijs.

In onderstaande tabel geven we het percentage leerlingen weer dat bij de einduitstroom doorstroomt naar vervolgonderwijs.

Jaar	2022-2023 n=50	2023-2024 n=57	2024-2025 n=30
Percentage van einduitstroom naar vervolgonderwijs	80,4%	85,96%	93%

Onze eigen ambitie van 90% uitstroom naar regulier vervolgonderwijs is in 2024-2025 behaald.

In het schooljaar 2024-2025 zijn de leerlingen van onze locatie als volgt doorgestroomd:

vmbo-basisberoepsgerichte leerweg

Leer-jaar	Aantal leerlingen start schooljaar	% doorstroom naar volgend leerjaar		% Doublure	% Tussentijdse uitstroom		% Uitstroom naar vervolgonderwijs (MBO)	% Uitstroom naar arbeid	% Anders
		B	K		VO	VSO			
1	10	50	0	10	20%	20%	0	0	0
2	15	60	0	0	27%	13%	0	0	0
3	13	46	8	15	0	31%	0	0	0
4	12	0	0	33	0	0	42%	25%	0

vmbo-kaderberoepsgerichte leerweg

Leer-jaar	Aantal leerlingen start schooljaar	% Doorstroom naar volgend leerjaar			% Doublure	% Tussentijdse uitstroom		% Uitstroom naar vervolgonderwijs (MBO)	% Uitstroom naar arbeid	% Anders
		B	K	T		VO	VSO			
1	15	13	60	0	7	13	7	0	0	0
2	20	10	40	10	10	10	10	0	5	5
3	14	0	50	0	7	7	14	0	21	0
4	16	0	0	0	19	0	0	63	19	0

vmbo-theoretische leerweg

Leer- jaar	Aantal leerlingen start schooljaar	% doorstroom naar volgend leerjaar		% Doublure	% Tussentijdse uitstroom		% Uitstroom naar vervolgnde rwijs (MBO)	% Uitstroom naar arbeid	% Anders
		T	H		VO	VSO			
1	13	62	31	8	0	0	0	0	0
2	15	33	0	26	13	27	0	0	0
3	17	29	0	12	35	18	0	6	0
4	17	0	0	0	6	0	83	12	0

havo

Leer- jaar	Aantal leerlingen start schooljaar	% doorstroom naar volgend leerjaar		% Doublure	% Tussentijdse uitstroom		% Uitstroom naar vervolgnde rwijs (MBO)	% Uitstroom naar arbeid	% Anders
		T	H		VO	VSO			
1	6	33	50	0	0	17	0	0	0
2	10	10	40	10	10	30	0	0	0
3	3	0	0	0	67	0	0	33	0
4	3	0	0	67	33	0	0	0	0
5	1	0	0	0	0	0	100	0	0

6.3.2 Ononderbroken en veilige deelname aan het onderwijsleerproces

De ononderbroken en veilige deelname aan het leerproces brengen wij in beeld door verschillende typen data te verzamelen en analyseren.

Sociale veiligheid

Jaarlijks monitoren we met behulp van de Monitor Sociale Veiligheid (MSV) van SCOL de veiligheidsbeleving van onze leerlingen. De leerlingen vullen hiervoor een vragenlijst in. De gegevens uit de MSV worden anoniem en op schoolniveau doorgezet naar de Inspectie van het Onderwijs.

Onderstaande gegevens hebben betrekking op schooljaar 2024-2025. Hierin werd op de categorie Sociale Veiligheid voldaan aan de schoolstandaard. Op de categorieën Welbevinden en Aantasting Sociale Veiligheid worden de schoolstandaarden niet behaald. Het welbevinden blijft een aandachtspunt. Onze leerlingen hebben vaak een negatieve onderwijservaring achter de rug. Het is voor ons als VSO school een mooie uitdaging om het welbevinden van leerlingen op school te laten

groeien. Veiligheid is een voorwaarde voor het welbevinden, naast autonomie, sociale verbondenheid en succeservaringen.

Op basis van bovenstaande gegevens is in schooljaar 2025-2026 ingezet op:

- Een duidelijk en eenduidig leerklimaat.
- Een beslisboom 'veilig handelen' is zichtbaar aanwezig in ieder lokaal, zodat collega's in een oogopslag weten wat er van hen wordt verwacht bij onveilige situaties.
- Activiteiten in de 'gouden weken' gekoppeld aan de methode Tumult.
- Een kamp in de 'gouden weken' om het groepsgevoel intensiever vorm te geven.
- Implementeren van het aanwezigheidsprotocol.
- Nieuwe invulling van de pauzes.
- Weerbaarheidstraining.
- Alle Leerlingen hebben driemaal per jaar een preventief gesprek met de gedragswetenschapper.
- Meidenuurtje.
- STORM-project.
- De antipestcoördinatoren krijgen ondersteuning van onze schoolmaatschappelijk werker en de gedragswetenschapper om het antipestprotocol sterker te implementeren binnen de school.

Incidenten, schorsingen, verwijderingen en fysiek ingrijpen

We monitoren incidenten, schorsingen en verwijderingen op leerling- en op schoolniveau. Hierbij streven we naar een zo laag mogelijk aantal.

We leggen schorsingen op indien de veiligheid van leerling(en) en medewerker(s) in het geding is. Uit analyse blijkt dat schorsingen worden opgelegd aan een relatief kleine groep leerlingen. Dit wijst erop dat de problematiek niet schoolbreed is, maar geconcentreerd is bij een beperkte groep leerlingen met complexe ondersteuningsbehoeften. Het is daarom belangrijk om te kijken wat we in ons ondersteuningsaanbod binnen de school in kunnen zetten om deze groep leerlingen ook te kunnen bedienen of dat hier wellicht een andere vraag voorliggend is.

In de eerste helft van schooljaar 2025-2026 is er enkel fysiek ingegrepen door medewerkers wanneer er sprake was van acute onveiligheid, waarbij er in alle gevallen gehandeld werd volgens het protocol Veilig Werken.

Wanneer we kijken naar wat er onder deze incidenten ligt kan samenvattend worden gesteld dat het merendeel van de incidenten voortkomt uit nog niet opgeloste conflicten, ervaren onrecht en kindeigen factoren.

6.3.3 Onderwijsresultaten

We analyseren de didactische en sociaal-maatschappelijke onderwijsopbrengsten in het katern 'onderwijsresultaten'. Daarbij hebben we aandacht voor zowel de tussen- als de eindresultaten. Hieronder geven we hiervan een korte samenvatting van onze eindresultaten.

Didactische resultaten

De Inspectie van het Onderwijs hanteert de volgende norm:

- Minimaal 75% van de leerlingen aan het einde van de schoolperiode de door de school beoogde streefniveaus op de kernvakken behaalt.

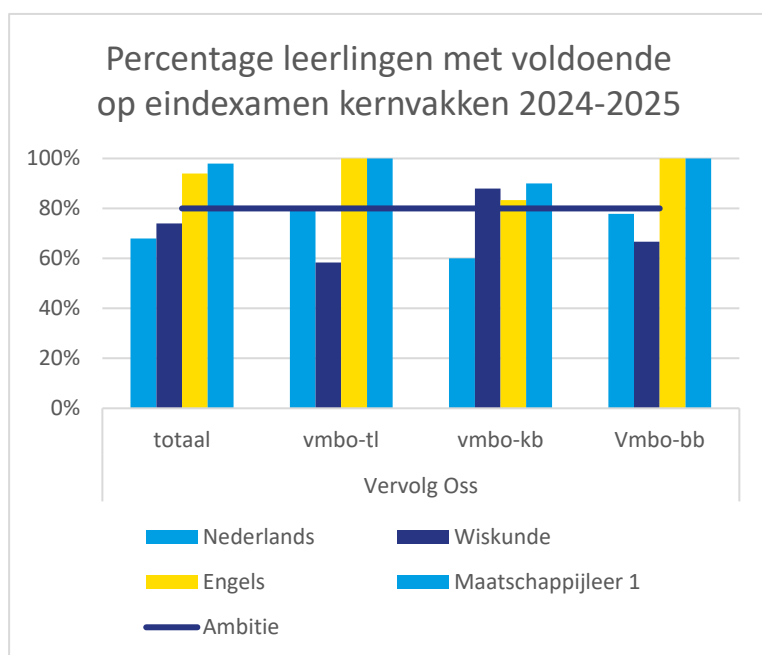
Voor de didactische resultaten hanteren we binnen stichting Oosterwijs de volgende ambities:

- 80% van de leerlingen bereikt aan het einde van de schoolloopbaan het benodigde niveau voor de uitstroombestemming in het OPP. Dit uit zich in het behalen van een diploma. Het behalen van het passende referentieniveau op de kernvakken uit zich in een voldoende op het examen voor de kernvakken.

100% van onze 30 leerlingen die examen hebben gedaan in het schooljaar 2024-2025 is geslaagd.

De eindresultaten op de kernvakken Nederlandse taal, rekenen-wiskunde, Engels en maatschappijleer (t.b.v. burgerschap) zijn als volgt:

De afgelopen schooljaren hebben we intensief ingezet op het tijdig in beeld hebben van de leerlingen en het inzetten van extra acties vanuit school wanneer leerlingen niet op koers liggen. Middels de inzet van onder andere het landelijk doelgroepenmodel wordt ook kritisch gekeken of de leerroute van de leerling nog passend is en of de geboden ondersteuning de juiste is en we daarmee voldoende resultaat behalen. Wanneer, ondanks alle inzet, de gekozen route niet de juiste bleek is tijdig en onderbouwd een andere route ingezet.

Wat betreft de resultaten op de examens op het gebied van Nederlands en wiskunde behalen we onze ambitie niet. Schoolbreed zijn er al interventies ingezet om het niveau van Nederlands en rekenen-wiskunde te verhogen. Zo wordt per schooljaar 2025-2026 zowel een rekencoördinator en als taalcoördinator aangesteld om schoolbreed beleid in te voeren om planmatig en gestructureerd te werken aan het verbeteren van deze basisvaardigheden.

Sociaal-maatschappelijke resultaten

Zoals beschreven vinden wij de brede ontwikkeling van onze leerlingen van belang en zetten wij niet alleen in op didactische ontwikkeling, maar ook op de ontwikkeling van bredere vaardigheden. De Inspectie van het Onderwijs gaat er bij de beoordeling van de onderwijsresultaten vanuit dat minimaal 75 procent van de leerlingen aan het einde van de schoolperiode de door de school beoogde streefniveaus op de kernvakken behaalt. Deze streefniveaus zijn passend bij de uitstroombestemming in het ontwikkelingsperspectief. Stichting Oosterwijs hanteert voor de sociaal-maatschappelijke opbrengsten de volgende ambitie: 80 procent van de leerlingen bereikt aan het einde van de schoolloopbaan het benodigde niveau voor de uitstroombestemming in het OPP.

De sociaal-maatschappelijke resultaten zijn als volgt:

Categorie (75%)	Najaar 2024	Voorjaar 2025	Vershil
Aardig doen	69,72%	59,18%	-10,54%
Ervaring delen	71,56%	82,65%	11,09%
Samen werken en doen	69,7%	70,41%	0,71%
Taak uitvoeren	77,98%	70,41%	-7,57%
Jezelf presenteren	62,39%	64,29%	1,90%
Keuze maken	84,40%	81,63%	-2,77%
Opkomen voor jezelf	65,14%	81,9%	16,76
Omgaan met ruzie	61,47%	66%	4,53%

In het voorjaar van 2025 werd op drie SCOL-domeinen de 75% norm behaald (keuze maken, opkomen voor jezelf en ervaringen delen) hierop is ook ingezet middels methodieken als Tumult en STORM-project. Op andere domeinen (aardig doen, samenwerken en omgaan met ruzie) wordt de norm niet behaald. Dit komt onder andere door vele wisselingen in groepssamenstelling door in- en uitstroom van leerlingen maar ook het samenvoegen van klassen.

Voor de maatschappelijke competenties was eind schooljaar 2024-2025 nog geen genormeerde data beschikbaar. Vanaf schooljaar 2025-2026 maken we hiervoor gebruik van Burgerschap Meten.

6.3.4 Kwaliteit onderwijsleerproces

De monitoring van kwaliteit van het onderwijsleerproces gebeurt op twee manieren: tijdens de groepsbespreking en via lesobservaties.

Bij de groepsbespreking analyseren we de ontwikkeling van de groep en van individuele leerlingen daarbinnen. We duiden deze ontwikkeling daarbij aan de hand van de beïnvloedbare aspecten van het onderwijsleerproces, zoals het aanbod en het handelen van onze medewerkers. We zoomen daardoor ook in op de professionele groei van de medewerker en het team als geheel en zetten in op het zien van ruimte tot ontwikkeling en het benutten van die ruimte. Uitgangspunt is dat de groepsbespreking een investering is die bijdraagt aan de professionele ontwikkeling van leraren en de effectiviteit van het onderwijs. De groepsbesprekingen worden op schoolniveau vastgelegd.

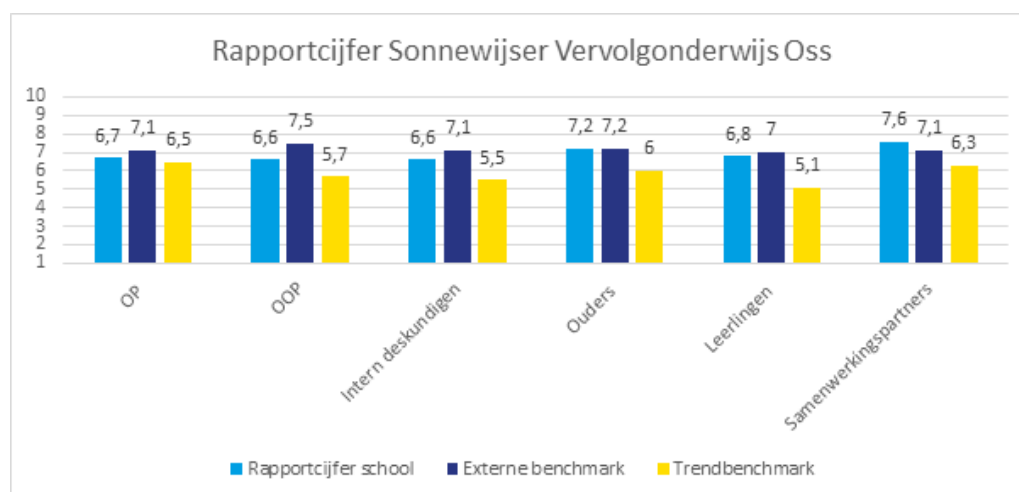
Daarnaast observeren de afdelingsdirecteuren, intern begeleiders en de gedragswetenschappers jaarlijks bij alle leraren. De afdelingsdirecteuren doen dit met behulp van een gestandaardiseerde observatielijst, waarmee zij verschillende aspecten van de les en het leerkrachthandelen waarderen en in beeld brengen in welke fase van bekwaamheid het team zich bevindt. Hierbij is ons doel dat tenminste 80% van onze leerkrachten basisbekwaam is.

In schooljaar 2025-2026 zien we op basis van de groepsbesprekingen en de lesobservaties dat er ruimte is voor ontwikkeling op het vlak van het verstevigen van de Sonnewijzer-les zodat deze altijd, in elke les, duidelijk herkenbaar naar voren komt. Daarnaast moet er verder worden ontwikkeld op differentiatie en het kijken achter het gedrag van de leerling.

6.3.5 Tevredenheid

In februari 2026 is het tweejaarlijkse tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder leerlingen, ouders, medewerkers en samenwerkingspartners met behulp van de vragenlijsten van Qschool.

Rapportcijfers

Ten opzichte van de tevredenheidsmeting in 2024 zien we een groei in de gemiddelde rapportcijfers van alle responsgroepen.

ENPS-score

Enthousiaste medewerkers zorgen voor meer loyaliteit, productiviteit en betrokkenheid binnen een organisatie. Dit enthousiasme wordt gemeten met de eNPS-score. Ten opzichte van 2024 is er een sterke verbetering zichtbaar: minder criticasters, meer positieve beoordelingen en een stijging van 'promoters' van 0% naar 28.57% in 2026.

	% Criticasters	% Passive	% Promoters	eNPS
2024	67,57%	32,43%	0,00%	-67,57%
2026	20,0%	51,43%	28,57%	8,57%

Het afgelopen schooljaar hebben we aan de hand van een plan van aanpak en ons jaarplan breed ingezet op de verbetering van onze onderwijsaanpak, het onderwijsaanbod, de veiligheid binnen de school, het volgen van en sturen op de ontwikkeling van onze leerlingen op leerling, groeps- en schoolniveau, de communicatie met ouders en samenwerkingspartners en de professionele cultuur. In de rapportcijfers en op veel vragen binnen de domeinen zien we een groei, die passend is bij de ontwikkeling die we zien. Hoewel we nog niet op alle onderdelen van de vragenlijst gelijk scoren aan het landelijk gemiddelde, maakt de groei die de verschillende responsgroepen ervaren wel dat we vertrouwen hebben in de ingezette ontwikkelrichting.

Een aantal aspecten vraagt, ondanks dat ook daar in meer of mindere mate groei wordt waargenomen, om gerichte, duurzame en blijvende vervolginzet. Dit betreft onder andere de werkbeleving, kwaliteitszorg, overlegstructuren en psychosociale belasting.

6.3.6 Interne audits

Op onze school is de afgelopen jaren geen audit uitgevoerd.

6.3.7 Inspectie van het Onderwijs

In april 2026 heeft de Inspectie van het Onderwijs onze schoollocatie bezocht in het kader van een herstelonderzoek.

De inspectie concludeert tijdens het herstelonderzoek dat De Sonnewijser een duidelijke positieve ontwikkeling heeft doorgemaakt. De school is niet langer als zeer zwak beoordeeld, maar ontvangt nu een onvoldoende. De inspectie ziet dat de school stappen heeft gezet naar een stabielere en betere kwaliteit van onderwijs. Er is sprake van meer rust in de school, een betrokken team en een duidelijk plan voor verdere verbetering, waar ook draagvlak voor is. De onderwijsresultaten zijn inmiddels voldoende en leerlingen worden goed voorbereid op hun examens, waarbij ouders en leerlingen actief worden betrokken. Ook het pedagogisch klimaat is verstevigd: leerlingen voelen zich veilig en gezien, en er is veel aandacht voor hun ontwikkeling.

Tegelijkertijd geeft de inspectie aan dat de verbeteringen nog kwetsbaar zijn en dat verdere ontwikkeling nodig blijft om de kwaliteit duurzaam te borgen. De school werkt hier gericht aan en heeft volgens de inspectie een goede basis gelegd om zich de komende periode verder te versterken.

De volledige onderzoeksrapportage van de Inspectie van het Onderwijs is te vinden via [de website van de inspectie](#).

De inspectie geeft ons op basis van dit onderzoek herstelopdrachten waaraan wij in het schooljaar 2026-2027 verder zullen werken om de kwaliteit verder, duurzaam te verstevigen.

6.3.8 Klachten

We registreren en analyseren klachten op stichtingsniveau en verantwoorden ons hierover in het bestuursverslag dat te vinden is op de [website van Oosterwijs](#).

7 Schoolontwikkeling

7.1 Ambities schoolplan 2026-2030

Hier beschrijven we de ambities die wij formuleren in lijn met de koers van Stichting Oosterwijs. Deze ambities werken we verder uit tot concrete doelen in het [jaarplan](#).

De ambities richten zich op 4 ontwikkelijnen.

- Oosterwijs – Identiteit
- Kwaliteit en Ontwikkeling
- Mens en Organisatie
- Bedrijfsvoering

Ontwikkellijn	Ambities	26- 27	27- 28	28- 29	29- 30
1 Oosterwijs-identiteit	Wij ontwikkelen ons tot een herkenbare en toekomstgerichte school voor leerlingen met complexe ontwikkelvragen op het gebied van gedrag. Waarbij we van meerwaarde zijn voor de hele regio, door samenwerkingen met andere scholen binnen de stichting en met externe partners.	x	x	x	x
1A Missie, visie en kernwaarden	Onze missie, visie en kernwaarden zijn verankerd in ons dagelijks handelen en komen expliciet terug in de (beleids-)keuzes die we maken. Dit zorgt voor een herkenbare, consistente aanpak binnen de school. Medewerkers werken vanuit een gezamenlijk gedragen kader, waardoor samenwerking wordt versterkt en beslissingen eenduidig en doelgericht worden genomen. Dit draagt bij aan een professionele cultuur waarin iedereen weet waar de school voor staat en hoe dit zichtbaar wordt in de dagelijkse praktijk. Leerlingen ervaren een veilige, voorspelbare en positieve leeromgeving waarin verwachtingen, regels en omgangsvormen duidelijk en herkenbaar	x	x	x	x

	zijn. Zij merken dat medewerkers vanuit dezelfde waarden handelen, waardoor er consistentie is en begeleiding, ondersteuning en onderwijsaanbod.				
1B Samenwerking binnen de stichting	In 2030 werken de scholen binnen de stichting zichtbaar en structureel samen rondom expertise, leerlingroutes en ondersteuning. De samenwerking richt zich op kennisdeling, gezamenlijke ondersteuningstrajecten, doorlopende ontwikkelijnen en passende routes binnen de stichting. Medewerkers weten elkaar actief te vinden en maken gebruik van elkaars kennis en ervaring. Dit leidt tot betere afstemming, gezamenlijke oplossingen en hogere kwaliteit van ondersteuning en onderwijs. Door de intensieve samenwerking tussen scholen binnen de stichting ervaren leerlingen meer samenhang en continuïteit in hun ontwikkeling. Overgangen tussen groepen, scholen en vormen van (voortgezet) speciaal onderwijs verlopen soepeler, doordat routes beter op elkaar zijn afgestemd. Leerlingen krijgen ondersteuning die beter aansluit bij hun behoeften, waardoor zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Daarnaast profiteren leerlingen van een breder en sterker ondersteuningsaanbod, omdat expertise vanuit verschillende scholen wordt gedeeld en ingezet.	x	x	x	x
1C Samenwerking met externe partners.	In 2030 is de organisatie stevig gepositioneerd binnen een netwerk van duurzame samenwerkingsrelaties met externe partners. Medewerkers werken nauw samen met externe partners en komen gezamenlijk tot passende oplossingen. Hierdoor wordt de kwaliteit van de ondersteuning versterkt en kunnen vraagstukken rondom leerlingen effectiever worden aangepakt. Door de intensieve samenwerking met externe partners ervaren leerlingen dat de ondersteuning beter aansluit bij hun behoeften. Zij krijgen sneller passende hulp, doordat onderwijs, zorg en andere betrokken organisaties goed op elkaar zijn afgestemd. Leerlingen profiteren van een samenhangend aanbod waarin verschillende expertisegebieden samenkomen. Dit zorgt voor meer continuïteit in begeleiding en vergroot hun kansen om zich optimaal te ontwikkelen, zowel binnen als buiten de school.		x	x	x
2 Kwaliteit en ontwikkeling	In 2030 is de school een expertisecentrum waar kwalitatief goed onderwijs en passende ondersteuning centraal staan. Het onderwijsaanbod sluit zichtbaar aan bij de behoeften en ontwikkeling van leerlingen en wordt cyclisch verbeterd met behulp van de 4D-cyclus.	x	x	x	x

	Medewerkers werken doelgericht aan kwaliteit, waarbij keuzes continu worden geëvalueerd en bijgesteld. Leerlingen ervaren een veilige, gestructureerde leeromgeving met duidelijke instructie en begeleiding, waarin zij actief betrokken zijn en zich optimaal kunnen ontwikkelen richting een passende uitstroom. Dit vertaalt zich in een samenhangende, professionele en toekomstgerichte leeromgeving waarin kwaliteit en ontwikkeling centraal staan.				
2A Kwalitatief goed onderwijsaanbod	In 2030 bieden we kwalitatief goed onderwijs en ondersteuning passend bij de doelgroep. Medewerkers stemmen hun handelen en aanbod zorgvuldig af op de behoeften van de leerlingen. Dit zorgt voor rust, duidelijkheid en een consistente aanpak binnen de school. Leerlingen ervaren dat hun onderwijs en de ondersteuning aansluiten bij wie zij zijn en wat zij nodig hebben. Zij krijgen passende begeleiding, duidelijke structuur en de ruimte om zich op hun eigen niveau te ontwikkelen, waardoor zij zich gezien en gehoord voelen. Doordat het onderwijs goed is afgestemd op de doelgroep, zijn leerlingen actief betrokken en gemotiveerd om te leren. Zij maken zichtbare stappen in hun ontwikkeling en groeien toe naar een passende vervolgstap.	x	x	x	x
2B Passend en samenhangend aanbod	In 2030 bieden we een samenhangend en flexibel onderwijs- en ondersteuningsaanbod dat aantoonbaar aansluit bij de complexe ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Dit omvat onder andere maatwerktrajecten, praktijkgericht leren, hybride vormen van zorg-onderwijscombinaties, gericht op optimale ontwikkeling en passende uitstroom. Medewerkers stemmen het onderwijs en de ondersteuning goed op elkaar af en werken intensief samen om passende trajecten vorm te geven. Dit leidt tot meer samenhang, effectiviteit en kwaliteit in de begeleiding van leerlingen. Leerlingen ervaren dat het onderwijs en de ondersteuning nauw aansluiten bij hun individuele behoeften. Zij krijgen een passend aanbod, waarin ruimte is voor maatwerk, praktijkgericht leren en combinaties van zorg en onderwijs. Hierdoor voelen zij zich begrepen en krijgen zij de ondersteuning die nodig is om zich optimaal te ontwikkelen. Door de flexibiliteit in het aanbod kunnen leerlingen onderwijs volgen op een manier die bij hen past, waardoor zij meer succeservaringen opdoen en beter worden voorbereid op hun toekomst en een passende uitstroom.		x	x	x

	Zo ontstaan een flexibele en toekomstgerichte leeromgeving waarin iedere leerling de kans krijgt om zich optimaal te ontwikkelen en succesvol door te stromen.				
2C Kwaliteit en kwaliteitszorg	In 2030 is kwaliteitszorg organisatiebreed cyclisch, systematisch en samenhangend ingericht op basis van de 4D-cyclus. Er is een geïntegreerd systeem van kwaliteitszorg waarin kwaliteitsactiviteiten strategisch op elkaar zijn afgestemd en aantoonbaar bijdragen aan duurzame verbetering en borging van onderwijs, processen en professioneel handelen. Medewerkers werken evidence-informed en benutten systematisch data met praktijkervaring en wetenschappelijke inzichten voor analyse, evaluatie en gerichte sturing en verbetering. Medewerkers werken bewust en onderbouwd aan kwaliteit, waarbij zij gebruikmaken van data, praktijkervaringen en kennis uit onderzoek. Dit leidt tot gerichte verbeteringen in het onderwijs en een professionele lerende cultuur binnen de organisatie. Leerlingen ervaren dat het onderwijs en de ondersteuning steeds beter aansluiten bij hun behoeften. Zij profiteren van een doordachte en doelgerichte aanpak, waarin hun ontwikkeling continu wordt gevolgd en het aanbod tijdig wordt aangepast. Dit zorgt voor meer succeservaringen, duidelijkheid en optimale ontwikkelkansen. De leeromgeving is gestructureerd en van hoge kwaliteit, doordat er planmatig wordt gewerkt aan verbetering en borging. Leerlingen merken dat lessen goed zijn afgestemd en dat zij effectieve ondersteuning krijgen. Dit alles zorgt voor een organisatie waarin kwaliteit zichtbaar groeit, keuzes doordacht worden gemaakt en leerlingen optimaal worden ondersteund in hun ontwikkeling en toekomstperspectief.	x	x	x	
2D Professionele en lerende organisatie	Alle medewerkers nemen eigenaarschap voor kwaliteit en ontwikkeling. De organisatie functioneert als lerende gemeenschap waarin kennisontwikkeling, intervisie en professionele groei structureel ingebed zijn. Binnen de school is er een open en lerende cultuur waarin medewerkers elkaar feedback geven en samen werken aan verbetering. Dit leidt tot meer samenhang, kwaliteit en effectiviteit in het handelen van het team. Doordat medewerkers actief samenwerken, kennis delen en van elkaar leren, sluit het onderwijs beter aan bij de behoeften van de	x	x	x	x

	leerlingen. Leerlingen profiteren van een consistente aanpak en een steeds verder verbeterd onderwijsaanbod. Leerlingen ervaren dat zij onderwijs krijgen van betrokken en professionele medewerkers die zich blijven ontwikkelen en verantwoordelijkheid nemen voor de kwaliteit van het onderwijs. Dit zorgt voor een veilige, stimulerende leeromgeving waarin leerlingen optimaal worden ondersteund in hun ontwikkeling.				
2E Samenwerking en expertisefunctie	In 2030 vervult de school een actieve rol als regionaal kennis- en expertisecentrum door intensieve samenwerking met ketenpartners. Kennis, ervaring en interventies worden actief ontwikkeld, toegepast en gedeeld met interne en externe partners en dragen bij aan gezamenlijke kwaliteit en professionele groei. Dit tezamen draagt bij aan gezamenlijke, passende trajecten voor leerlingen.		x	x	x
2F Digitalisering / 4 bedrijfsvoering	In 2030 wordt digitalisering doelgericht ingezet ter ondersteuning van onderwijs, kwaliteitszorg en bedrijfsvoering. Digitale middelen versterken datagestuurde werken, samenwerking en innovatie binnen de organisatie. Medewerkers maken effectief gebruik van digitale middelen om onderwijs te verbeteren, samen te werken en keuzes te onderbouwen met data. Dit leidt tot een efficiëntere werkwijze, betere afstemming en een continue ontwikkeling van kwaliteit. Digitalisering draagt hiermee aantoonbaar bij aan kwalitatief sterk onderwijs, professionele ontwikkeling en gelijke kansen voor iedere leerling.	x	x		
3 Mens en organisatie	In 2030 is de organisatie een aantrekkelijke, lerende en wendbare expertisorganisatie, waarin professionals met eigenaarschap, vakmanschap en betrokkenheid duurzaam bijdragen aan kwaliteit en ontwikkeling. Medewerkers tonen eigenaarschap en vakmanschap in hun werk en werken actief samen aan kwaliteit en ontwikkeling. Dit zorgt voor een professionele, lerende cultuur waarin kennis wordt gedeeld en iedereen blijft groeien. Leerlingen ervaren dat zij onderwijs krijgen van deskundige en betrokken professionals die weten wat zij doen en inspelen op wat leerlingen nodig hebben. Zij leren in een omgeving waarin continu gewerkt wordt aan verbetering, waardoor het onderwijs steeds beter aansluit en zij optimaal kunnen groeien. Door de wendbaarheid van de organisatie wordt snel ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen en veranderende behoeften. Leerlingen	x	x	x	

	profiteren van actueel en toekomstgericht aanbod dat hen goed voorbereidt op hun vervolg en positie in de samenleving. Dit alles leidt tot een dynamische en sterke organisatie waarin waarin kwaliteit, ontwikkeling en samenwerking centraal staan.				
3A Professionalisering en leren.	In 2030 beschikt de organisatie over een samenhangend en structureel leer- en ontwikkelbeleid, gekoppeld aan het expertisecentrum. Professionalisering, onboarding en kennisdeling zijn geïntegreerd en dragen aantoonbaar bij aan de kwaliteit van het handelen van medewerkers. Medewerkers leren continu van en met elkaar, delen kennis actief en passen nieuwe inzichten toe in hun dagelijks handelen. Dit zorgt ervoor dat het onderwijs en de ondersteuning zich blijven ontwikkelen en beter aansluiting bij de behoeften van de leerling. Dit alles draagt bij aan een sterke, lerende organisatie waarin professionalisering direct zichtbaar is in de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning aan leraren. Doordat nieuwe medewerkers goed worden ingewerkt en ondersteund, ervaren leerlingen direct continuïteit en kwaliteit in de begeleiding.	x	x	x	
3B Eigenaarschap en leiderschap	In 2030 tonen medewerkers en leidinggevendenden eigenaarschap en persoonlijk leiderschap in hun werk. Medewerkers tonen eigenaarschap en nemen initiatief om het onderwijs en de ondersteuning te verbeteren. Hierdoor wordt sneller en effectiever ingespeeld op de behoeften van leerlingen, wat leidt tot beter passende begeleiding en meer succeservaringen. Leerlingen ervaren dat zij onderwijs krijgen van gemotiveerde en betrokken professionals die verantwoordelijkheid nemen voor hun handelen en ontwikkeling. Dit zorgt voor een veilige, stabiele en stimulerende leeromgeving waarin leerlingen zich gezien voelen en optimaal kunnen groeien. Leidinggevendenden stimuleren en ondersteunen deze professionele cultuur, waardoor er ruimte is voor ontwikkeling, reflectie en samenwerking. Dit zorgt voor een duidelijke koers en een positieve, professionele werksfeer binnen de school. Dit alles draagt bij aan een krachtige organisatie waarin eigenaarschap en persoonlijk leiderschap zichtbaar zijn in het	x	x		

	dagelijks handelen en direct bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs.				
4 Bedrijfsvoering 4A Kwaliteit en borging van processen	In 2030 zijn wet- en regelgeving volledig vertaald naar beleid en systematisch geborgd in alle organisatieprocessen. Processen zijn navolgbaar, efficiënt en worden cyclisch geëvalueerd en verbeterd. Doordat processen efficiënt en zorgvuldig zijn ingericht, krijgen leerlingen tijdig de juiste ondersteuning en begeleiding. Overgangen, afstemming en besluitvorming verlopen soepel en dragen bij aan continuïteit in hun ontwikkeling. Medewerkers werken volgens heldere en navolgbare afspraken, waardoor er duidelijkheid is in werkwijzen en verantwoordelijkheden. Dit zorgt voor een professionele werkomgeving waarin effectief wordt samengewerkt en waarin ruimte is voor verbetering en ontwikkeling. Leerlingen ervaren een goed georganiseerde en voorspelbare schoolomgeving, waarin afspraken, processen en ondersteuning duidelijk consistent zijn. Dit zorgt voor rust, structuur en een veilige leeromgeving waarin zij optimaal tot ontwikkeling kunnen komen. Door het cyclisch evalueren en verbeteren van processen blijft de kwaliteit van de organisatie zich ontwikkelen. Dit leidt tot een stabiele, professionele en toekomstbestendige school waarin leerlingen centraal staan.	x	x		

7.2 Jaarplan 2026-2027

In schooljaar 2026-2027 werken we aan de volgende, concrete doelstellingen om de hierboven beschreven ambities te kunnen gaan realiseren. Om te komen tot het behalen van onderstaande doelstellingen werken we middels projectkaarten die intern beschikbaar zijn.

Ambitie Nr.	Doel	Verantwoordelijke	Gereed
1A	Aan het einde van schooljaar 2026-2027 is de schoolvisie zichtbaar in concreet gedrag in alle groepen. Dit betekent dat leerlingen in alle groepen te maken hebben met herkenbare afspraken, duidelijke routines en een eenduidige manier van werken. Hierdoor is er een veilige en voorspelbare leeromgeving waarin leerlingen zich gezien en gehoord voelen. Onze leerlingen ervaren dat zij actief betrokken zijn bij de lessen en weten wat er van hen verwacht wordt. De duidelijke structuur en doelgerichte aanpak ondersteunen hen om optimaal tot	SL CVB ontwikkeling	Juli 2027

	leren te komen en zich breed te ontwikkelen. Middels lesobservaties en teamevaluatie wordt dit gemonitord.		
1B	Aan het einde van het schooljaar 2026-2027 is de schoolvisie zichtbaar verankerd in alle plannen en keuzes. In alle nieuwe beleidsdocumenten en ontwikkelplannen wordt de relatie met de schoolvisie expliciet beschreven, zodat keuzes aantoonbaar bijdragen aan de gezamenlijke koers van de school. Hierbij bevat 100% van de relevante documenten een expliciete visiekoppeling. Deze visiekoppeling wordt zichtbaar meegenomen in besluitvorming en teamafspraken. Hierdoor profiteren leerlingen dagelijks van een samenhangend, doelgericht en kwalitatief sterk onderwijsaanbod, waarin duidelijke keuzes worden gemaakt die aansluiten bij hun ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften.	SL	Juli 2027
1C	Aan het einde van schooljaar 2026-2027 hebben wij drie overeenkomstige samenwerkingen met het Udens College, Hooghuis Zuid en VO Veghel, ten einde 'VSO' leerlingen met ondersteuning vanuit het VSO succesvol te laten doorstromen vanuit het PO naar VO of tussentijdse instroom op het VO.	SL GW VSO coaches	Juli 2027
2A	Uiterlijk in juni 2027 werkt de school planmatig, ononderbroken vakoverstijgend en samenhangend aan de ontwikkeling van de basisvaardigheden en is dit zichtbaar in de onderwijspraktijk. De school werkt vanuit gezamenlijk afspraken en doorgaande leerlijnen toe naar de beheersing van de referentieniveaus. In 90% van de lesobservaties en onderwijsplannen is deze samenhangende werkwijze zichtbaar. De voortgang wordt gedurende het schooljaar gemonitord via groepsplannen, lesobservaties en onderwijsresultaten. Dit levert voor de leerlingen onderstaande op: - Betere beheersing van basisvaardigheden; dit uit zich in een groei van de leeropbrengsten (80% van de leerling behaalt de beoogde referentieniveaus in de tussenresultaten) doordat deze doelgericht en in samenhang worden aangeboden. - Meer betekenisvol leren: leerlingen kunnen benoemen met wel doel de lesstof wordt aangeboden. - Meer continuïteit in hun ontwikkeling, doordat leerlijnen goed op elkaar aansluiten van groep tot groep. - Meer motivatie en betrokkenheid, doordat lessen herkenbaar, samenhangend en relevant zijn. Dit blijkt uit observaties.	SL IB Taalcoördinator Rekencoördinator Burgerschapscoördinator	Juni 2027

	- Zichtbare aansluiting bij de behoeften van de leerling door differentiatie in ondersteuning een aanbod, zoals blijkt uit OPP's, groepsplannen en observaties.		
2A	Aan het einde van het schooljaar 2026-2027 worden in alle groepen aantoonbaar kwalitatief goede Sonnewijzer-lessen gegeven. Er is sprake van een herkenbaar lespatroon conform de Sonnewijzerles, met daarin differentiatie en pedagogische afstemming, afgestemd op de onderwijsbehoeften van leerlingen, zoals beschreven in het OPP. Leerlingen zijn actief betrokken en er is sprake van doelgerichte interactie tussen leerkracht en leerlingen, de onderwijstijd wordt effectief benoemd. Dit wordt gemonitord middels observaties, 4D-analyses op het onderwijsleerproces en jaarlijkse evaluaties. Hierdoor profiteren leerlingen van gestructureerd, doelgericht en afgestemd onderwijs, waarin zij actief leren en optimaal worden ondersteund in hun ontwikkeling.	SL IB GW	Juli 2027
2A	Uiterlijk in juni 2027 worden de ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP's) binnen de school planmatig ingezet als sturingsdocument voor het pedagogisch en didactisch handelen, doordat: - In alle groepen de ondersteuningsbehoeften, doelen en interventies uit het OPP zichtbaar worden vertaald in instructie, differentiatie en pedagogische afstemming; - In minimaal 90% van de geobserveerde lessen een duidelijke relatie zichtbaar is tussen het OPP en het handelen in de klas; - Dit gedurende het schooljaar wordt gemonitord middels lesobservaties en kwaliteitsgesprekken. Hierdoor profiteren leerlingen van onderwijs en ondersteuning die aantoonbaar aansluit bij hun individuele behoeften, waardoor zij gericht worden begeleid, meer succeservaringen opdoen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.	GW IB	Juni 2027
2A	Aan het einde van schooljaar 2026-2027 wordt planmatig en doelgericht gewerkt aan de sociaal-maatschappelijke competenties van leerlingen doordat: - in alle groepen structureel aandacht wordt besteed aan de competenties - De ontwikkeling van leerlingen minimaal 2 keer per jaar wordt gemonitord en geëvalueerd met een vastgestelde werkwijze; - De voortgang minimaal 2 keer Hierdoor profiteren leerlingen van gerichte ondersteuning in hun sociaal-maatschappelijke ontwikkeling, ervaren zij meer sociale	SL GW IB	Juli 2027

	veiligheid en betrokkenheid, en ontwikkelen zij vaardigheden die nodig zijn om goed samen te werken en te functioneren in de samenleving.		
2C	Aan het einde van schooljaar 2026-2027 is het stelstel van kwaliteitszorg, middels 4D, aantoonbaar geïmplementeerd binnen de school, doordat: - De 4D-cyclus minimaal 2x per jaar wordt doorlopen met het team; - Onderwijs- en ondersteuningsresultaten systematisch worden geanalyseerd en besproken in teamdialogen; - Deze analyses leiden tot concrete en geprioriteerde verbeterdoelen; - De voortgang van deze doelen wordt gemonitord en geëvalueerd Hierdoor profiteren leerlingen van onderwijs en ondersteuning die continu en doelgericht worden verbeterd, beter aansluiten bij hun behoeften en bijdragen aan optimale ontwikkelkansen en passende begeleiding.	SL CVB	Juli 2027
2C	Uiterlijk in juni 2027 werkt de school structureel analytisch en cyclisch op basis van onderwijsresultaten. Onderwijsgegevens worden gedurende het schooljaar planmatig verzameld, geanalyseerd en besproken binnen de kwaliteitscyclus. Op basis van deze analyses worden concrete verbeterdoelen, interventies en vervolgacties vastgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd. Dit wordt geborgd via teamdialogen, groeps- en schoolbesprekingen en vastlegging binnen de kwaliteitszorg, waarbij in minimaal 90% van de evaluatiecycli aantoonbaar sprake is van analyse, doelstelling, uitvoering en evaluatie op basis van onderwijsresultaten. Hierdoor profiteren leerlingen van onderwijs en ondersteuning die doelgericht wordt afgestemd op hun ontwikkeling, waarbij tijdig wordt bijgestuurd en zij maximale kansen krijgen zich passend en succesvol te ontwikkelen.	IB	Juni 2027
2E	We maken, waar mogelijk, actief gebruik van digitale systemen (o.a. cumlaude) als ondersteuning aan de kwaliteitsanalyses, doordat: - Onderwijsgegevens structureel worden vastgelegd en geanalyseerd in digitale systemen; - Deze systemen worden ingezet binnen de kwaliteitscyclus;	SL CVB	Juni 2027

	- De uitkomsten van digitale analyses aantoonbaar worden gebruikt voor het formuleren van verbeterdoelen en interventies Hierdoor profiteren leerlingen van onderwijs en ondersteuning die beter onderbouwd, doelgerichter en sneller bijgestuurd is, waardoor hun ontwikkeling nauwkeurig wordt gevolgd en zij optimaal worden ondersteund in hun leerproces.		
3A	Uiterlijk in juni 2027 beschikt de school over een aantoonbaar versterkte professionele teamcultuur, waarin samenwerking, feedback en eigenaarschap centraal staan. Hierdoor profiteren leerlingen van een betrokken en professioneel samenwerkend team, waarin medewerkers elkaar versterken en continu werken aan verbetering, wat leidt tot beter afgestemd onderwijs en optimale ondersteuning voor hun ontwikkeling.	SL CVB Domeinvoorzitters	Juni 2027
3A	Aan het eind van schooljaar 2026-2027 beschikt de school over een aantal passende expertises afgestemd op de leerlingpopulatie en worden deze expertise effectief ingezet voor de optimale ondersteuning van leerling.	SL CVB	Juli 2027
3A	Eind schooljaar 2026-2027 heeft de Commissie van Begeleiding (CvB) een duidelijke en sturende rol in de ondersteuning van leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs. De taken, rollen en verantwoordelijkheden van de CvB zijn helder vastgelegd en helder voor het team, waardoor er sprake is van duidelijke communicatie en effectieve samenwerking. De CvB beschikt over passende didactische en onderwijskundige expertise en werkt nauw samen met leerkrachten om onderwijs en ondersteuning goed op elkaar af te stemmen. OPP's sluiten daardoor beter aan bij de onderwijspraktijk in de klas. Door deze versterkte samenwerking en duidelijke positionering van de CVB ontstaat er meer samenhang en kwaliteit in de begeleiding van leerlingen. Dit zorgt ervoor dat leerlingen tijdig en passend worden ondersteund en zich optimaal kunnen ontwikkelen binnen een goed afgestemd onderwijssysteem.	SL CVB	Juli 2027
3B	Aan het einde van schooljaar 2026-2027 zijn taken rollen, taakverdeling en beschikbare tijden binnen de school helder en transparant vastgelegd en gecommuniceerd. Uit evaluatie blijkt dat minimaal 90% van de medewerkers duidelijkheid ervaart over verantwoordelijkheden en verwachtingen binnen de organisatie.	SL	Juli 2027

	Medewerkers hebben helderheid over hun taken, rollen en beschikbare tijd, waardoor zij effectief kunnen werken en zich kunnen richten op het bieden van kwalitatief goed onderwijs en ondersteuning. Samenwerking verloopt efficiënter en er is minder onduidelijkheid of overlap in verantwoordelijkheden. Leerlingen ervaren rust, duidelijk en structuur binnen de school, doordat medewerkers goed weten wie waarvoor verantwoordelijk is. Hierdoor verlopen lessen, begeleiding en organisatie soepel en voorspelbaar. Ouders en andere betrokkenen merken dat de school goed georganiseerd is en dat vragen en ondersteuning snel bij de juiste personen terechtkomen. Dit zorgt voor duidelijke communicatie, korte lijnen en vertrouwen in de professionaliteit van de organisatie. Dit alles draagt bij aan een overzichtelijke, goed afgestemde schoolorganisatie waarin iedereen weet wat er van hem of haar wordt verwacht en waarin de focus ligt op optimale ontwikkeling van leerlingen.		
4B	In januari 2027 wordt 100% OPP's gemaakt binnen somtoday en digitaal ondertekend. Leerlingen ervaren dat hun ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften zorgvuldig en actueel worden vastgesteld en gevolgd. Hierdoor krijgen zij tijdig passende begeleiding die aansluiting bij hun leer- en ontwikkeldoelen. Ouders hebben inzicht in het OPP en kunnen dit eenvoudig digitaal inzien en ondertekenen. Dit zorgt voor transparantie, duidelijke communicatie en een betere samenwerking tussen school en thuis. Medewerkers werken eenduidig en efficiënt binnen één systeem, waardoor informatievoorziening toegankelijker en actueel is. Dit bevordert de kwaliteit van de ondersteuning en maakt het mogelijk om sneller en doelgerichter af te stemmen. Dit alles draagt bij aan een professionele, transparante en goed georganiseerde ondersteuning van leerlingen.	SL CVB Administratief medewerker	Januari 2027

8 Informatiebeveiliging en informatiedeling

8.1 Informatiebeveiliging en privacy

Binnen Oosterwijs gaan we zorgvuldig om met de privacy van onze leerlingen. We verwerken alleen die persoonsgegevens van een leerling die nodig zijn om onze verplichtingen als onderwijsinstelling te kunnen nakomen. We hebben bijvoorbeeld gegevens nodig om je kind in te kunnen schrijven op onze school en we leggen informatie vast over de studievoortgang en ontwikkeling. Deze informatie wordt vastgelegd in ons leerlingadministratiesysteem en het daaraan gekoppelde leerlingvolgsysteem. We hebben de wettelijke verplichting om bepaalde gegevens door te sturen naar andere partijen, zoals DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) en de leerplichtambtenaar.

Bij de aanmelding vragen wij ouders een toestemmingsverklaring in te vullen, onder andere voor het gebruik van beeldmateriaal/foto's. Je kunt jouw toestemming op ieder moment wijzigen. Hiervoor vraag je een nieuw toestemmingsformulier bij de mentor van je kind of bij de receptie.

Als bestuur en als school gaan we zorgvuldig om met privacygevoelige informatie over leerlingen. We verwachten dat ook van onze leerlingen, van ouders die bijvoorbeeld meehelpen bij schoolactiviteiten en van andere betrokkenen. We verzoeken hen om terughoudend te zijn met het maken van foto's en geen foto's te delen op bijv. social media. Zie hiervoor ook ons sociale media protocol. Voor onze leerlingen is in ons onderwijsaanbod aandacht voor bewustwording omtrent gegevensbescherming en privacy, passend bij de leeftijdsfase en ontwikkeling.

In de [AVG-Privacy documenten](#) op de website van Oosterwijs lees je meer over hoe wij omgaan met privacy.

8.2 Informatieverstrekking ouders

Meer informatie over hoe wij omgaan met het delen van informatie met ouders lees je in de paragraaf '[samenwerking met ouders](#)'.

9 Praktische zaken

8.3 Gymmen

Op het lesrooster staat het vak gym, hierin komen verschillende bewegingsactiviteiten aan bod. Vanwege de veiligheid en de hygiëne gymmen we in gym-/sportkleding. Dit zijn dus andere kleren en schoenen dan die je op de school aan hebt. Je mag gymmen in kleren die jou lekker zitten, alleen kleding met een capuchon is niet toegestaan. Verder zijn schoenen met een lichte (dus geen zwarte) zool verplicht. Vanwege de veiligheid is het daarnaast niet toegestaan om tijdens de gymles een horloge of sieraden te dragen.

8.4 Kledingvoorschriften

We verwachten op de Sonnewijser dat je in gepaste kleding naar school komt. Dit betekent dat je kleding draagt die in ieder geval buik, billen en borsten bedekt. Wanneer dit niet het geval is, zullen we je naar huis sturen met het verzoek om te kleden. Na schooltijd moet je de gemiste lestijd inhalen.

In de keuken en het technieklokaal is het, vanwege de veiligheid, verplicht om dichte schoenen en een lange broek aan te hebben. Ook op de zomerse dagen is dit verplicht, zorg dat je deze kleding dan dus bij je hebt zodat je kunt wisselen.

8.5 Schoolspullen

De school is verantwoordelijk voor de zorg van leermiddelen. Dat wil zeggen dat je van school alle boeken, schriften, mappen et cetera krijgt. De leerlingen van de onderbouw krijgen een eigen Sonnewijser agenda. We vragen de bovenbouwleerlingen om zelf een agenda mee te nemen. We vragen iedere leerling zelf een etui mee te nemen met daarin:

- Pennen
- Potloden
- Gum
- Puntenslijper
- Geodriehoek
- Passer
- Schaar
- Stiften
- Lijmstift
- Kleurpotloden

Daarnaast is een eigen rekenmachine (casio fx-82MS) en oortjes of een koptelefoon (voor de lessen ICT) noodzakelijk. Leerlingen die graag werken met muziek op raden we aan om een map3-speler aan te schaffen. In overleg met de docent kan deze worden gebruikt.

8.6 Leerlingenvervoer

De vervoersregelingen van gemeenten verschillen. Leerlingen komen zoveel mogelijk op eigen gelegenheid of met het openbaar vervoer naar school. Wanneer dit niet mogelijk is, kunnen ouders bij de afdeling onderwijs van hun woongemeente aangepast vervoer aanvragen. Het gaat dan meestal om een taxi(busje).

Ondanks het feit dat taxivervoer niet een verantwoordelijkheid is van de school en wordt uitgevoerd in opdracht van de woongemeenten van de leerlingen, onderhouden wij nauw contact met de vervoersbedrijven. Bij klachten van chauffeurs over het gedrag van leerlingen in de bus, spreken wij hen op school aan. Als de klachten aanhouden, stellen wij ook de ouders van de betreffende leerling op de hoogte.

8.7 Medicijngebruik en medisch handelen op school

Het kan voorkomen dat een leerling gedurende schooldagen medicijnen moeten innemen of dat ouders de school vragen medische handelingen te verrichten, zoals het geven van een injectie. We vinden het belangrijk dat er in deze situaties gehandeld wordt volgens een vooraf afgesproken protocol en toestemmingsverklaring. Alle scholen van Oosterwijs werken volgens het [medisch protocol](#), dat te vinden is op de Oosterwijs-website.

8.8 Verzekeringen

Ongevallenverzekering

Alle Oosterwijsscholen hebben een collectieve ongevallenverzekering. Dit betekent dat alle leerlingen tegen ongevallen op school en tijdens activiteiten die de school organiseert verzekerd zijn.

WA-verzekering zelf afsluiten

Veel ouders denken dat de ongevallenverzekering ook de wettelijke aansprakelijkheid van leerlingen dekt. Dat is niet zo. Een verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid moet iedereen zelf bij een verzekeringsmaatschappij afsluiten. Wanneer een leerling iets op school kapot maakt, dan kunnen kosten daarvan bij ouders in rekening gebracht worden.

8.9 Mobiele telefoons en smartwatches

Op onze school zijn mobiele telefoons en smartwatches voor leerlingen niet toegestaan. Om beschadiging of verlies te voorkomen adviseren we om deze zaken zoveel mogelijk thuis te laten. Als dat niet mogelijk is, leveren leerlingen hun telefoon en/of smartwatch aan het begin van de dag in bij de mentor. Zij krijgen deze aan het einde van de schooldag weer terug.

De school is bereikbaar voor noodgevallen en leerlingen kunnen in noodgevallen de telefoon van school gebruiken.

8.10 Meegebrachte eigendommen

Leerlingen mogen waardevolle spullen, zoals sieraden, horloges of andere persoonlijke eigendommen, meenemen naar school, maar dit gebeurt volledig op eigen risico. Wij adviseren leerlingen om waardevolle spullen zoveel mogelijk thuis te laten. De school is niet aansprakelijk voor verlies, beschadiging of diefstal van deze eigendommen, ook niet wanneer deze opgeborgen zijn.

10 Contactgegevens

Stichting Oosterwijs

Adres: Wethouder van Eschstraat 58, 5342 AT, Oss
Telefoonnummer: 0412 827 979
Website: www.oosterwijs.nl
Bestuurder: Dhr. Rein Tichelaar

De Sonnewijser route Vervolgonderwijs Oss

Adres: Staringstraat 4
Telefoonnummer: 0412 62 63 00
Website: www.sonnewijser-vervolgonderwijs.nl/onze-scholen/sonnewijser-oss-route-vervolgonderwijs
Emailadres: vervolgonderwijs.oss@sonnewijser.nl
Locatiedirectie:

Kennismaken of een intake plannen

Wilt u kennismaken en een intake plannen? Neem voor het maken van een afspraak dan contact op met onze intakecoördinator Sophie van der Meijs: intake@sonnewijser.nl

Preventiemedewerker

Laurensz den Herder l.denherder@sonnewijser.nl

Aanspreekpunt pesten

Sven Derks s.derks@sonnewijser.nl
Ilja van Haandel i.vanhaandel@sonnewijser.nl

Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling

Kristel Bakker k.bakker@sonnewijser.nl

Vertrouwenspersonen

Intern: Kristel Bakker k.bakker@sonnewijser.nl
Het is ook mogelijk een interne vertrouwenspersoon van een andere Oosterwijs locatie te benaderen. Contactgegevens vind je in de [klachtenprocedure](#) op de Oosterwijswebsite.
Extern: GGD Hart voor Brabant, 088-36867559, email via contactformulier www.ggdhvb.nl

Vertrouwensinspecteur Inspectie van het Onderwijs: 0900 111 3 111 (werkdagen van 8 – 17 uur)

Medezeggenschapsraad (MR)

Email: mr@oosterwijs.nl

Samenwerkingsverband passend onderwijs

Naam SWV: Samenwerkingsverband VO 30 06

Website: www.swvvo3006.nl

Ouder en Jeugdsteunpunt 30 06

Telefoonnummer: 0412 – 617 077 (keuze 3)

E-mailadres: po@ouderjeugdsteunpunt3006.nl

Website: www.ouderjeugdsteunpunt3006.nl

Overige samenwerkingsverbanden

Website www.vo.swv-peeland.nl

Website www.meerij-vo.nl

GGD

De Sonnewijser heeft vaste aanspreekpunten, waaronder de jeugdarts, bij de GGD Hart voor Brabant.

Website: www.ggdhvb.nl

Telefoonnummer: 0900 463 64 43 (keuzeoptie 2, bereikbaar tussen 8.00 – 14.00 uur).

Leerplicht

De Sonnewijser heeft vaste aanspreekpunten binnen bureau leerplicht.

Website: <https://www.rblbno.nl/>

Telefoonnummer 0412 62 90 70 (bereikbaar op werkdagen tussen 09.00 en 12.30 uur).

Wijkteam

De Sonnewijser heeft een vast aanspreekpunt vanuit Ons Welzijn.

Website: <https://www.ons-welzijn.nl/>

Telefoonnummer 088 374 25 25

Onderwijsconsulenten

Website: <https://onderwijsconsulenten.nl/>

Geschillencommissie Passend Onderwijs

Website: <https://www.onderwijsgeschillen.nl>